

Գեղարքունիքի մարզի Շամբարակ համայնքի Արտանիշ գյուղի ափամերձ տարածքի 15
հասցեում հանգստ գոտու կառուցման

Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտ

Ձեռնարկող՝

/Կառուցապատող/

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Ohan Sargsyan".

Սպարտակ Օհանյան Ռոբերտի

Բովանդակություն

1.ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՄՓՈՓ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	4
2.ԶԵՐՆԱՐԿՈՂԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ և ԳՏՆՎԵԼՈՒ ՎԱՅՐԸ	11
3.ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿԸ	11
4.ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՅՏԻ ՄՇԱԿՄԱՆ ՀԻՄՔԸ	10
5.ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԵՆԹԱԿԱ ՏԱՐԱԾՔԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ	12
6.ՇՐՋԱԿԱ ՄԻԶԱՎԱՅՐԻ ՀԱՄԱՈՒՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ	
6.1 Աշխարհագրական դիրքը և ռելիեֆը	15
6.2 Համայնքի սոցիալական նկարագիրը.....	16
6.3 Սեյսմիկա և երկրաբանություն	17
6.4 Կիմա և օդային ավազան	18
6.5 Հողային ռեսուրսներ	22
6.6 ՔԱյլնետուրներ	23
6.7 . Բուսական և կենդանական աշխարհ	27
6.7.1 Բուսական աշխարհ	27
6.7.2 Կենդանական աշխարհ	29
6.8. Հատուկ պահպանվող տարածքներ	30
6.9 Պատմամշակութային և բնության հուշարձաններ	31
6.10 Բնութանիոջարներ	31
7. ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ, ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ և ՏԵԽՆՈՂԻԱԿԱՆ ԼՈՒՇՈՒՄՆԵՐԸ	32
7.1 Տեխնիկական տեխնոլոգիական լրացումները	34
7.2 Տեխնիկական միջոցներ	43
14.3 Լողափի կահավորում:	43
14.4 Աղբահեռացում	44
8. ՇՐՋԱԿԱ ՄԻԶԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԿԱՆԽԱՏԵՍՎՈՂ ՀՆԱՐԱՎՈՐ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ և ՓՈԽՀԱՏՈՒՑՄԱՆ ՄԻԶՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԸ	
9. ՌԻՍԿԵՐԻ ՆՎԱԶԵՑՄԱՆ և ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ ՊԼԱՆ	
11. ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՆՐՈՒԹՅԱՆ ԾԱՆՈՒՑՄԱՆ, ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԼՍՈՒՄՆԵՐԻ և ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ	

Հավելված 1. Բնապահպանական և սոցիալական կառավարման պլան. մեղմացնող միջոցառումներ	
Հավելված 2. Մշտադիտարկման պլան	63
Հավելված 3. <<Կադաստրի կոմիտեի կողմից տրված վկայական և «Սևան ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի կողմից տրված համաձայնություն, N19-2905 տեղեկանք	67
Հավելված 4. 1-ին փուլի հանրային ծանուցման և քննարկումների նյութեր	78
Հավելված 6. ՏԻՄ նախնական համաձայնության գրություն	82
Հավելված 7. Նախագծման թույլտվությունը (Ճարտարապետահատակագծային առաջադրանք)	
.....	91

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Նախատեսվող գործունեության անվանումը	Արտանիշ գյուղի ափամերձ հատվածում հանգստյան համալիրի կազմակերպում
Նախատեսվող գործունեության նպատակը	Նախատեսվող գործունեության նպատակն է Սևան ազգային պարկի տարածքի ռեկրեացիոն գոտում կազմակերպել կանոնակարգված հանգստի գոտի և Սևանա լճի՝ Արտանիշ գյուղի ափամերձ հատվածում իրականացնել տնտեսական/ձեռնարկատիրական գործունեություն՝ մատուցելով հանգստի գոտու և ռեկրեացիոն ծառայություններ՝ խթանելով զբոսաշրջության զարգացմանը
Ձեռնարկող	Սպարտակ Օհանյան
Ձեռնարկողի իրավաբանական հասցեն	ՀՀ, ք. Երևան, Սայաթ-Նովա փ. 2 23 բն.15
Նախատեսվող գործունեության հասցեն	ՀՀ Գեղարքունիքի մարզ, համայնք Շամբարակ, գյուղ Արտանիշ, 15-րդ փողոց, 1 հասցե
Ձեռնարկողի հեռախոս Էլ.փոստ	հեռ. 043-29-97-97;
Նախնական գնահատման հայտի /ՆԳՀ մշակող	«Քոնսեկոարդ» ՍՊԸ

2. ՁԵՌՆԱՐԿՈՂԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ և ԳՏՆՎԵԼՈՒ ՎԱՅՐԸ

«Սևան» ԱՊ-ի տարածքում կառուցապատումն իրականացնում է քաղաքացի Սպարտակ Ռոբերտի Օհանյանը, որը բնակվում է ՀՀ, ք. Երևան, Սայաթ-Նովա փ. 2 23 բն.15 հասցեում:

3. ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿԸ

Նախատեսվող գործունեության նպատակն է «Սևան» ազգային պարկի տարածքի ռեկրեացիոն գոտում կազմակերպել հանգստի գոտի և զբոսաշրջային կենտրոն՝ համապատասխան ենթակառուցվածքներով և պայմաններով, բնակչության երկարաժամկետ և կարճաժամկետ հանգիստն անցկացնելու համար: Հանգստի և զբոսաշրջային համայիրի կազմակերպման նպատակով նախատեսվում է քեմիքինգային, քոթեզային կառուցապատումով հանգստի գոտի՝ կահավորված վրաններով և տնակներով՝ անիվների վրա: Հանգստացողների սննդի ապահովման համար նախատեսվում է մինի խոհանոց և բացօթյա բառ:

«Սևան ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի կանոնադրության համաձայն՝ կազմակերպությունն իր տարածքի հողերից ՀՀ օրենսդրական պահանջներին համապատասխան տրամադրել է Սպարտակ Օհանյանյանին ռեկրեացիայի կազմակերպման նպատակով: Հողամասը գտնվում է Գեղարքունիքի մարզի Ճամբարակ համայնքի Արտանիշ գյուղ 15-րդ փողոց, 1 հասցեում և զբաղեցնում է 0.38 հա /կամ 3800քմ/ մակերես: Հողամասի նպատակային նշանակությունը հատուկ պահպանվող տարածքնորի է, գործառնական նշանակությունը՝ հանգստի համար նախատեսված: Հողամասի գրանցման իրավունքի տեսակը՝ վարձակալություն:

Կառուցապատող Սպարտակ Օհանյանյանի կողմից նախատեսվող գործունեության Նախնական գնահատման հայտը մշակվել է՝ իհմք ընդունելով Կադաստրի կոմիտեի կողմից տրամադրված հողամասի վարձակալության իրավունքի պետական գրանցման վկայականը՝ ծածկագիր՝ 05-018-0250-0036 (Հավելված 3), «Սևան ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի հետ կնքված անշարժ գույքի առք ու վաճառքի պայմանագիր, պայմանագրում փոփոխություններ կատարելու մասին համաձայնագիրը, ՊՈԱԿ-ի կողմից տրված տեղեկանքը /N19-2905 տրված 2023 թվականի օգոստոսի 23-ին/ համաձայն որի Սպարտակ Օհանյանյանը Ճամբարակ համայնքի Արտանիշ գյուղ 15-րդ փողոց, 1 հասցեում գտնվող 0.38 հա հողամասի վարձակալ է մինչև 2031 թվականի հունվարի 25-ը (Հավելված 4): Կառուցապատման նախագծի մշակման համար իհմք է հանդիսացել Ճամբարակ համայնքի ռեկավարի կողմից 2023 թվականի մայիսի 8-ին տրված N-16-ճ ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքը /նախագծման թույլտվություն/:

Համաձայն նախագծի՝ Սևանա Աճի ափին, «Սևան» ազգային պարկ ՊՈԱԿ-ի տարածքում նախատեսվում է կառուցել հանգստի համալիր, որը գտնվում է Արտանիշ գյուղի տարածքում: Հանգստի գոտին չի ներառում հիմնական կառույցներ, իսկ երկու լողավազանները և երկու նավամատուցը պայմանականորեն կարող են համարվել հիմնական կառույցներ:

Նախագծով նախատեսված է հանգստի գոտում տեղադրել տաս հատ թափանցիկ բնակելի վրաններ և չորս բնակելի շարժական տնակներ՝ մետաղական կոնստրուկցիաներով: Տարածքում գոյություն ունեցող կառույցի /նախկին հանգստի տուն/ վրա նախագծված է կառուցել երկրորդ հարկ: Գոյություն ունեցող կառույցի մեջ ներառվելու են՝ ընդունարան, աշխատասենյակ, աշխատակիցների հանգստյան սենյակ, խոհանոց, պետքարան, լվացքատուն: Կառույցի հետնամասում տեղադրվելու է կոնտեյներ, որը ծառայելու է որպես պահեստ:

Հանգստի գոտում նախատեսված է չորս շարժական պետքարան, երեք բացօթյա ցնցուղներ: Ամբողջ տարածքը շրջապատված է լինելու մետաղյա ցանցապատ պարսպով՝ մինչև Սևանա Լճի սկիզբը: Հանգստի գոտին նախատեսում է 40 + անձ գիշերակաց հյուրերի համար և 60 + անձ կեսօրյա հյուրերի համար:

Հանգստյան համալիրում նախագծված է նաև վոլեյբոլի դաշտ, մեկ բացօյա բար, մեկ բար՝ լողավազանի մեջ և մեկ սննդի պատրաստման բացօթյա կետ:

Արհեստական քայլուղին նախատեսված է գյուղավոր մուտքից մինչև ցանցապատ պարիսպ, այնուհետև կառուցվելու է աստիճաններ, որը տանելու է դեպի շարժական տնակների քայլուղի: Կառույցների մակերեսը ամրացվելու են հողի վրա, շարժական տնակները արհեստական բարձրացվելու է համապատասխան բարձրության վրա: Մակերեսի մեծ մասը, որի վրա լինելու են բնակելի շարժական ավտոմոբիլ - տնակները /կցանք/՝ իրենց կայանատեղիով, արհեստական կանաչապատվելու են և ծառայելու են որպես հետիոտն ճանապարհ: Շարժական տնակները բաժանված են լինելու միմիանցից կանաչապատմամբ: Չորս բնակելի շարժական տնակները պետք է ապահովվեն ջրամատակարարման և ջրահեռացման լուծումներով, որտեղից կենցաղային կեղտաջրերը ուղղվում են կեղտաջրերի մաքրման կայան: Թափանցիկ բնակելի վրանների հատակը լինելու է փայտյա կամ մետաղյա կարկասի վրա, որոնց մակերեսուց հողից բարձրանալու է որոշակի բարձրությամբ և վրանների տակի հողը փորվելու է որոշակի խորությամբ, որի մեջ կատարվելու են համապատասխան աշխատանքներ:

Բոլոր վրանները պետք է ունենան ջրամատակարարման և ջրահեռացման համակարգին միացման տեխնիկական լուծումներ: Մեծ լողավազանի մոտ նախատեսված է բացօյա վոլեյբոլի դաշտ, որի մեջտեղում նախատեսված է վոլեյբոլի ցանց: Աջ և ձախ թևերում լողավազանի մոտ նախատեսված են մեկ բացօյա բար և մեկ հատ սննդի բացօյա կետ, որոնց ծածկը և մակերեսը արևից պաշտպանվելու նպատակով նախատեսված է չորս հատ իրար կպած ծղոտե լողափի հովիանոց: Բարի և սննդի կետերը պետք է

ջրամատակարարման և ջրահեռացման միացումներ:

Մեծ լողավազանը նախատոսվում է փորել հողի մեջ մինչն 1.6 մետր խորությամբ: Այն իր մեջ ներառում 1 ջակուզի և բար: Լողավազանը ունենալու է երեք մուտքեր: Գլխավոր մուտքը նախատեսված է ջակուզիից, բարի մուտքը աշխատակիցներին ծառայելու նպատակով է: Նախատեսվում է ջրամատակարարման և ջրահեռացման համակարգեր:

Անմիջապես լողավազանի վերջից սկսվելու է գլխավոր նավամատուցը, որի մակերեսը կառուցվելու է լողավազանի ջրի մակերևույթին հավասար և շարունակվելու է ափով մինչն Սևանա Լճի միջի մի փոքր մաս: Նավամատուցի մուտքը լինելու է աջ և ձախ ափի կողմերից: Այստեղ նախատեսված են հոսանքի և լուսավորության կետեր: Նավամատուցը ծառայելու է որպես ռեստորան, բեմ՝ որպես կենդանի երաժշտության կետ: Ջրամատակարարման և ջրահեռացման միացումներ նախատեսված չեն:

Լողավազանի ափի աջ հատվածում լճի մեջ նախատեսվում է մեծ էկրան՝ ամրացված մետաղյա կամ փայտյա կոնստրուկցիայի վրա: Լողավազանի ձախ հատվածում տեղադրված են լինելու 4 շարժական պետքարաններ՝ ապահովված ջրամատակարարմամբ և ջրահեռացմամբ: Նրանց անմիջապես կողքին լինելու են երկու բացօդյա ցնցուղ և մեկ փոքր ցնցուղ՝ ապահովված ջրամատակարարմամբ և ջրահեռացմամբ: Մեծ լողավազանի աջ թևում նախատեսվում է մանկական լողավազան, որը նոյնպես փորվելու է ավագի մեջ հողի մակարդակին 0.7մետր խորությամբ, ապահովվելու է ջրամատակարարմամբ և ջրահեռացմամբ:

Շինարարական աշխատանքները ներառում են նաև ցանցային պարսպապատում: Հանգստի գոտին ապահովվելու է ջրի, Էլ.էներգիայի անխափան մատակարարմամբ: Զրադի աղբյուրը ստորգետնյա եղանակով է՝ արտեղյան ավազանից: Տարածքում առկա է կենցաղային կեղտաջրերի մաքրման կայան:

Շահագործման փուլում լողավի կահավորումը նախատեսվում է << կառավարության 2008թ. - դեկտեմբերի 18-ի N 1563-Ն որոշման, N2 հավելվածում նշված պահանջներով:

Տարածքի ճարտարապետական լուծումները՝ դիրքը և վայրը, հնարավորություն կստեղծեն, թե զբոսաշրջիկներին և թե տեղացիներին իրենց հանգիստը կազմակերպել բնության գրկում, գեղատեսիլ Սևանա լճի ափին:

4. ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՅՏԻ ՄՇԱԿՄԱՆ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՀԻՄՔԵՐԸ

- «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» << օրենքը (2014թ.) (այսուհետ՝ Օրենք) կարգավորում է հիմնադրութային փաստաթղթերի (ՇՄԱՌԴ) և նախատեսվող գործունեությունների շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցությունների գնահատումները (ՇՄԱԳ): Կարգավորում է նախատեսվող գործունեության նախնական գնահատման հայտի և շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության ռազմավարական գնահատման ընթացակարգը՝ դիտարկելով շրջակա միջավայրի վրա

ազդեցության գնահատումների, անդրսահմանային և շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության պետական փորձաքննության ոլորտի հասարակական հարաբերությունները: Համաձայն օրենքի լիազոր մարմինը՝ շրջակա միջավայրի նախարարությունը իրականացում է հիմնադրութային փաստաթղթի և նախատեսվող գործունեության փորձաքննություն, տրամադրում է շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական եզրակացություն:

- «Բնության հատուկ պահպանվող արածքների մասին» ՀՀ օրենքը (2006թ.) սահմանում է հատուկ պահպանվող տարածքներն, ինչպես նաև դրանց կառավարման ընթացակարգերը: Նախատեսում է հատուկ պահպանվող տարածքները, առանձնացնելով չորս տեսակ՝ պետական արգելոցներ, պետական պահուստավորման հողեր, ազգային պարկեր, բնական հուշարձաններ, դրանց որոշման և դեկավարելու գործնթացները:
- «Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների ու պատմական միջավայրի պահպանության և օգտագործման մասին» ՀՀ օրենքը (1998թ.) սահմանում և կարգավորում է իրավական և քաղաքականության հիմքերը ՀՀ տարածքում՝ պատմամշակութային անշարժ հուշարձանների, պատմական միջավայրի պահպանության և օգտագործման համար, կանոնակարգում է պահպանության և օգտագործման իրավահարաբերությունները:
- ՀՀ Հողային օրենսգիրքը (2001թ.) սահմանում է հողային հարաբերությունների պետական կարգավորման կատարելագործման, հողի տնտեսվարման տարբեր կազմակերպական իրավական ձևերի օրգացման, հողերի բերրիության, հողօգտագործման արդյունավետության բարձրացման, մարդկանց կյանքի ու առողջության համար բարենպաստ շրջակա միջավայրի պահպանման և բարելավման, հողի նկատմամբ իրավունքների պաշտպանության իրավական հիմքերը:
- «Թափոնների մասին» ՀՀ օրենքը (2004 թ.) -սահմանում է թափոնների հավաքման, փոխադրման, պահման, մշակման, օգտահանման, ինչպես նաև բնական ռեսուրսների, մարդու կյանքի և առողջության վրա թափոններից առաջացող բացասական ազդեցությունների կանխարգելման համար իրավական և տնտեսական հիմքերը:
- «Բուսական աշխարհի մասին» (1999 թ.) ՀՀ օրենքի նպատակը բուսական աշխարհի, կենսաբազմազանության պահպանության ապահովումն է: Կարգավորում է ՀՀ բուսերի պահպանության պաշտպանության, օգտագործման, վերարտադրության և կառավարման, ինչպես նաև կենսաբազմազանության վրա մարդկանց գործունեության ազդեցության քաղաքականությունը, սահմանում է նաև էնդեմիկ և վտանգված տեսակների, մոնիթորինգի և գնահատման ընթացակարգերը:
- «Կենդանական աշխարհի մասին» ՀՀ օրենքի (2000 թ.) նպատակը կենդանական աշխարհի պահպանության ապահովումն է: Կարգավորում է կենդանական աշխարհի և կենդանիների պահպանության, պաշտպանության, օգտագործման, վերարտադրության և կառավարման, ինչպես նաև կենսաբազմազանության վրա մարդկանց գործունեության ազդեցության քաղաքականությունը, սահմանում է էնդեմիկ և վտանգված տեսակների, մոնիթորինգի և գնահատման ընթացակարգերը:

- «Սևանա լճի մասին» ՀՀ օրենքը (15.05.2001թ.) կարգավորում է Սևանա լճի, նրա ջրհավաք ավազանի և տնտեսական գործունեության գոտու էկոհամակարգերի պահպանման, վերականգնման, վերարտադրման, բնականոն զարգացման և օգտագործման հետ կապված հարաբերությունները: Սահմանում է Սևանա լճի, որպես Հայաստանի Հանրապետության քաղցրահամ ջրերի ռազմավարական շտեմարանի՝ բնապահպանական, տնտեսական, սոցիալական, գիտական, պատմամշակութային, գեղագիտական, առողջապահական, կիխայական, ռեկրեացիոն (վերականգնողական) և հոգևոր արժեք ունեցող ռազմավարական նշանակության էկոհամակարգի բնականոն զարգացման, վերականգնման, բնական պաշարների վերարտադրման, պահպանման և դրանց օգտագործման պետական քաղաքականության իրավական ու տնտեսական հիմունքները:
- «ՀՀ ջրային օրենսգիրք» (2002թ.) նպատակը երկրի ջրային ռեսուրսների պահպանության, ջրային ռեսուրսների արդյունավետ կառավարման միջոցով քաղաքացիների և տնտեսության կարիքների բավարարման և ապագա սերունդների համար ջրային ռեսուրսների պահպանման համար իրավական հիմքերի ապահովումն է: Սահմանում է պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների և հասարակության պարտավորությունները, ջրի ազգային քաղաքականության և ջրի ազգային ծրագրի մշակման կարգը, պետական ջրային կադաստրի և մոնիթորինգի, ջրային ռեսուրսների օգտագործման թույլտվություն տրամադրող համակարգերի ստեղծումը, անդրսահմանային ջրային ռեսուրսների օգտագործումը, ջրի որակի չափանիշները, հիդրոլոգիական կառուցվածքների շահագործման անվտանգության խնդիրները, ջրային ռեսուրսների պահպանություն և պետական վերահսկողությունը: Ապահովում է հանրության համար համապատասխան տեղեկատվության մատչելիությունը:
- «Զրի ազգային ծրագրի մասին» ՀՀ օրենքը (2006թ.) և «Հայաստանի հանրապետության ջրի ազգային ծրագրի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին (21.12.2015թ.) ՀՀ օրենքը կարգավորում են Հայաստանի Հանրապետության ջրի ազգային ծրագրի սահմանման և իրականացման հետ կապված հարաբերությունները, ընդգրկելով ազգային ջրային պաշարի, ռազմավարական ջրային պաշարի, օգտագործելի ջրային ռեսուրսների գնահատականները, ջրերի նկատմամբ առաջարկը և պահանջարկը, ջրային բնագավառի պահպանման և զարգացման հիմնական խնդիրները և հեռանկարները, ենելով ջրի սահմանափակ լինելու, մարդու կյանքի և առողջության, կենդանական և բուսական աշխարհի պահպանման համար հիմնական միջոցներից մեջ հանդիսանալու, դրա մատչելիության ապահովման նախապայմաններից:
- «Զրի ազգային քաղաքականության հիմնադրույթների մասին» ՀՀ օրենքի (2005թ.) նպատակը մարդու բարեկեցության, հանրապետության սոցիալ-տնտեսական համակարգի զարգացման, տնտեսական և էկոլոգիական կարիքները բավարարելու համար անհրաժեշտ քանակի, ուժիմի և որակի ջրային ռեսուրսների մատչելիության ապահովումն է: Սահմանում է ջրային ռեսուրսների կայուն կառավարման, օգտագործման և պահպանության

գերակայությունները, ջրային ռեսուրսի հաշվառումը և գնահատումը, առաջարկի և պահանջարկի ձևավորումը, ջրավագանային կառավարման հետ կապված հարաբերությունները:

- «Մթնոլորտային օդի պահպանության մասին» << օրենք ՀՕ-522-Ն (ընդունված 1994թ. և լրամշակված՝ 2022թ.) - կարգավորում է մթնոլորտային օդի պահպանության իրավական և կազմակերպական հիմքերը՝ ուղղված մթնոլորտային օդի որակի պահպանությանը: Մարդու առողջության և շրջակա միջավայրի համար բարենպաստ մթնոլորտային օդի որակի ապահովման նպատակով՝ մթնոլորտային օդի պահպանության բնագավառում հասարակական հարաբերությունները
- Կառավարության որոշումներ
- «ՀՀ կենդանիների Կարմիր գիրքը հաստատելու մասին» թիվ 71-Ն և «ՀՀ բույսերի Կարմիր գիրքը հաստատելու մասին» թիվ 72-Ն << կառավարության 29.01.2010թ.-ի որոշումները սահմանում են << բուսական և կենդանական աշխարհների հազվագյուտ, անհետացած ու անհետացող, կրծատվող, անորոշ տեսակների կենսաբանությունը, թվաքանակը, տարածման վայրերը և ձևաբանությունը:
- «ՀՀ բուսական աշխարհի օբյեկտների պահպանության և բնական պայմաններում վերարտադրության նպատակով դրանց օգտագործման կարգը սահմանելու մասին» << կառավարության 31.07.2014թ. N 781-Ն որոշումը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության բուսական աշխարհի օբյեկտների պահպանության և բնական պայմաններում վերարտադրության նպատակով դրանց օգտագործման ընթացակարգը:
- «Հայաստանի Հանրապետության Գեղարքունիքի մարզի պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պետական ցուցակը հաստատելու մասին» 2007թ. մարտի 15-ի N385-Ն որոշումը ներառում է Գեղարքունիքի մարզի պատմամշակութային հուշարձանների ցանկը:
- «Հայաստանի Հանրապետության բնության հուշարձանների ցանկը հաստատելու մասին» թիվ 967-Ն << կառավարության որոշումը սահմանում է << բնության հուշարձանների ցանկը՝ համաձայն որոշման հավելվածի:
- «Հայաստանի Հանրապետության բնության հատուկ պահպանվող տարածքների ռազմավարությունը, պահպանության եվ օգտագործման բնագավառում պետական ծրագիրը եվ միջոցառումները հաստատելու մասին» << կառավարության 25.09.2014թ. N1059-Ա որոշումը հաստատում է << բնության հատուկ պահպանվող տարածքների ռազմավարությունը, պահպանության և օգտագործման բնագավառում պետական ծրագիրը՝ համաձայն N1 հավելվածի, Հայաստանի բնության հատուկ պահպանվող տարածքների պահպանության և օգտագործման բնագավառի 2014- 2020 թվականների պետական ծրագրի միջոցառումները՝ համաձայն N 2 հավելվածի:
- «Հայաստանի Հանրապետության կենսաբանական բազմազանության պահպանության, պաշտպանության, վերարտադրության եվ օգտագործման

- բնագավառներում ռազմավարությանը եվ գործողությունների ազգային ծրագրին հավանություն տալու մասին» կառավարության 10.12.2015թ. նիստի N54 և
- «Հայաստանի Հանրապետությունում անապատացման դեմ պայքարի ռազմավարությանը և գործողությունների ազգային ծրագրին հավանություն տալու մասին» կառավարության 27.05.2015 նիստի N23 արձանագրային որոշումները, ներառյալ ՀՀ կողմից վավերացրած բնապահպանական միջազգային պայմանագրերի պահանջները:
 - ՀՀ կառավարության 2011 թվականի մարտի 3-ի N 177-Ն որոշմամբ հաստատված ՍԵՎԱՆԱ ԼՃԻ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԳՈՏՈՒՄ ԿԱՌՈՒՑԱՊԱՏՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՆԱԽԱՏԵՍՎԱԾ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐԻ ԳՈՏԻԱՎՈՐՄԱՆ ՆԱԽԱԳԻԾ:
 - ՀՀ կառավարության 2008թ.դեկտեմբերի 18-ի թիվ 1563-Ն որոշում «ՍԵՎԱՆ» ԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՐԿԻ ԵՎ ԴՐԱՆ ՀԱՐՈՂ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐՈՒՄ ՀՈՂԱՄԱՍԵՐԻ ՎԱՐՉԱԿԱԼՈՒԹՅԱՆ, ԿԱՌՈՒՑԱՊԱՏՄԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՏՐԱՄԱԴՐՄԱՆ ԵՎ ՔԱՂԱՔԱՇԻՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ:
 - ՀՀ կառավարության 2002թ.թիվ 57 որոշում ՍԵՎԱՆԱ ԼՃԻ ԷԿՈՀԱՍԱԿԱՐԳԻ ՎՐԱ ԲԱՑԱՍԱԿԱՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒՆԵՑՈՂ ՆՅՈՒԹԵՐԻ, ԿԵՆՍԱԾԻՆ ՏԱՐՐԵՐԻ, ԾԱՆ ՄԵՏԱՂՆԵՐԻ ԿԱՄ ԴՐԱՆՑ ՄԻԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԱՅԼ ՆՅՈՒԹԵՐԻ ՑԱՆԿԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ:
 - «Սևան» ազգային պարկի կանոնադրություն», ՀՀ կառավարության 2002 թվականի մայիսի 30-ի N927-Ն որոշում:
 - «Սևան» ազգային պարկի 2007-2011 թվականների կառավարման պլանի (հողերի օգտագործման սխեմայի) հաստաման մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2007 թվականի հունվարի 18-ի N205-Ն որոշում:
 - Մայիսի 2004 թվականի N 766-Ն «ՍԵՎԱՆ» ԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՐԿԻ 1908.0 ՄԵՏՐ ԲԱՑԱՐՁԿ ՆԻՇԻՑ ՑԱՇՐ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐՈՒՄ ՀՈՂԱՄԱՍԵՐԻ ՎԱՐՉԱԿԱԼՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԿԱՌՈՒՑԱՊԱՏՄԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՏՐԱՄԱԴՐՄԱՆ ԱՌԱՆՑԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՐՈՒԹՅԱՆ 2002 ԹՎԱԿԱՆԻ ՄԱՅԻՍԻ 12-Ի N 927-Ն ՈՐՈՇՄԱՆ ՄԵԶ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ:
 - ՀՀ կառավարության 19.11.2014թ. N1325-Ն որոշում՝ «Հանրային ծանուցման եվ բննարկումների իրականացման կարգը սահմանելու մասին»:
 - Շրջակա միջավայրի նախարարի 2003թ. դեկտեմբերի 10-ի «Զրային ռեսուրսներ թափվող կեղտաջրերի թույլատրելի սահմանային արտահոսքի չափաքանակների հաշվարկի մեթոդիկան հաստատելու համար» N 464-Ն հրաման:
 - Շրջակա միջավայրի նախարարի 2020թ. սեպտեմբերի 9-ի «Ռեկրեացիոն գոտիներում ջրային ռեսուրսների պահպանության պահանջները սահմանելու մասին» N 335-Ն հրաման:
 - 22 ապրիլի 1999 թվականի N 259 Մթնոլորտային օդի վրա վնասակար ներգործությունների պետական հաշվառման կանոնադրությունը հաստատելու մասին:

- «Հառավարության 2018թ.փետրվարի 8-ի N 108-Ն որոշում՝ «ԲՆԱԿԱՎԱՅՐԵՐԻ ԿԱՆԱԶ ԳՈՏԻՆԵՐԻ ԶԱՓԵՐԻՆ ԵՎ ՏԵՍԱԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎՈՂ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐԸ ՍԱՀՄԱՆԵԼՈՒ ԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ 2008 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 30-Ի N 1318-Ն ՈՐՈՇՈՒՄԸ ՈՒԺԸ ԿՈՐՑՐԱԾ ՃԱՆԱՋԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»:
- «Հառավարության 2008թ. 2011թ. սեպտեմբերի 8-ի հեկտեմբերի 18-ի թիվ 1563-Ն որոշում «ՍԵՎԱՆ» ԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՐԿԻ ԵՎ ԴՐԱՆ ՀԱՐԱԾՔՆԵՐՈՒՄ ՀՈՂԱՄԱՍԵՐԻ ՎԱՐՉԱԿԱԼՈՒԹՅԱՆ, ԿԱՌՈՒՅԱՊԱՏՄԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՏՐԱՄԱԴՐՄԱՆ ԵՎ ՔԱՂԱՔԱՇԻՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ»:
- «Հառավարության 8 սեպտեմբերի 2011 թվականի N 1396-Ն որոշում՝
- «ՀՈՂԻ ԲԵՐՐԻ ՇԵՐՏԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԿԱՐԳԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ, ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ 2002 ԹՎԱԿԱՆԻ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻ 19-Ի N 1622-Ն ՈՐՈՇՈՒՄԸ ՈՒԺԸ ԿՈՐՑՐԱԾ ՃԱՆԱՋԵԼՈՒ ԵՎ 2001 ԹՎԱԿԱՆԻ ԱՊՐԻԼԻ 12-Ի N 286-Ն ՈՐՈՇՄԱՆ ՄԵԶ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆԻ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»:
- «ՀՀ կառավարության 02.11.2017 թ. N 1404-Ն որոշում՝ «Հողի բերրի շերտի հանման նորմերի որոշմանը եվ հանված բերրի շերտի պահպանմանն ու օգտագործմանը ներկայացվող պահանջները սահմանելու եվ «ՀՀ կառավարության 20.07.2006թ. N1026-Ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին»:
- ՍԵՎԱՆԱ ՀՃԻ ԶՐՀԱՎԱՔ ԱՎԱՋԱՆԻ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԵՎ ԱՆՄԻԶԱԿԱՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ԳՈՏԻՆԵՐԻ ԲՆԱԿԱՎԱՅՐԵՐՈՒՄ ԵՎ ԲՆԱԿԱՎԱՅՐԵՐԻՑ ԴՈՒՐՍ ՕԲՅԵԿՏՆԵՐԻ ՇԱՀԱԳՈՐԾՈՒՄԻՑ ԱՌԱՋԱՑՈՂ ԿԵԴՏԱՋՐԵՐԻ ՄԱՔՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ»: «ՀՀ կառավարության 23 Մարտի 2006, 397 – Ն որոշում:

4.1 Նախատեսվող գործունեության նախնական գնահատման հայտի մշակման հիմքը

Նախատեսվող գործունեության ՇՄԱԳ և փորձաքննական գործնթացի վերաբերյալ Հայաստանում Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատումն իրականացվում է՝ «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» 2014թ-ի օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) համաձայն: Գործունեություն, որը կարող է ունենալ ազդեցություն շրջակա միջավայրի վրա, մինչև իրականացումը ենթակա է շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման (ՇՄԱԳ) և փորձաքննության: Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության հիմնական պահանջները սահմանված են 21.06.2014թ-ին ընդունված «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքում: Այն կարգավիրում է շրջակա միջավայրի վրա հիմնադրութային փաստաթղթի և նախատեսվող գործունեության ազդեցության փորձաքննության իրավական, տնտեսական և կազմակերպական հիմնութները: Համաձայն Օրենքի, գործունեությունները դասակարգվում են 3 կատեգորիաների՝ Ա, Բ և Գ: «Սևան»

ԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՐԿ» ՊՈԱԿ-ի տարածքում նախատեսվող հանգստի գոտու կառուցապատման նախատեսվող գործունեությունը համաձայն Օրենքի 14-րդ հոդվածի 6-րդ մասի 8-րդ կետի համարվում է թվարկված գործունեություն, և շրջակա միջավայրի գնահատման և փորձաքննության ենթակա է գ կատեգորիայի ընթացակարգով։ Այս դեպքում շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննությունն իրականացվում է 1 փուլով։

Համաձայն Օրենքի 16-րդ հոդվածի 4-րդ մասի փորձաքննության ներկայացվող նախնական գնահատման հայտը պարունակում է՝

- ձեռնարկողի անունը (անվանումը) և բնակության (գտնվելու) վայրը.
- նախատեսվող գործունեության անվանումը և նպատակը.
- նախատեսվող գործունեության ենթակա տարածքի, այդ թվում շրջակա միջավայրի համառոտ նկարագիրը և իրադրության սխեման.
- նախատեսվող գործունեության բնութագիրը (արտադրական հզորություններ, օգտագործվող բնառեսուրսներ և նյութեր, տեխնիկական և տեխնոլոգիական լուծումներ).
- շրջակա միջավայրի վնասակար ազդեցության բացառմանը, նվազեցմանն ու փոխհատուցմանն ուղղված բնապահպանական միջոցառումների ծրագիրը.
- տեղեկատվություն հանրության ծանուցման, հանրային լսումների և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նախնական համաձայնության վերաբերյալ, եթե օրենսդրությամբ բան նախատեսված չէ։

5. ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԵՆԹԱԿԱ ՏԱՐԱԾՔԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

Սպարտակ Ռոբերտի Օհանյանի կողմից նախատեսվող գործունեության տարածքը գտնվում է Սևանա լճի ափամերձ տարածքում, Սևան ազգային պարկ **ՊՈԱԿ-ի** տարածքում, Ճամբարակ խոշորացված համայնքի Արտանիշ բնակավայրի վարչական սահմանում։ Տարածքի աշխարհագրական կոորդինատներն են՝ $40,47725^{\circ}\text{C}$, $45,39442^{\circ}\text{B}$ ։

Արտանիշ գյուղը գտնվում է Սևանա լճի հյուսիս-արևելյան ափին, Արտանիշի թերակղզու արևմտյան ծայրին, ձգվում է մինչև Արտանիշ լեռան ստորոտ։ Արտանիշ լեռան բարձրությունը 2461 մ է։ Արտանիշի գագաթը միակ վայրն է, որտեղից Սևանա լիճը երևում է ամբողջությամբ։ Գագաթից գեղեցիկ տեսարան է բացվում դեպի Փամբակի, Գեղամա, Արևելյան Սևանի, Սևանի, Վարդենիսի, Արեգունի լեռնաշղթաներ։ Բնակավայրը գտնվում է ծովի մակերևույթից գտնվում է 1975 մ բարձրության վրա։

5.1 «Սևան» ազգային պարկի ափամերձ հատվածի ռելիեֆը

Հանգստի գոտու կազմակերպման համար կառուցապատման ենթակա տարածքը գտնվում է «Սևան» Ազգային պարկ»-ի ռեկրեացիոն գոտում՝ Սևան-Շորժա-Վարդենիս

մայրուղու (Մ-14) հարակից տարածքում: Ռեկրեացիոն գոտու ընդհանուր մակերեսը 4 753 հա է, որն ընդգրկում է միայն ցամաքային տարածք: Համաձայն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության՝ պարկի ռեկրեացիոն գոտու տարածքներում թույլատրվում են զբուաշրջիկների և այցելուների սպասարկման ծառայությունների կազմակերպումը, բուսական ու կենդանական տեսակների վնասատուների և հիվանդությունների դեմ կենսաբանական ծագում ունեցող պայքարի միջոցների օգտագործումը, ինչպես նաև 1905 նիշից բարձր տարածքներում կապիտալ և ոչ հիմնական կառուցապատումը՝ քաղաքաշինական նորմերի և սահմանափակումներին համապատասխան:

«Սևան» ազգային պարկի Արտանիշ թերակղզու արևմտյան հատվածների ափամերձ հատվածի ռելիեֆը (լճի ափից մինչև 1916 մետրը) ալիքավոր է և հարթ: Ափերը հիմնականում մեղմաթեք են, տեղ-տեղ զառիթափի՝ 3-8 մետր բարձրությամբ: Պարկի Սևանա լեռնաշղթայի հարավ-արևմտյան լանջերի Գիհի-կաղնուտային ռելիկտային հատվածը, ինչպես նաև Սևան և Արտանիշ թերակղզիները ունեն բլրապատ, ժայռոտ և կտրտված ռելիեֆ: Արտանիշ թերակղզու կենտրոնական և արևելյան մասը, 1915-2460.8 մետր բարձրությունների միջև, պատված են լեռնազանգվածով (բացառությամբ նրա արևմտյան մասի, որը հարթ է): Առավելագույն բարձրությունը Աղաթափա գագաթն է՝ 2460.8 մետր բարձրությամբ, որը գտնվում է թերակղզու կենտրոնական մասում: Արտանիշի թերակղզու կենտրոնական մասից լեռնաբազուկները ձգվում են ճառագայթաձև: Այստեղ մշտական հոսող գետեր չկան՝ միայն ժամանակավոր հոսող փոքրիկ գետակներ են: «Սևան» ազգային պարկի Գիհի-կաղնուտային ռելիկտային հատվածը հիմնականում ընկած է 1950-ից 2500 մետր բարձրությունների միջև: Ռելիեֆն իրենից ներկայացնում է ուժեղ կտրտված լեռնային լանդշաֆտ, թեք ժայռոտ լանջերով, տարբեր խորության և լայնության ձորերով ու ձորակներով: Խոր ձորերով հոսում են մշտական գետեր՝ Դարանակ, Փամբակ, Շամպիր, Շափաթաղ և Զիլ:

Սպարտակ Ռոբերտի Օհանյանի կողմից հանգստի գոտու կառուցապատման տարածքը տեղակայված է Արտանիշի ափամերձ հատվածում, Սևան-Ճամբարակ մայրուղու հարակից տարածքում, զբաղեցնում է 0.38հա մակերես: Տարածքի ռելիեֆը անհարթ բլրային է՝ ափսեաձև իջվածքներով է, թույլ բլրակային, աննշան կոնաձև իջվածքներով: Տարածքը ծածկված է լճային նստվածքներով: Տարիների ընթացքում գործունեության ենթակա տարածքի այս հատվածը օգտագործվել է որպես հանգստի գոտի և լողավ: Գործունեության տարածքային հատվածը բարենպաստ է սեյսմիկ, կլիմայի, ռելիեֆի տեսանկյունից:

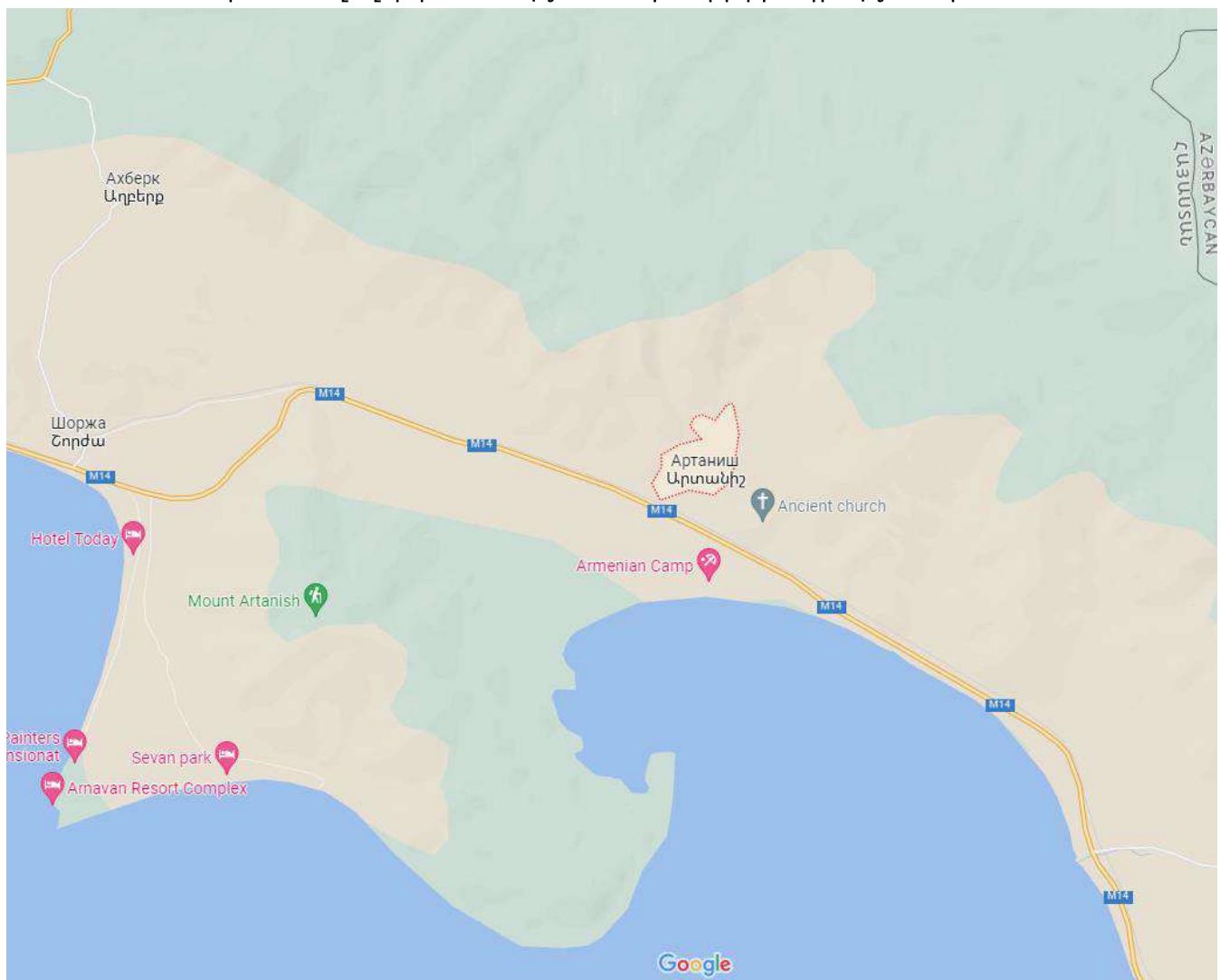
Համաձայն ՀՀ կառավարության 2011 թվականի մարտի 3-ի N 177-Ն որոշմամբ հաստատված «ՍԵՎԱՆԱ ԼԾԻ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԳՈՏՈՒՄ ԿԱՌՈՒՑԱՊԱՏՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՆԱԽԱՏԵՍՎԱԾ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐԻ ԳՈՏԻԱՎՈՐՄԱՆ ՆԱԽԱԳԾԻ»՝ նախատեսվող գործունեության տարածքը տեղակայված է «Արտանիշ» տարածքային հատվածում «հյուրանոցային, մոթելային, քեմիքնգային, քոթեջային գոտում» /ՀԿԳ-2/: որն ունի հարթ, ալիքավոր ռելիեֆ: Պարկի ռեկրեացիոն գոտու տարածքներում թույլատրվում են զբուաշրջիկների և այցելուների սպասարկման ծառայությունների կազմակերպումը, ինչպես

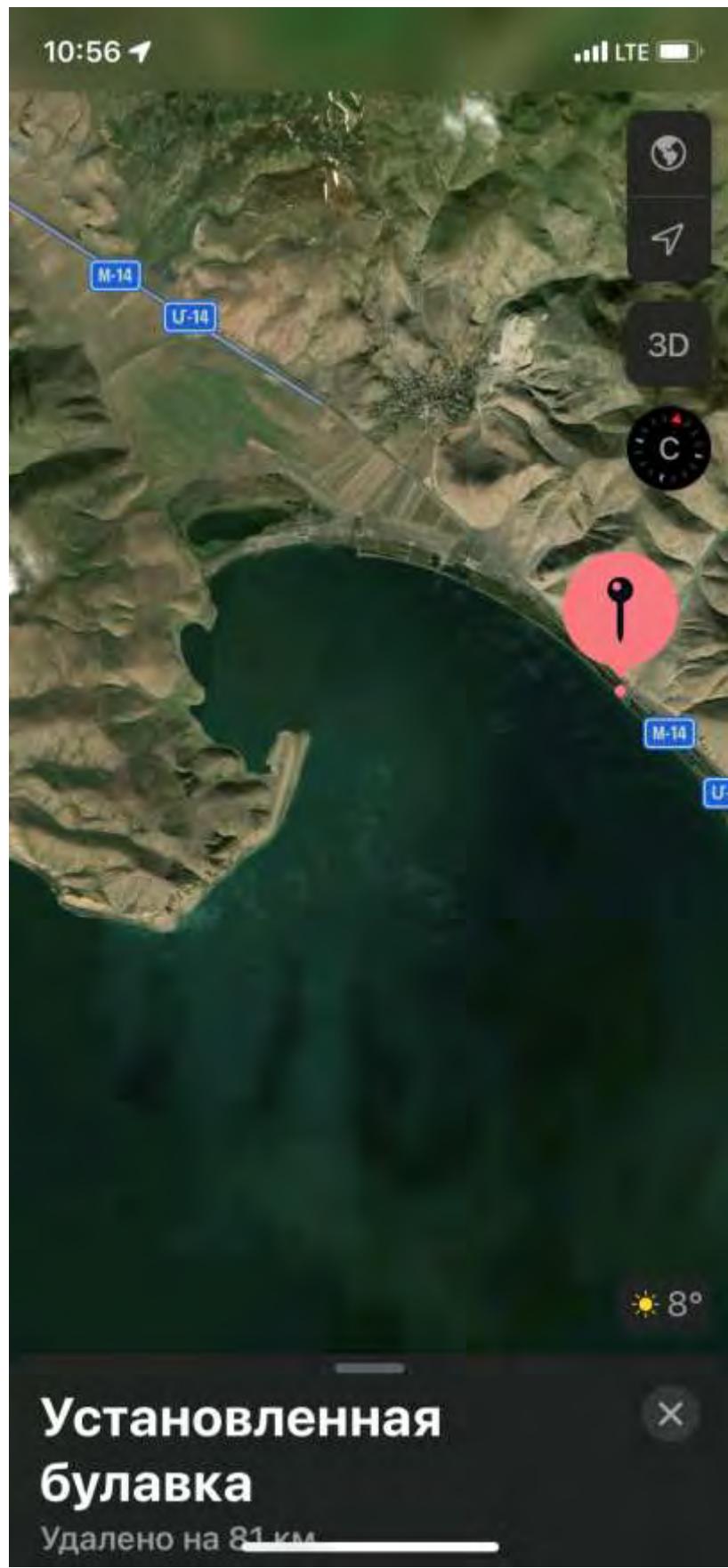
նաև 1905 նիշից բարձր տարածքներում կապիտալ և ոչ հիմնական կառուցապատումը՝ քաղաքաշինական նորմերի և սահմանափակումներին համապատասխան: Այն գոտևորվել է 2 հարկանի՝ 6 մ թույլատրելի բարձրությամբ կառուցապատման հատվածների (հյուրանոցային ժամանցային օբյեկտներով կառուցապատման հատվածների, հասարակական սպասարկման և սննդի, ինչպես նաև սպորտի օբյեկտներով կառուցապատման հատվածների համար: Նախագծով նախատեսված է հանգստի գոտում տեղադրել տաս հատ թափանցիկ բնակելի վրաններ, չորս բնակելի շարժական տնակներ՝ մետաղկան կոնստրուկցիաներով: Տարածքում գոյություն ունեցող կառույցի /հանգստի տուն/ վրա նախագծված է կառուցել երկրորդ հարկ: Գոյություն ունեցող կառույցի մեջ մտնելով՝ ընդունարան, աշխատասենյակ, աշխատակիցների հանգստյան սենյակ, խոհանոց, պետքարան, լվացքատուն: Կառույցի հետնամասում գտնվելու է կոնտեյներ, որը ծառայելու է որպես պահեստ: Նախագծված է նաև վոլեյբոլի դաշտ, մեկ բացօյյա բար, մեկ բար՝ լողավազանի մեջ և մեկ սննդի պատրաստման բացօթյա կետ:

Տարածքը հիմնականում ավազային ծածկությով է, որտեղ բուսականությունը ներկայացված է անկանոն, տեղ տեղ աճած տարախոտային բուսատեսակներով: Հողաբուսաշերտը բացակայում է, տարիներ շարունակ տարածքն օգտագործվել է հանգստի նպատակով, առկա են եղել հանգստի համար սպասարկող օբյեկտներ: Կառուցապատման ենթակա տարածքներում ծառահատման, ծառերի տեղափոխման, մաքրման աշխատանքեր չեն նախատեսվում: Բոլոր կառուցապատման լուծումները կլինեն համահունչ և ներդաշնակ գոյություն ունեցող լանդշաֆտին և բնությանը, չխաթարելով տարածքի էկոհամակարգը և հարակից շրջակա միջավայրը:

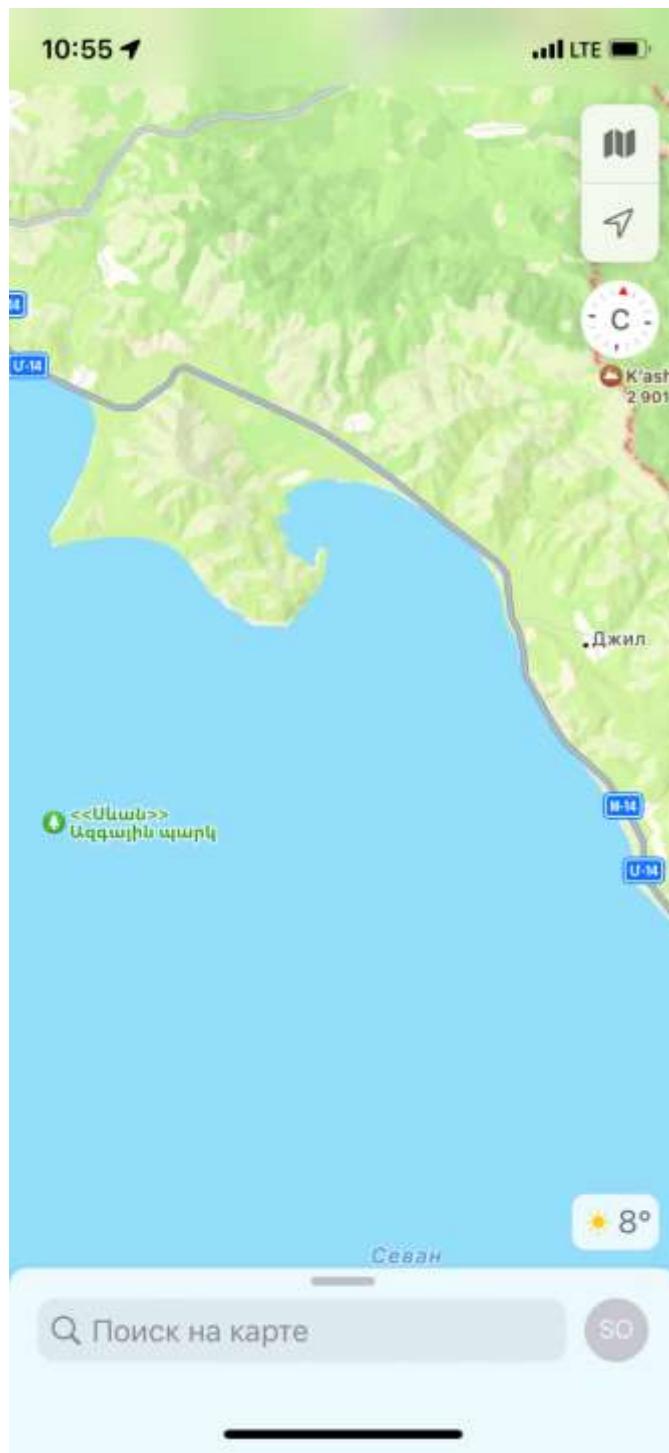
Հանգստյան համայիրի հեռավորությունը Արտանիշ բնակավայրից կազմում է 3 կմ, իսկ Արտանիշի թերակղզուց՝ 3.2 կմ: Սևան քաղաքից հեռավորությունը կազմում է 40կմ (ուղիղ գծով),³ մարզկենտրոն Գավառ քաղաքից (ուղիղ գծով)⁴ գտնվում է 100 կմ հյուսիս-արևելք: Կառուցապատման հեռավորությունը Սևանա լճից 10-13, մ է: Գործունեության տարածքին ամենամոտ հատուկ պահպանվողտարածքը Արտանիշի արգելոցն, որը գտնվում է 3.0 կմ հեռավորության վրա՝ ուղիղ գծով: Նախատեսվող գործունեության համար ընտրված տարածքը կից է Սևանա լճի ափամերձ՝ Արտանիշ հանգստյան գոտուն, վերջինից գտնվում է 2 կմ հեռավորության վրա:

Նախատեսվող գործունեության տարածքի իրադրության սիեման

Գծապատկեր 2. Տեղանքի իրադրության հատակագիծ

5.2 Սևանա լիճ և «Սևան» ԱՊ

Սևանա լիճը Հայաստանի Հանրապետության համար ունի գեղքաղաքական մեծ նշանակություն, որպես տարածաշրջանային քաղցրահամ ջրի միակ հսկայական աղբյուր: Այն մի բնատարածքային համալիր է, որն իրենից ներկայացնում է բնության տարբերտարրերի սերտ փոխկապակցվածություն, ինչպես նաև ունի կլիմայագոյացնող կարևոր նշանակություն ինչպես հանրապետության, այնպես էլ տարածաշրջանային և գլոբալ առումով: Սևանա լիճը

գտնվում է ծովի մակարդակից մոտ 1900 մետր բարձրության վրա:

«Սևան» ազգային պարկը ստեղծվել է ՀԿԿ Կենտկոմի և Հայկական ՍՍՀ Մինիստրների խորհրդի 1978 թվականի մարտի 14-ի «Սևան» ազգային պարկ ստեղծելու մասին» N 125 որոշմամբ:

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2002 թվականի մայիսի 30-ի N927-Ն որոշմամբ «Սևան» ազգային պարկ» պետական հիմնարկը վերակազմակերպվել է համանուն պետական ոչ առեւտրային կազմակերպության, հաստատվել են պարկի և կազմակերպության կանոնադրությունները, իսկ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2010 թվականի սեպտեմբերի 9-ի N 1185-Ն որոշմամբ ստեղծվել է «Սևան» ազգային պարկ» պետական ոչ առեւտրային կազմակերպության խորհուրդը, ամրագրվել վերջինիս գործառույթների շրջանակը, կազմն ու գործունեության կարգը:

«Սևան» ազգային պարկի» (այսուհետև՝ պարկ) գործունեության նպատակը՝ պարկի տարածքի բնական էկոհամակարգերի, լանդշաֆտային ու կենսաբանական բազմազանության, բնության ժառանգության գիտական ուսումնասիրության, պահպանության, պաշտպանության, վերականգնման, վերարտադրության, հաշվառման, գույքագրման, մոնիթորինգի, ինչպես նաև պարկի բնական պաշարների կայուն օգտագործման ապահովումն է:

Պարկը հանրապետական նշանակության՝ բնության հատուկ պահպանվող տարածք է: Պարկի հողերը հատուկ պահպանվող տարածքների հողեր են, որոնք ներառում են բնապահպանական, պատմական ու մշակութային և այլ նշանակության հողեր, որոնց վրա օրենքով սահմանված կարգով արգելվում է պարկի նպատակներին հակասող գործունեություն: Պարկի սահմաններում վարձակալության կամ կառուցապատման իրավունք ունեցող հողօգտագործողները, հողամասերի վրա կառուցված շենքերն ու կառույցները պետք է օգտագործվեն իրենց նշանակությանը համապատասխան՝ պահպանելով Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված նորմերը:

Համաձայն կառավարման պլանի՝ «Սևան» ազգային պարկի տարածքը Սևանա լճի հայելու հետ միասին կազմում է 147 456 հա, իսկ առանց լճի հայելու՝ 22 697 հա:

2010 թվականի հունվարի 1-ի դրությամբ «Սևան» ԱՊ-ի տարածքը կազմում է 22584.25 հա: Ռեկրեացիոն գոտու ընդհանուր մակերեսը 4753 հա է, որն ընդգրկում է միայն ցամաքային տարածք: Համաձայն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2002 թվականի մայիսի 30-ի «Սևան» ազգային պարկ» պետական հիմնարկը վերակազմակերպվելու, «Սևան» ազգային պարկի և «Սևան» ազգային պարկ» պետական ոչ առեւտրային կազմակերպության կանոնադրությունները հաստատելու մասին» N927-Ն Որոշման՝ գրոսաշրջիկների և այցելուների սպասարկման ծառայությունների կազմակերպումը, ինչպես նաև 1905 նիշից բարձր տարածքներում կապիտալ և ոչ հիմնական կառուցապատումը՝ քաղաքաշինական նորմերի և սահմանափակումներին համապատասխան, պարկի ռեկրեացիոն գոտու տարածքներում թույլատրվում են: Ռեկրեացիոն գոտու վարձակալված տարածքներում

բաղաքաշինական գործունեությունը թույլատրվում է իրականացնել միայն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով բնապահպանական և քաղաքաշինական փորձաքննության դրական եզրակացության դեպքում:

Համաձայն ՀՀ կառավարության 2011 թվականի մարտի 3-ի N 177-Ն որոշմամբ հաստատված «ՍԵՎԱՆԱ ԼՃԻ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԳՈՏՈՒՄ ԿԱՌՈՒՑԱՊԱՏՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՆԱԽԱՏԵՍՎԱԾ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐԻ ԳՈՏԻԱՎՈՐՄԱՆ ՆԱԽԱԳԾԻ» (այսուհետ որոշում) Տարածքը տեղակայված է «Արտանիշ» տարածքային հատվածում՝ «Սևան»ԱՊ-ի ռեկրացիոն գոտում: Արտանիշ բնակավայրի տարածքը համաձայն որոշման՝ բաժանված է ռեկրացիոն, տնտեսական և արգելոցային գոտիների: Ազգային պարկի ռեկրացիոն գոտում սահմանվել են մեկ հարկանի օգտագործման 17 հիմնական գոտիներ՝ նախատեսված հանգստի, առողջարանական, ժամանացային, հյուրանոցային, սպորտային օբյեկտների, ընդհանուր օգտագործման կանաչ տարածքների, ենթակառուցվածքների և այլ գոտիներ կառուցապատման համար, ինչպես նաև բուֆերային գոտիներ:

Սույն հայտով նախատեսվում է 2 հարկանի, առավելագույն 6 մ բարձրությամբ շինությունների կառուցում, որի համար ըստ կառավարության որոշման քեմփինգային, քրթեցային կառուցապատման ժամանակ թույլատրվում է մինչև 30% կառուցապատում և 70% կանաչապատում:

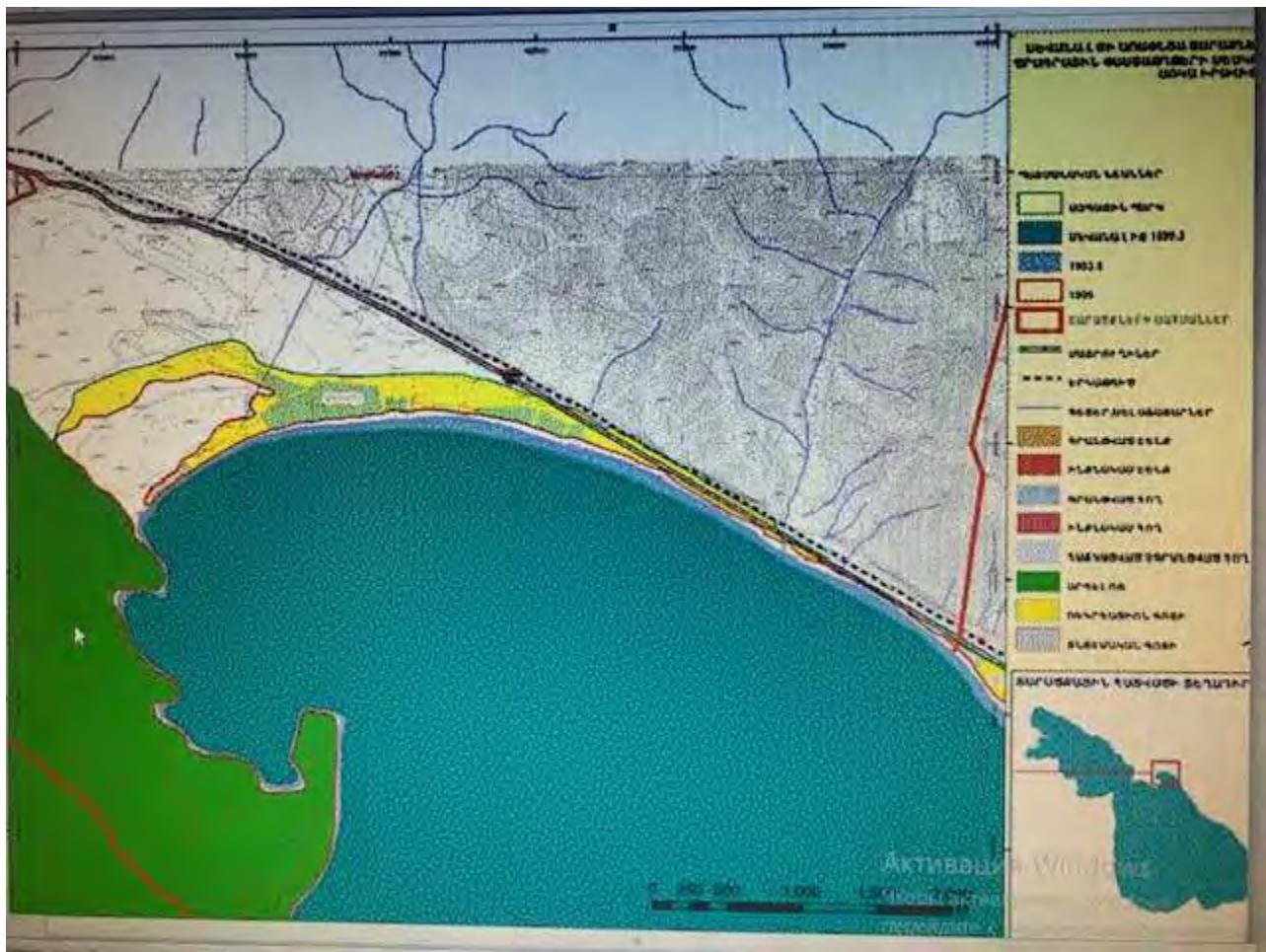
Կառուցապատվող հատվածների հատակագծային լուծումները ընտրվել են բնական միջավայրին համահունչ հաշվի առնելով ափի ուրվագիծը, ռելիեֆի ուղղվածությունը և առկա հատակագծային կառուցվածքը:

Համաձայն ՀՀ կառավարության որոշման՝ տարածքային հատվածը բարենպաստ է սեյսմիկայի, կլիմայի, ռելիեֆի տեսանկյունից: Այն գոտուորվել է 1 հարկանի կառուցապատման հատվածների (հյուրանոցային) (ՀԿԳ-2), ժամանցային օբյեկտներով կառուցապատման հատվածների, հասարակական սպասարկման և սննդի, ինչպես նաև սպորտի օբյեկտներով կառուցապատման հատվածների համար: Լողափի գոտու (ԼԳ) և այլ գոտիների միջև նախատեսված է բուֆերային գոտի:

Նախատեսվող գործունեության համար ընտրված տարածքը կից է Սևանա լճի առափնյա այլ հանգստյան գոտիներին: Գործունեության ենթակա ամբողջ տարածքը գտնվում է «Սևան» ազգային պարկի ռեկրեացիոն գոտում:

Չնայած քամիների հյուսիս-արևելյան ուղղվածությանը, դրանց ազդեցությունը շատ չէ, քանի որ անցնելով Գեղամա լեռնաշղթայով, քամու ուժգնությունը կոտրվում է: Հանգերի թեքությունները և ուղղվածությունը բարենպաստ են կառուցապատման համար: Գրունտների արագացումը 0.5-0.6 g է:

Հաճելի կլիմայական պայմանների շնորհիվ Արտանիշում տուրիստական սեզոնը բավականին երկար է տևում: Մարտից մինչև խոր աշուն օրերը տաք են, ծմեռ սովորաբար երկար չի տևում: Տեղումների արտահայտված սեզոնը փոփոխական է:

6. ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՀԱՄԱՈՒՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

6.1. Աշխարհագրական դիրքը և ռելիեֆը

Հանգստյան գոտին նախատեսվում է իրականացնել Գեղարքունիքի մարզի Ճամբարակ համայնքի Արտանիշ բնակավայրի լճափային հատվածում: Արտանիշ գյուղը գտնվում է Սևանա լճի հյուսիսարևելյան ափին, Արտանիշի թերակղզու արևամտյան ծայրին, ծգվում է մինչև Արտանիշ լեռան ստորոտ: Ռելիեֆը անհարթ բլրային է, խորը ծորակներով: Սևանա լճի կենտրոնական գոտու ավազանը ունի ոչ միայն բարդ գեոմորֆոլոգիական կառուցվածք, այլ նաև բարդ հետերոգեն տեկտոնական կառուցվածք:

Սևանի ավազանի ամենահին առաջացումներն են համարվում բյուրեղային թերթաքարերը, որոնք երկրի մակերևույթին մերկանում են Սևանի ավազանից դուրս: Զրի հատակից դուրս եկած առափնյա շերտը կազմված է ավազա-կավային և գելենչիկային նստվածքներոց: Ռելիեֆը անհարթ բլրային է՝ ափսեածն իջվածքներով է, թույլ բլրակային, աննշան կոնածն

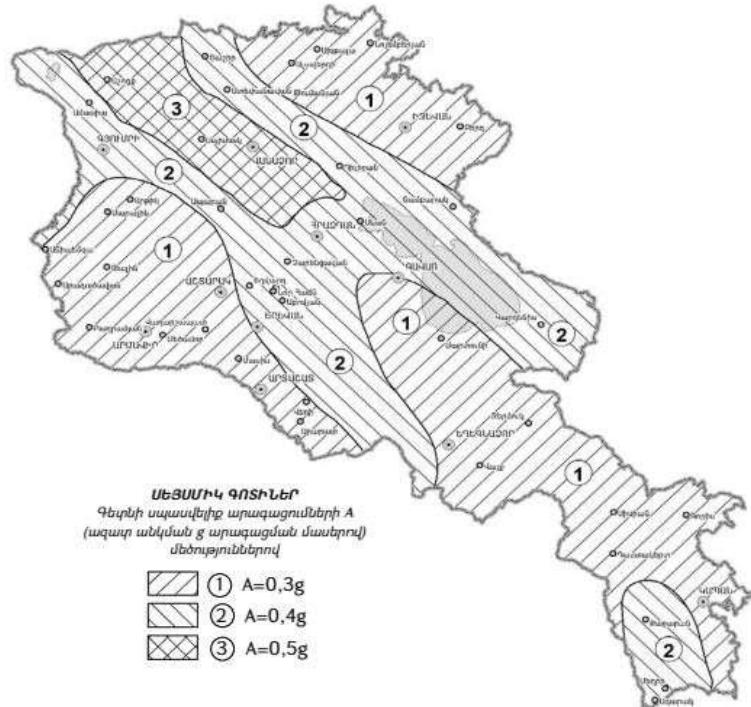
իշկածքներով:

Երկրաբանական կառուցվածքում մասնակցում են ռելիեֆի ստրոկոտուրային դենուդացիոն և էռոզիոն դենուդացիոն տիպերը, միջին էոցենի 17 հասակի ապարները՝ անդեղիտա-բազալտները՝ ծածկված չորրորդական հասակի փուխր բեկորային ալյուվիալ-պրոյուվիալ նստվածքներով:

6.2. Սեյսմիկա և Երկրաբանություն

Համաձայն 2020 թվականի դեկտեմբերի 28-ի թիվ 102-Ն հրամանով հաստատված

«ՀՀԸՆ 20.04_«Երկրաշարժադիմացկուն շինարարություն. Նախագծման նորմերում» ներառված և ՀՀ տարածքի սեյսմիկ վտանգի հաստատված քարտեզի՝ տեղազննվող շրջանը գտնվում է Խ սեյսմիկ գոտում՝ գրունտների $A_{max} = 0.4g$ արագացմամբ:

Դեպի Սևանա լիճ կուտակված առաջացումները ներկայացված են՝ ավագաքարերով, կավերով, տուֆուվազաքարերով, գլաքարա-կոնգլոմերատային, լիային գոյացումներով՝ ճալաքարերի ջրատար շերտերով: Ճալաքարային շերտերի հետ են կապված Սևանի ավագանի արտեզիան և ճնշունային ջրերը:

Մեծ տարածում ունեն տուֆոկոնգլոմերատները, տուֆոբրեկչիաները, պորֆիրիտները և դրանք հատող ինտրոզիաները: Բարձրադիր լանջերը և ջրբաժանները ներկայացված են մերգելներով և կրաքարերով, որոնք աններդաշնակ կերպով տարածված են հրաբխանստվածքային կոմալեքսի վրա:

Տարածաշրջանը բնութագրվում է կտրուկ կտրտված բլրային ռելեֆով, խորը ձորակներով: Ստորգետնյա ջրերը հիմնականում կապված են վերին կավճի հասակի կրաքարերի և ուլտրահիմքային ու հիմքային ապարների կոնտակտի հետ, որոնք բնական աղբյուրների տեսքով դուրս են գալիս երկրի մակերես: Զրամերժ շերտերը հանդիսանում են ուլտրահիմքային ապարների կոտրատված մասսան (մագնետիզացված և սերպենտինիտիզացված դունիտները ու սերպենտինիտները), որոնք վերածվել են կավանման առաջացումների: Ապարները պրոյուվիալ դեյուվիալ առաջացումներ են: Այյուվիալ-դեյյուվիալ առաջացումների հետ կապված՝ գրունտային ջրեր, որոնք փոքր բնական աղբյուրների տեսքով դուրս են գալիս Դրախտիկ գետի միջին և վերին հոսանքներում, ունեն սեղոնային բնույթ: Շրջանում մթնոլորտային տեղումների տարեկան միջին քանակը չի գերազանցում 600մմ, որոնց մի մասը ներծծվելով ապարների շեղքերով ու ծակոտիկներով, բենաթափում են սեղոնային բնույթի աղբյուրների տեսքով, իսկ մյուսը ժամանակավոր հոսքերի տեսքով հոսում են դեպի Սևանա լիճ:

6.3 Հիդրոերկրաբանություն

Տարածաշրջանի ստորգետնյա ջրերը հիմնականում կապված են վերին կավճի հասակի կրաքարերի և ուլտրահիմքային ու հիմքային ապարների կոնտակտի հետ, որոնք բնական աղբյուրների տեսքով դուրս են գալիս երկրի 19 մակերես: Զրամերժ շերտերը հանդիսանում են ուլտրահիմքային ապարների կոտրատված մասսան (մագնետիզացված և սերպենտինիտիզացված դունիտները ու սերպենտինիտները), որոնք վերածվել են կավանման առաջացումների:

Ապարները պրոյուվիալ դեյուվիալ առաջացումներ են, որոնց հետ կապված գրունտային ջրերը սեղոնային հոսքերի տեսքով դուրս են գալիս գետերի միջին և վերին հոսանքներում: Դեպի Սևանա լիճ կուտակված առաջացումները ներկայացված են՝ ավազաքարերով, կավերով, տուֆոավազաքարերով, գլաքարա-կոնգլոմերատային, լճային գոյացումներով՝ ճալաքարերի ջրատար շերտերով: Ճալաքարային շերտերի հետ են կապված Սևանի ավազանի արտեզիան և ճնշոնային ջրերը: Երկրաբանագեոմորֆոլոգիական տեսակետից Սևանա լիջի հյուսիս-արևելյան հատվածն իրենից ներկայացնում է փոքր խորդուբորդություններով պլատո, լցված լավաների բեկորներով և քարակտորներով (չինգիլներով), տեղ-տեղ ծածկված էյուվիալ-դեյյուվիալ և այյուվիալ առաջացումների ծածկոցով: Հիդրոերկրաբանական տեսակետից վերը նշված նստվածքները մեծ հետաքրքրություն են ներկայացնում, քանի որ իրենց մեջ պարունակում են ճալաքարերի

ջրատար շերտեր: Այս ճալաքարային շերտերի հետ են կապված Սևանի ավազանի արտեզիան և ճնշունային ջրերը:

6.4. Կլիմա և օդային ավազան

Սևանա լճի կենտրոնական գոտու տարբեր հատվածներ աչքի են ընկնում տարբեր կլիմայական պայմաններով: Տարածաշրջանի կլիման չորային է: Զմռանը գերիշխում է պարզ արևոտ թույլ սառնամանիքներով Եղանակը (15-17 օր ամսվա ընթացքում), ձմռանը չափավոր ցուրտ է: Ամառը տաք է, չոր և անհողմ: Գարնանից ամառ անցումը տեղի է ունենում աստիճանաբար՝ շնորհիվ լճի ջրային ավազանի ազդեցության: Ամենաաննպաստավոր կլիմայական պայմանները դիտվում են լճի արևելյան ափին:

Սևանա լճի ջրհավաք ավազանում կլիմայի ձևավորման հիմնական գործոններն են արևի ճառագայթումը և մթնոլորտային շրջապտույտը: Արևային ժամերի քանակը տարեկան տատանվում է 2600-2800-ի միջև: Սևանա լճի կենտրոնական գոտու տարբեր հատվածներ աչքի են ընկնում տարբեր կլիմայական պայմաններով: Ամենաաննպաստ կլիմայական պայմանները դիտվում են լճի արևմտյան ափին, որտեղ օդիջերմաստիճանի կարող է իջնել մինչև -36°C :

Քամիների միջին տարեկան արագությունը տատանվում է 1.5-6.0 մ/վրկ: Զնածածկը ձևավորվում է նոյեմբերի կեսերին, կայուն ծածկը՝ դեկտեմբերի սկզբին, իսկ հալոցքը սկսվում է մարտի սկզբից և վերջանում ապրիլի վերջին:

Կլիմայական բնութագրի համար հիմք է ծառայել ՀՀ քաղաքաշինության նախարարության ՀՀԸ II-7.01-2011 «Շինարարական կլիմայաբանություն» նորմատիվային փաստաթուղթը և համապատասխան կլիմայական ցուցանիշները:

Օդի ջերմաստիճանը, $^{\circ}\text{C}$

Աղյուսակ 1

Բնակավայրի անվանումը	Բարձրությունը ծովի մակար- դակից, մ	Բարձրությունը ծովի մակար- դակից, մ	Օդի միջին ամսական, ըստ ամիսների $^{\circ}\text{C}$	Միջին ամառա- տարեկան -կան	Բացարձակ ավագանություն	Բացարձակ ավագանություն
		I II III IV V VI VII VIII IX X XI XII				
Սևան ք.	1937	-8,2 -7,4 -3,3 3,5 8,8 12,1 15,7 15,7 12,2 6,4 0, 6	12,1 15,7 15,7 12,2 6,4 0, 6	4,2 -33 32		

Օդի հարաբերական խոնավությունը (%)

Բնակավայրի անվանումը	Օդի հարաբերական խոնավությունը. %														
	ըստ ամիսների												Միջին տարեկա- ն	միջինը ժամը 15-ին	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII			
Սևան ք.	81	80	77	72	73	72	70	68	65	69	76	82	74	75	53

Մթնոլորտային տեղումները և ձնածածկույթը Աղյուսակ 3

Բնակավայրի անվանումը	Տեղումների քանակը միջին ամսական մմ օրական առավելագույնը													Ձյան ծածկույթը		
	ըստ ամիսների												տարե- կան	սոանգ- առավել ա- գույնը, սմ	օրերի թիվը	ջրի առա- վարյունը քանակը ձյան մեջ, մմ
	I	II	III	IV	V	VI	I	II	IX	X	I	XII				
Ք. Սևան	25	30	40	65	103	79	5	40	37	51	38	25	583	93	136	252
	21	26	26	52	46	0		44	59	50	26	74				
						45	43	74								

Աղյուսակ 1.4. Քամի

Բնակավայրի, օդերևութաքանական կայանի անվանումը	Միջին տարեկան մթնոլորտային ճնշումը, (հՊա)	Ամիսներ	Կրկնելիությունը, %								Անհողմությունների կրկնելիությունը, %	Անհողմությունների կրկնելիությունը, %	Միջին տարեկան արագությունը, մ/վ	Միջին տարեկան արագությունը, մ/վ	Ուժեղ քամիներով (≥15մ/վ) օրերի քանակը	Հաշվարկային արագությունը, մ/վ, որը հնարավոր է մեկ անգամ «ո» տարիների ընթացքում						
			Կրկնելիությունը, մ/վ	Ըստ ուղղությունների												25	50	100				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18					
Սևան ք.	805,5	հով-	3	2	2	2	1	7	58	25	13	4,2	3,3	25	24	26	28					
			4,1	4,0	3,3	2,7	2,9	5,3	5,4	3,7												
		ապրիլ	5	9	23	8	4	16	28	7	20	3,3										
			3,9	3,7	3,2	2,5	3,8	6,3	5,5	3,4												
		հունիս	18	35	31	6	3	2	3	2	17	3,1										
			4,7	4,1	3,2	2,7	2,1	2,5	3,1	2,8												

6.5 Մթնոլորտային օդ

Մարդու գործունեության հետևանքով մթնոլորտային օդ կարող են արտանետվել տարատեսակ գազեր և տարբեր չափերի մասնիկներ: Մարզի օդային ավագանը գտնվում է բավականին բարվոք վիճակում: Տարածաշրջանում մթնոլորտային օդը աղտոտող արտադրական ձեռնարկություններ չկան, իիմնականում ավտոտրանսպորտի արտանետումներն են և ըստ բնակչության հաշվարկների օդի աղտոտվածությունը շատ ցածր է սահմանային թույլատրելի նորմաներից: Տարածքի հաշվարկով այս օդային ավագան արտանետումների մակարդակը քիչ է հանրապետության միջինից շուրջ 6.3 անգամ: Օդային ավագանում հայտնաբերված փոշու քանակությամբ մարզը գտնվում է բարվոք վիճակում, այս ցուցանիշը միջին հանրապետական մեկ շնչի հաշվով ցուցանիշից փոքր է շուրջ 3 անգամ:

Օդի որակի գնահատումը կատարվում է համաձայն << կառավարության 2006 թ. փետրվարի 2-ի N160-Ն որոշման: Մթնոլորտային օդի որակի ուսումնասիրությունները կատարվում է «Հիդրոօդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի կողմից դիտակետերի միջոցով: Հիդրոօդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի կողմից 2022թ. - 2-րդ եռամյակի հրապարակված տեղեկագրի՝ շրջակա միջավայրի մոնիթորինգի արդյունքների, Գեղարքունիքի մարզի և Սևան, Գավառ քաղաքների օդային ավագանի որակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացակայում է: Իսկ Հայէկոմնիտորինգ ձեռնարկ-ուղեցույցի՝ ըստ բնակչության թվաքանակի համաձայն օդի ֆոնային աղտոտվածության ցուցանիշները ժամկետանց են: Ուստի հայտում չի ներառվել 2022թ. - Գեղարքունիքի մարզի օդային ավագանի որակի վերաբերյալ

Մեղեկատվությունը:

Ներկայացվում է Հայէկոմոնիտորինգ ձեռնարկը՝ ուղեցուցիչ համաձայն մինչև 10 հազար բնակչությամբ բնակավայրերի համար, որոնց թվին է պատկանում Ծովագարդ համայնքը, ողի ֆոնային աղտոտվածության ցուցանիշները²:

- Փոշի՝ $0.2 \text{ մգ}/\text{մ}^3$;
- Ծծմբի երկօքսիդ՝ $0.02 \text{ մգ}/\text{մ}^3$;
- Ազոտի երկօքսիդ՝ $0.008 \text{ մգ}/\text{մ}^3$;
- Ածխածնի օքսիդ՝ $0.4 \text{ մգ}/\text{մ}^3$:

6.6. Համայնքի սոցիալական նկարագիրը

Համաձայն <<Գեղարքունիք մարզի 2017-2021թթ. Արտանիշ համայնքի զարգացման ծրագրի՝ գյուղը տեղակայված է Հայաստանի Հանրապետության հյուսիս-արևելյան մասում, Սևանա լճի ափին, իր 4632.96 հա տարածքով մտնում է Գեղարքունիքի մարզի Վարչական տարածքի մեջ: Հյուսիսից սահմանակից է Շորժա համայնքի հետ 4.6 կմ սահմանագծով, արևելքից 8.3 կմ պետական սահմանն է Աղբքաջանի հետ, հարավից սահմանակից է Զիլ համայնքի հետ: Մարզկենտրոնը Գավառ քաղաքն է, որից համայնքը գտնվում է 100 կմ

հեռավորության վրա: Սևան - Շորժա - Վարդենիս հանրապետական նշանակության ավտոմայրուղուց գտնվում է 0.5 կմ հեռավորության վրա: Գյուղում առկա է Կիկլոպյան ժամանակաշրջանի խաչքարեր և նորակառուց <<Սուլը Հովհաննու Կարապետի>> մատուռը: Գյուղի արևմտյան մասում կա հին գերեզմանոց, որը պատմաբանների վկայությամբ ունի հունական ծագում:

Գյուղը բարձր է ծովի մակարդակից 1800մ-ով: Բարձրադիրության և լեռնային գոտի լինելու հետևանքով կիման ձմռանը ցրտաշունչ է, իսկ ամռանը չորային:

Համայնքի վարչական տարածքում գործող միակ առողջապահական հիմնարկը բուժկետն է, որը սպասարկում է 1 բուժքոյր: Բուժկետը ունի համապատասխան գույք և սարքավորում: Համայնքապետարանի կողմից անընդմեջ աջակցություն և վերահսկողություն է իրականացվում, որպեսզի պատշաճ մակարդակով կազմակերպվի համայնքի բնակչության բժշկական սպասարկումը:

Բնակչության, հատկապես մանկահասակ երեխաների բժշկական սպասարկման ապահովման, մատուցվող ծառայությունների որակի բարձրացման նպատակով նախատեսվում է դոնոր կազմակերպությունների հետ մշտական համագործակցել:

Համաձայն Արտանիշ համայնքի 2017-2021թթ. զարգացման ծրագրի (Ծովազարդ համայնքի ավագանու 2016թ. նոյեմբերի 30-ի՝ թիվ 26 որոշում) համայնքում նախատեսվում է կառուցել մարզական կառույցներ, իրապարակներ, կատարել կենտրոնական ճանապարհի հիմնանորոգում, ստեղծել նոր հանգստի գոտիներ, ավելացնել կանաչապատ և ծաղկապատ տարածքներ, փողոցներում իրականացնել ծառատունկ, բարեկարգել հուշահամալիրների տարածքները: Համայնքի նպաստավոր դիրքը, գեղատեսիլ բնությունը, առկա պատմամշակութային հուշարձանները՝ եկեղեցիներ, բազմաթիվ խաչքարեր, ինչպես նաև համայնքում ռեկրեացիոն ռեսուրսների առկայությունը՝ Սևանա լճի ափին գտնվելը նպաստավոր են համայնքում սպորտի, հանգստի, զբոսաշրջության զարգացման համար:

Հանգստի գոտիների և մշակութային հիմնարկների առկայությունը խթան կիանրիսանար համայնքի բնակչության սոցիալ-տնտեսական, կրթական, ֆիզիկական դաստիարակության զարգացման գործում, սակայն համայնքի բյուջեի միջոցների հաշվին նմանատիպ ծրագրերի իրագործումը անհնար:

6.7. Հողային ռեսուրսներ

Գեղամա և Վարդենիսի լեռնաշղթաների ու Սևանա լճի միջև գտնվող վայրերում կան զգայի հարթ տարածություններ, առկա են շատ որակյալ հողեր և նպատակահարմար են հողագործության համար: Դրանք հատկապես Մասրիկ, Արգիճի գետերի ու Գավառագետի հովիտներն են: Դրանցից համեմատաբար ընդարձակը Մասրիկի դաշտն է՝ շուրջ 10000 հեկտար: Այդ հարթ տարածությունները ծովի մակերևույթից ունեն 1900-2200մ բարձրություն:

Տարածաշրջանում՝ «Սևան» ազգային պարկի տարածքի մեծ մասը կազմում են Սևանա

լճից ազատված հողագրունտները՝ ավազային, հումուսի աննշան պարունակությամբ: Հիմանականում ձևավորվել են 22 հողագրունտի 3 խմբեր՝ հողագոյացման խոնավ մարգագետնային, ավազային, սապրոպելիտային տափաստանացված, ինչպես նաև զգալի տարածքներ զբաղեցնող թերի զարգացած ավազակոպճային հողագրունտները:

Գորշունեության տարածքում գերիշխում են տափաստանային և կարբոնացված անտառային դարչնագույն հողերը, որոնք ձևավորվել են կարբոնատային, խճաքարային բերվածքների վրա:

Սևանա լճի հարավային և արևմտյան առափնյա հարթ տարածությունները բնութագրվում են լեռնատափաստանային բերրի սևահողերով, իսկ համեմատաբար բարձրադիր մասերը՝ լեռնամարգագետնային հողերով: Իսկ գետերի հովիտներում և դրանց դարավանդներում ձևավորվել են գետահովտադարավանդային հողերը:

«Սևան»ազգային պարկի Գիհի-կաղնուտային ռելիկտային, Սևանա թերակղզու արևելյան և Արտանիշ թերակղզու կենտրոնական ու արևելյան բլրապատ և լեռնոտ հատվածներում առկա են լեռնատափաստանային չոր, իսկ 2400մ և ավելի բարձրություններում՝ լեռնամարգագետնային հողերի տիպերը:

Նախատեսվող գործունեությունը տեղակայված է Սևանի ափամերձ տարածքում, որտեղ չկան հողային ռեսուրսները աղտոտող օբյեկտներ, և հողային ռեսուրսների աղտոտվածությունը գտնվումէ նորմայի սահմաններում:

6.8. Զրային ռեսուրսներ

Սևանի ավազանի հիդրոերկրաբանական պայմանները բնորոշվում են երկրաբանակառուցվածքային, գեոմորֆոլոգիական և ֆիզիկա-աշխարհագրական առանձնահատկություններով: Այս առանձնահատկություններով է պայմանվորված որոշ տեղամասերում միայն գրունտային ջրերի տարածվածությունը, իսկ այլ տեղամասերում՝ բացի գրունտային ջրերից, տարածված են նաև ացխաթու գազով հարուստ ճնշումային և հանքային ջրեր: Սևանի ջրավազանային տարածքը ներառում է Ձկնագետ, Մասրիկ, Սորբ գետերի գետավազանները, Վարդենիսի ու Գեղամա լեռներից սևավող գետերը:

Զրային ռեսուրսների աղտոտման աղբյուրներ են հանդիսանում հիմնականում կոմունալ-կենցաղային և արտադրական կեղտաջրերը: Մարզի արտանետվող կեղտաջրերի շուրջ 80%-ը չեն մաքրվում: Սևանի ջրավազանային տարածքում ստորերկրյա ջրերի քանակի և որակի նշանակալի փոփոխություններն աննշան են, պայմանավորված բնական պայմաններով՝ ամռան ամիսներին ոռոգման նպատակով հորերի ջրածախսի ավելացմաբ:

Հիդրոերկրաբանական տեսակետից վերը նշված նստվածքները մեծ հետաքրքրություն են ներկայացնում, քանի որ իրենց մեջ պարունակում են ճալաքարերի ջրատար շերտեր: Այս ճալաքարային շերտերի հետ են կապված Սևանի ավազանի արտեզիան և ճնշումային ջրերը:

Սևանա լճում կուտակված առաջացումները ներկայացված են ավազաքարերով,

կավերով, տուֆոավազաքարերով, գլաքարա-կոնգլոմերատային, լճային գոյացումներով:

Տարածաշրջանի ամենամեծ ջրային ռեսուրսը Սևանա լիճն է, որի ռեկրացիոն գոտում նախատեսվում է իրականացնել գործունեությունը:

Սևանա լիճ. Նախատեսվող գործունեությունը տեղակայված է Սևանա լճի ափամերձ տարածքում: Սևանա լիճը գտնվում է ծովի մակարդակից մոտ 1900 մետր բարձրության վրա: Այն աշխարհի քաղցրահամ ջուր ունեցող 2-րդ բարձրադիր լիճն է: Հնում հայտնի է եղել Գեղամա ծով, Գեղարքունյաց ծով անուններով: Լճի ծագումնաբանական վարկածներից մեկի համաձայն՝ այն առաջացել է չորրորդական ժամանակաշրջանում: Լիճը գոյացել է հրաբխային գործունեության հետևանքով՝ միջերոնային տեկտոնական իջվածքում սահցարաշտային և ծնիհալոցքային ջրեր լցվելու արդյունքում: Չորս կողմում առանձնակի շրջապատում են Արեգունու, Սևանի, Վարդենիսի և Գեղամա լեռները:

Սևանը Հարավային Կովկասի խոշորագույն, բարձրադիր քաղցրահամ լիճն է, որի ծավալը 33.2 կմ³ է, մակերեսը՝ 1238 կմ²: Լիճը Արտանիշի և Նորատուսի հրվանդանների միջև ձգված ստորջրյա պատնեշով՝ Շորժայի թմբով, բաժանվում է երկու մասի՝ հարավ-արևելյան կամ Մեծ Սևան (20.4 կմ³), հյուսիս-արևելյան կամ Փոքր Սևան (12.8 կմ³): Լճի առավելագույն խորությունը 79.4 մ է (Փոքր Սևան), միջին խորությունը՝ 26.2 մ, ափի շրջագիծը մոտ 230 կմ:

Սևանա լիճ են թափվում 28 գետեր և գետակներ, որոնցից 4-ը՝ Փոքր Սևան, 24-ը՝ Մեծ Սևան: Գետերի ավագանների մակերեսների գումարը կազմում է 2780 կմ², իսկ միջավագանային տարածությունը՝ 696.0 կմ²:

Գետերի մեծ մասի առավելագույն ելքերը, սովորաբար, դիտվում են գարնանային վարարումների ժամանակ: Սակայն կարող են դիտվել նաև ամառ-աշնանային սակավաջուր փուլի ընթացքում, որի պատճառը այս սեզոնում հաճախակի տեղացող տեղատարափ անձրևներն են: Գետերի մեծ մասն ունի լավ արտահայտված սակավաջրության երկու փուլ՝ ամառ-աշնանային և ձմեռային:

Լճից դուրս է գալիս մեկ գետ՝ Հրազդանը, որի բնական հոսքը մինչև լճի մակարդակի իջեցումը եղել է 110 մլn.մ³ տարեկան: Ներկայումս այս գետը վերածվել է ջրանցքների և ջրատարների մի համակարգի, որով հոսում է Սևանա լիճը ոռոգման նպատակներով վերցվող ջուրը:

Լիճը Արտանիշի և Նորատուսի հրվանդանների միջև ձգված ստորջրյա պատնեշով՝ Շորժայի թմբով, բաժանվում է երկում մասի՝ հարավարևելյան կամ Մեծ Սևան, հյուսիս-արևելյան կամ Փոքր Սևան: Լճի երկարությունը 70 կմ է, առավելագույն լայնությունը՝ 55 կմ: Սևանա լիճը Շորժայի ստորջրյա թմբով բաժանվում է 2 մասի՝ Մեծ Սևանի (37.7 մ միջին խորություն) և Փոքր Սևանի (50.9մ): Ըստ 2021թ.՝ տեղեկագրի՝ 2021թ.՝ հունվարի 1-ի դրությամբ Սևանա լճի մակերեսը կազմել է 1278.701կմ², իսկ լճի ծավալը կազմել է՝ 38.2022կմ³, դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ լճի մակերեսը կազմել է 1277.845 կմ², իսկ ծավալը՝ 38.0875կմ³: Սևանի ջրավագանային կառավարման տարածք

Լիճը գտնվում է Երևան քաղաքից մոտ 60 կմ հեռավորության վրա: Լճի պահպանական գոտուտարածքը կազմում է 342,920 հա: Սևանա լիճ են թափվում 28 գետ և գետակ, որոնցից 4-ը՝ Փոքր Սևան, 24-ը՝ Մեծ Սևան: Լճից սկիզբ է առնում միայն Հրազդան գետը: Վերջինիս շնորհիվ ջրերի տարեկան արտահոսքը կազմում է 0.7 կմ³: Լիճը գոյացել է հրաբխային գործունեության հետևանքով՝ միջեռնային տեկտոնական իջվածքում սաղցադաշտային և ձնհալոցքային ջրեր լցվելու արդյունքում:

Սևանա լիճի ավագանի տարբեր հատվածներ աչքի են ընկնում տարբեր կլիմայական պայմաններով: Սևանա լիճի ավագանում ձնածածկը ձևավորվում է նոյեմբերի կեսերին, կայուն ծածկը՝ դեկտեմբերի սկզբին, իսկ նրա հալոցքը սկսվում է մարտի սկզբից և վերջանում ապրիլի վերջին: Օդի հարաբերական խոնավությունը ենթակա է օրական և սեզոնային տատանումների: Զմունը միջին հարաբերական խոնավությունը Փոքր Սևանում կազմում է 70-75%, Մեծ Սևանում՝ 80-85%, ամռանը՝ համապատասխանաբար Փոքր Սևանում՝ 65%, Մեծ Սևանում՝ 75%: Սևանա լիճ ջրահավաք ավագանում տարեկան գումարային տեղումների բաշխումը ընդհանուր առմամբ համապատասխանում է նրա լեռնագորությանը:

Լիճունակթավայրնում մշտող տարրամեջը կրաքանչն սեղնակի բարձրությունից՝ տարեկան 400մմ-ից (լիճի առափնյա շրջանում) մինչև 900 մմ-ի (շրջապատի

լեռների մերձգագաթային շրջանում), միջինը՝ 500-600 մմ: Տարվա ընթացքում լճի հայելու վրա տեղումների **Վֆջն քանակը կազմում է 390 մմ Խարիբոյին կառավարման սուբհերին ժամանակաշրջանում** գալիքորեն իջել է (18 մ), ինչի հետևանքով տարածաշրջանում առաջացել է էկոլոգիական խնդիր: Զրիմակարդակի բարձրությունը վերականգնելու համար կառուցվել է Արփա- Սևան (48.3 կմ, 1963-81 թվականներ), ապա՝ Որոտան-Արփա դերիվատացիոն ջրատարները (21.6 կմ, 2004 թ. -):

Համաձայն 2014թ. «Կենսաբանական բազմազանության մասին» ՄԱԿ-ի կոնվենցիայի 5-րդ ազգային գեկուցի՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից իրականացվել և իրականացվում են Սևանա լճի և ջրհավաք ավազանի էկոհամակարգերի պահպանության, էկոլոգիական հավասարակշռության վերականգնման և կենսաբազմազանության բնականոն զարգացման ու բնական պաշարների կայուն օգտագործման միջոցառումներ:

Սևանա լճի ավազանի համայնքների զգալի մասում ռոռոգման նպատակով հիմնականում օգագործվում են Սևանա լիճ թափվող գետերի ջրերը, որոնց մեծ մասը անկանոն և չվերահսկվող ռոռոգման հետևանքով ամառային ամիսներին ցամաքում են՝ զգալի վնաս հասցնելով գետերում ծվադրող ծկնատեսակներին՝ Սևանի կողակին, Ամառային իշխանին, Գեղարքունիքին և Սևանի բեղլովին, որոնք կորցնում են բազմացման համար անհրաժեշտ միջավայրը և պայմանները: Սևանա լճի մակարդակի բարձրացման հետևանքով լճի ափամերձ տարածքները ջրածածկվում են, ինչի հետևանքով ջրի տակ են մնում անտառածածկ հատվածներ՝ հսկայական ծառեր, թփեր, ծառերի արմատներ, շենքեր, շինություններ, ճանապարհներ և տարբեր ենթակառուցվածքներ: Պետքութեի միջոցներով ջրածածկ անտառաթփային տարածքները շարունակաբար մաքրվում են:

Սևանա լճի համար գերխնդիր է նաև հարակից բնակավայրերից, արտադրական օբյեկտներից և լճի շուրջը կառուցապատված հանգստյան տներից լիճ թափվող կեղտաջրերի խնդիրը: Մաքմանկայանների նախատեսումը և ափամերձ ջրածածկ հատվածների մաքրումը Սևանա լճի համար խիստ անհրաժեշտություն է:

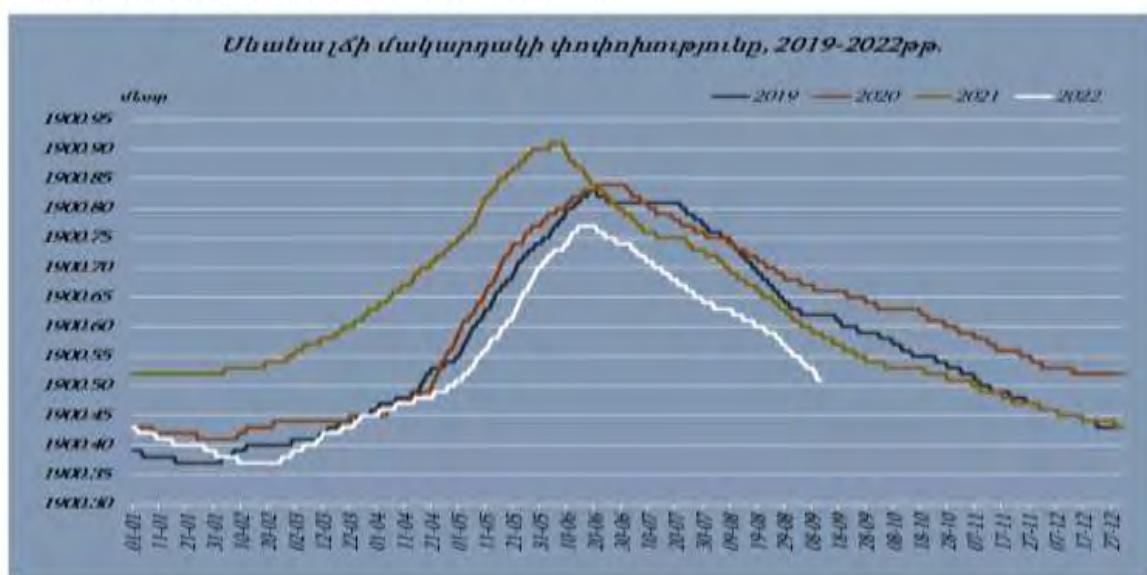
Հայաստանի հանրապետությունում ջրային ռեսուրսների մոնիթորինգն իրականացվում է շրջակա միջավայրի նախարարության «Հիդրոօդերևսութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի կողմից: Սևանա լճի ջրի որակի գնահատումն իրականացվում է «Հառավարության 2011 թվականի հունվարի 27-ի N75-Ն որոշման 12.1 հավելվածի համաձայն՝ լճի մակերևույթից և տարբեր խորություններից: Մոնիթորինգն իրականացվում է տարին 2 անգամ՝ 18 դիտակետերում՝ հիմնականում անհոնների և կատիոնների, սնուցող նյութերի և ծանր մետաղների առկայությունը որոշելու համար:

Ներկայացվում

Է Սևանա լճի հիդրոլոգիական ռեժիմը՝ համաձայն
Գլխավոր (www.armmonitoring.am) էլեկտրոնային էջի:

Սևանա լիդ հիդրոլոգիական ռեժիմը սեպտեմբերի 5-11-ը. (2022թ.)

ՀՀ և միջազգային պահանջների համաձայն մակերևութային ջրերի որակի դասը ծևավորվում է հիմնական անխոնների և կատիոնների, սնուցող նյութերի, ծանր մետաղների, առաջնային օրգանական աղտոտիչների համալիր գնահատմամբ:

Համաձայն «Հիդրոօդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի կողմից 2021թ.-

Իրապարակված տեղեկագրում ներառված Սևանա լճի մոնիթորինգի արդյունքների՝ 2021 թվականին Սևանի ԶԿՏ-ում մակերևութային ջրերի որակի մոնիթորինգն իրականացվել է 17 դիտակետում, որոնցից 17.6%-ում ջրի որակը գնահատվել է 2-րդ դաս, 58.8%-ում՝ 3-րդ դաս, 23.5%-ում՝ 4-րդ դաս: Նախորդ տարվա համեմատ 2021 թվականին ջրի որակի փոփոխություն է նկատվել: Համաձայն Գյլիավոր (www.armmonitoring.am) էլեկտրոնային էջի՝ 2022թ օգոստոս ամսին Սևանա լճի տարբեր հատվածներում կատարված ջրի որակի մոնիթորինգի արդյունքների՝ Սևան լճի ջրի որակն ընդհանրական դասով գնահատվում է 4-5-րդ դասի՝ ըստ նիտրիտ, ամոնիում, ֆոսֆատիոնների և թթվո ցուցանիշների:

Սևանա լճի ջրի որակի գնահատումն իրականացվում է ՀՀ կառավարության 2011 թվականի հունվարի 27-ի N75-Ն որոշման 12.1 հավելվածի համաձայն:

6.9 Բուսական և կենդանական աշխարհ

6.9.1 Բուսական աշխարհ

Սևանա լճի և տարածքի կենսաբազմազանության պահպանման նպատակով ստեղծվել է «Սևան»ԱՊ-ը:

Տարածաշրջանը տափաստանային միջին լեռնային (1400-2300մ.ը.) է, իրեն բնորոշ լեռնատափաստանային բուսականությամբ՝ հատիկաբուսականության գերակշռությամբ, բլիր արանքներում և քարակոյտերի մոտ թփերի և առանձին ծառերի առկայությամբ: Տափաստանային գոտին Հայաստանի տարածքի ամենաընդարձակ գոտին է, որը սկսվում է 1500-1600 մ-ից, երկրի հյուսիսային հատվածում հասնում է մինչև 2000մ բարձրության, իսկ հարավային հատվածում՝ 2400- 2500մ՝ տափաստանային և գորշ կարբոնատային, անտառային տիպերով: Աչքի են ընկնում բուսական համակեցությունների բազմազանությամբ: Շայրահեղ չորասեր, գուղճավոր, պնդաճիմ հացազգի խոտաբույսերի, փշաբարձիկավոր տարախոտերի առկայությունը բուսականության բնորոշ առանձնահատկություններից է: Ավելի հարավ ընկած տարածություններում տարածված են հիմնականում գիհու և կաղնու անտառները: Սևանի ավազանին բնորոշ են ցամաքային էկոհամակարգերը՝ մարգագետիններ, տափաստաններ, անտառային և նոսրանտառային, ինչպես նաև ժայռա-քարացրոնային և լճի ջրերից ազատված տարածքները: Պայմանավորված ոելիեֆային առանձնահատկություններով՝ Սևանի ավազանի

բուսականությունն ունի վառ արտահայտված մոզակի բնույթ:

Որպես ռելիկտային համակեցություններ պահպանվել են՝ տորֆային ճահճուտները, քարացրոնային և ժայռային բուսական խմբավորումները, փովող թփուտները՝ ցածրաճ գիհուտները և այլն: Տարածաշրջանի բուսականությունը հիմնականում տափաստանային է՝ հացազգային, տարախոտա-հացազգային/Festuca valesiaca Gaudin, F. ovina L., Koeleria albovii Domin, K. cristata (L.) Pers., Bothriochloa ischaemum (L.) Keng, Stipa capillata L., S. Lessingiana Trin. Et Rupr., S. Tirsa Stev., Elytrigia trichophora (Link) Nevski, Galium verum L., տեսակներ Agropyron, Andropogon, Scabiosa, Veronica, Artemisia, Achillea, Astragalus/: Տափաստաններում հողերի մշակումը, դաշտապաշտպան անտառաշերտերի ստեղծումը, խոտհարքները, նաև հրդեհները բացասաբար են ազդում բուսածածկույթի և կենդանական աշխարհի վրա: Բնական բուսածածկույթին փոխարինելու են գալիս մշակաբույսերը՝ ցորեն, եղիպտացորեն, արևածաղիկ, պտղատու այգիները, իսկ ողողատներում՝ բանջարեղենի մշակությունը: Սևանի ջրհավաք ավազանի տափաստանային գոտին՝ 1906-2400մ ծովի մակերևույթից բարձր է, հիմնականում ներկայացված է չոր և տիպիկ տափաստաններին բնորոշ խոտաբույսերով՝ շյուղախոտ, փետրախոտ և այլն: Այստեղ աճում են նաև գիհու, մասրենու, արռուենու, կծուխորի, այծատերևուկի և այլ թփուտներ: Բավական շատ են գագերը, ոզնաթփերը, որոնց թվում կան մի շարք հազվագյուտ և անհետացող տեսակներ: Մարդու կողմից առավել յուրացված է հենց այս գոտին, որի զգալի մասը վերածվել է վարելահողերի, իսկ մնացածը ակտիվ օգտագործվում է որպես խոտհարքեր և արոտավայրեր:

Համաձայն << կառավարության «Սևան»ԱՊ-ի 2007-2011թթ կառավարման պլանի՝ Սևան ազգային պարկի և պահպանական գոտու տարածքում գրանցված են մոտ 1619 տեսակ անոթավոր բույսեր (Հայաստանում գրանցված բարձրակարգ բույսերի կեսից ավելի), 23 էնդեմիկ բուսատեսակներ, որոնցից 13-ը Սևանի ֆլորիստիկ շրջանի էնդեմիկներ: Միայն ազգային պարկի տարածքում աճում են Հայաստանի էնդեմիկ և Սևանա լճի ավազանի 5 էնդեմիկ տեսակներ: Համաձայն «Կենսաբանական բազմազանության մասին» ՄԱԿ-ի կոնվենցիայի 5-րդ ազգային գեկույցի՝ Սևանի տարածաշրջանին բնորոշ են տափաստանները, մարգագետինները, կաղնու անտառները և գիհու նոսրանտառները: Էնդեմիկ բուսատեսակների թիվը 28 է, իսկ << Կարմիր գրքում գրանցված տեսակների թիվը՝ 48: Ազգային պարկում և դրա պահպանական գոտում հայտնի են շուրջ 60 բուսատեսակներ, որոնք օգտագործվում են կամ կարող են օգտագործվել որպես դեղաբույսեր: Շուրջ 100 բուսատեսակներ համարվում են ուտելի: «Սևան» ազգային պարկի և դրա պահպանական գոտու առկա է շուրջ 32 ծառատեսակ, 102 թփերի տեսակ, 1146 բազմամյա խոտաբույս և 307 միամյա ու երկամյա բուսատեսակներ: Տեղանքում աճում են հացազգիներին պատկանող շատ բույսեր՝ շյուղախոտի (Festuca sp.), որոմի (Lolium sp.) և դաշտավլուկների (Poa sp.) տարրեր տեսակներ: Սևանա լճի ավազանում բավականին տարածված են նաև բուսականության էքստրազոնալ տիպերը՝ փլուզուտային, քարացրոնային և ժայռային

բուսականությունը: Դրանք առանձին հատվածներով հանդիպում են բոլոր 28 բարձունքային գոտիներում: Իսկ Սևանա լճի ջրից ազատված հողագրունտները ծածկված են արհեստական տնկարկներով (սոճի, չիչխան, բարդի և այլ): Կարմիր գրքում գրանցված են տարածաշրջանին բնորոշ՝ Խոզանափուշ Ֆյոդորովի-*Cousinia fedorovii* Takht., Լզուն Սևանի-*Isatis sevangensis* N. Busch, Թրաշուշան հայաստանյան -*Gladiolus hajastanicus* Gabrielian, Հիրիկ Նրբագեղ - *Iris elegantissima* Sosn., Վիշապագլուխ ավստրիական - *Dracocephalum austriacum* L., Գառնառվոյտ հայկական - *Oxytropis armeniaca* Sosn. ex Mulk:

Տարածաշրջանում կան նաև ՀՀ բոյսերի Կարմիր գրքում գրանցված՝ վտանգված սնկատեսակներ, մասնավորապես Հելվետ սև- *Helvella atra* J. Koenig, Մուտինուս շնային - *Mutinus caninus* (Huds.: Pers.) Fr., Կրիտիկական վիճակում գտնվող՝ Սարկոսոմա *globosum* (Schmidel : Fr.) Casp., Միրիոստոմա *Myriostoma coliforme* (Dicks. : Pers.) Corda և այլն:

Կարմիր գրքում գրանցված են տարածաշրջանին բնորոշ՝ Խոզանափուշ Ֆյոդորովի-*Cousinia fedorovii* Takht., Լզուն Սևանի-*Isatis sevangensis* N. Busch, Թրաշուշան հայաստանյան -*Gladiolus hajastanicus* Gabrielian, Հիրիկ Նրբագեղ - *Iris elegantissima* Sosn., Վիշապագլուխ ավստրիական - *Dracocephalum austriacum* L., Գառնառվոյտ հայկական - *Oxytropis armeniaca* Sosn. ex Mulk.:

Նախատեսվող գործունեության տարածքը գտնվում է «Սևան» ԱՊ-ի տարածքի ափամերձ հատվածում, որտեղ առկա է մարդածին ազդեցությունը, ուստի ՀՀ Կարմիր գրքում գրանցված բուսատեսակները բացակայում են:

6.9.2 Կենդանական աշխարհ

Տարածաշրջանում կենդանական աշխարհը ներկայացված է ողնաշարավոր կենդանիների 330 տեսակներով, այդ թվում՝ կաթնասուններ՝ 44 տեսակ (գայլ, աղվես, նապաստակ, կզաքիս, փորսուղ, աքիս, լուսա, ոչ հաճախ նաև արջ և այլն), թռչունների՝ 267 տեսակ, 4 տեսակ երկկենցաղներ, 16 տեսակ սողուններ և 9 տեսակ ծուկ, այդ թվում Սևանի իշխանը, որը գրանցված է Կարմիր գրքում, Սևանի կողակը, Սևանի բեղլուն և այլն:

Համաձայն ՀՀ կառավարության «Սևան» ԱՊ-ի 2007-2011թթ կառավարման պլանի՝ «Սևան» ազգային պարկի և դրա պահպանական գոտու տարածքներում հաշվարկվում են անողնաշարավորների - խեցգետիններ, 43 տեսակի փափկամարմիններ՝ խխունջներ, լորձնամոլյուսկներ, միջատներին պատկանող 639 տեսակի հոդվածոտանիններ: Դրանցից 6-ը Հայաստանի էնդեմներ են: Կապտաթիթեռը (*Maculinea nausithous Bergs*), որը հայտնի է պարկի պահպանական գոտուց, գրանցված է Բնության պահպանության միջազգային միության Կարմիր ցանկում: Լճում հանդիպում են երկարաշանչ խեցգետին: Ողնաշարավորներից հայտնի է Սևանի էնդեմիկ իշխանն իր 4 տարատեսակներով՝ ձմեռային

բախտակ' (*Salmo danilewskii*), ամառային բախտակ' (*Salmo ischchan aestivalis*), գեղարքունի' (*Salmo ischchan gegarkuni*), բոջակ' (*Salmo ischchan danilewskii*), որոնք 30 միմյանցից տարբերվում են ձվադրման տեղերով ու ժամկետներով (երբեմն դրան ավելացնում են 5-րդ սեռ՝ ալաբալախ' գետայինը), սիգ ծուկը, էնդեմիկ ձկներից՝ Սևանի բեղլուն և Սևանի կողակը: Պատահաբար լիճ է ներթափանցել նաև լճածածանը: Հանդիպում են նաև 4 տեսակի երկենցաղներ, 16 տեսակի սողուններ, օձեր, 267 տեսակի թռչուններ՝ արագիլ, ֆլամինգո, սագեր, որոր, կոցար, աղավնազգիներ, հավազգիներ և այլն: Հանդիպում են կաթնասունների 44 տեսակ, որոնք պատկանում են հետևյալ կարգերին.

- Միջատակերներ (Insectivora),
- Կրծողներ (Rodentia),
- Նապաստակներ (Logomorpha),
- Չղթիկներ (Chiroptera),
- Գիշատիչներ (Carnivora),
- Սմբակավոր/կճղակավոր կաթնասուններ (Artiodactyla):

Նշված տեսակներից 6-ը գրանցված են Հայաստանի Կարմիր գրքում (վայրենակերպը, ջրասամույրը, գորշ արջը, խայտակզարիսը, անտառային կատուն, բեզոարյան այծը): Սողուններից հանդիպում են մի շարք մողեսներ, սպիտակափոր ժայռային մողեսը, նաիրյան ժայռային մողեսը, ռոստոմբեկովի ժայռային մողեսը, հայկական ժայռային մողեսը, վալենտինի ժայռային մողեսը, իսկ օձերից՝ սովորականը, ջրային լորտունները, պղնձօձը, լեռնատափաստանային իժը: Երկենցաղներից առկա են կանաչ դոդոշը, լճագորտը, փոքրասիական գորտը և շելկովնիկի ծառագորտը: Զրային կամ ջրաճահճային կենդանիների համար որպես ապրելավայր ծառայում են Սևանա լճի ջրերը, ափամերձ գոտու ճահճուտներն ու լիճ թափվող գետերի գետաբերանները:

Վերջին 4 տասնամյակի ընթացքում Սևանա լճի մակարդակի 19 մ իջեցումը, ինչպես նաև ավելի քան 10 հազ. հա ճահճուտների արհեստական չորացումը, նախկին ժայռոտ ափերի վերացումը խիստ բացասաբար են անդրադարձել ավազանի կենդանական աշխարհի վրա, որը հատկապես ցայտուն կերպով արտահայտված է թռչունների մոտ: Սևանի ավազանում և դրա պահպանական գոտում հանդիպում էին 267 տեսակի թռչուններից 48-ը բնադրող էին: 160 տեսակ չվող թռչուններից մնացել է 50-ը: Էնդեմ հանդիսացող Սևանի ծովորորի համար բնական միջավայրը դարձել է էկոլոգիապես անկայուն: Այսօր դրանցից շատերը՝ մոխրագոյն սագը, տուրպան, կարմրակտուց և կարմրագլուխ բադերը, սպիտակագլուխ բադը (սավկան), չեն բնադրում լիճ տարածքում:

Կարմիրգրքում գրանցված են՝ կաթնասունների 6 տեսակ, (Բեզոարյան այծ *Capra aegagrus* Erxleben) և այլն), սողուններից 2 տեսակ (խայտաբղետ՝ Անդրկովկասյան բազմագոյն մողեսիկ-*Eremias arguta transcaucasica* Darevsky, 1953), փոքրասիական մողեսները- *Darevskia rostombekovi* Darevsky 1957): 39 թռչնատեսակներ (Հայկական որոր-

Larus armenicus), վարդագոյն հավալուս - Pelecanus onocrotalus Linnaeus, 1758 և այլն), սագանմաններից՝ սպիտակագլուխ բադ կամ սավկա - Oxyura leucocephala Scopoli, 1769, ձկներից՝ Սևանի իշխանը իր տարատեսակներով, Սևանի բեղլուն (Barbus gochtschaicus Kessler) և Սևանի կողակը (Varicorhinus capoeta sevangi, Filippi) հոդվածոտանիներից՝ Արիոն կապտաթիթեռ Maculinea arion zara Jachontov, Մթնշաղային կապտաթիթեռ-Maculinea nausithous, 31 Անտեսված կապտաթիթեռ - Agrodiaetus neglectus Dantchenko, 2000, Նինայի կապտաթիթեռ - Agrodiaetus ninae Forster, 1956, Թուրքական կապտաթիթեռ Agrodiaetus turcicus Koçak, գրանցված են միջազգային միության Կարմիր գրքում: Կենդանիների Կարմիր գրքում ներառված տեսակները հիմնականում պահպանված են չխախտված բնական տարածքներում և չինգիների մոտ: Կառավարության կողմից յուրաքանչյուր տարի հաստատվում է «Սևանա լճի էկոհամակարգերի վերականգնման, պահպանման, վերարտադրման, բնականոն զարգացման և օգտագործման միջոցառումների տարեկան ծրագիրը», ելնելով «Սևանա լճի էկոհամակարգի վերականգնման, պահպանման, վերարտադրման և օգտագործման միջոցառումների տարեկան ու համալիր ծրագրերը հաստատելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանվածնպատակներից ու խնդիրներից:

Կարմիր գրքում գրանցված են՝ Կաթնասունների 6 տեսակ, (Բեզոարյան այծ-Capra aegagrus Erxleben) և այլն), սողուններից 2 տեսակ(խայտաբղետ՝ Անդրկովկասյան բազմագոյն մողեսիկ-Eremias arguta transcaucasica Darevsky, 1953) և փոքրասիական մողեսները- Darevskia rostombekovi Darevsky 1957), 39 թռչնատեսակներ (Հայկական որոր-Larus armenicus), վարդագոյն հավալուս - Pelecanus onocrotalus Linnaeus, 1758 և այլն), սագանմաններից՝ սպիտակագլուխ բադ կամ սավկա - Oxyura leucocephala Scopoli, 1769, ձկներից՝ Սևանի իշխանը իր տարատեսակներով, Սևանի բեղլուն (Barbus gochtschaicus Kessler) և Սևանի կողակը (Varicorhinus capoeta sevangi, Filippi) հոդվածոտանիներից՝ Արիոն կապտաթիթեռ - Maculinea arion zara Jachontov, Մթնշաղային կապտաթիթեռ - Maculinea nausithous, Անտեսված կապտաթիթեռ - Agrodiaetus neglectus Dantchenko, 2000, Նինայի կապտաթիթեռ - Agrodiaetus ninae Forster, 1956, Թուրքական կապտաթիթեռ - Agrodiaetus turcicus Koçak, գրանցված են միջազգային միության Կարմիր գրքում: Նախատեսվող գործունեության տարածքում կարմիր գրքում գրանցված կենդանատեսակները բացակայում են, նկատի ունենալով, որ տարածքը երկար տարիներ հանդիսանում է լողափինյա հանգստավայր:

6.10. Բնության հատուկ պահպանվող տարածքներ

Նախատեսվող գործունեության տարածքը գտնվում է հատուկ պահպանվող՝ «Սևան» ԱՊ-ի սահմաններում, ոեկրեացիոն գոտում: Համաձայն <<կառավարության 2011 թվականի մարտի 3-ի 177-Ն որոշման հանգստյան համալիրը գտնվում է Սևանա լճի ջրհավաք ավազանի կենտրոնական գոտու 1-ին ենթագոտում՝ համաձայն: «Սևան» ԱՊ-ի տարածքը բաժանվում է 4 տարածքագործառնական գոտիների՝ արգելոցներ, արգելավայրեր, ոեկրեացիոն և տնտեսական: Պարկի տարածքում կան 4 արգելոցներ՝ «Նորաշենի», «Լիճք-Արգիչի», «Գիլի» և «Արտանիշի», ընդհանուր 6 839 հա (փոփոխված ըստ «Բնության հատուկ պահպանվող տարածքներ» բաժինը խմբագրել հաշվի առնելով <<կառավարության 2019 թվականի հուլիսի 25-ի «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2002 թ վականի մայիսի 30-ի թիվ 927-Ն և 2007 թվականի հունվարի 18-ի թիվ 205-Ն որոշումներում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» թիվ 947-Ն որոշման) մակերեսով:

«Սևան» ԱՊ-ի տարածքագործառնական գոտիներից նախատեսվող գործունեության տարածքին ամենամոտը գտնվում է «Արտանիշի» արգելոց՝ մոտ 3100 մ հեռավորության վրա: «Արտանիշի» արգելոց գտնվում է ազգային պարկի արևելյան մասում, ընդգրկում է Արտանիշ թերակղզին (բացառությամբ ձախակողմյան հատվածի՝ Շորժա համայնքային հողերը) և Արտանիշի լճախորշի թերակղզուն հարող մասը: Տարածքը գրադարձնում է 3640 հա մակերես, որից 2142 հա ցամաքային տարածք, իսկ 1498 հա՝ ջրային: Սահմանի ընդհանուր երկարությունը 25.9 կմ է: Արգելոցի տարածքը ձգվում է մոտ 11.7 կմ երկարությամբ և 7.8 կմ լայնությամբ: Արգելոցի նպատակն է ապահովել Արտանիշ թերակղզու մինչսառցային ժամանակաշրջանի բազմազան ռելիկտային բուսականության, գիհու նոսրանտառների և տափաստանների, ինչպես նաև որպես հազվագյուտ կենդանիների (գորշ արջ, այծյամ, վարազ, բեզոարյան այծ, ազնվացեղ եղջերու և այլն) միգրացիայի միջանցքի պահպանությունը:

«Արտանիշի» արգելոցի հարևան տարածքները նպաստավոր են զբոսաշրջության զարգացման համար:

6.11 Պատմամշակութային և բնության հուշարձաններ

Համաձայն <<կառավարության 2003թ. հունվարի 9-ի N 80-Ն որոշման՝ «Հայաստանի Հանրապետության Գեղարքունիքի մարզի պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պետական ցուցակ»-ի, Արտանիշ գյուղում կան հետևյալ պատմական, մշակութային հուշարձանները

Աղյուսակ 6. Արտանիշ գյուղի պատմամշակութային հուշարձանները

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1.			ԱՄՐՈՑ		մթա 1 հզմ-18-րդ դդ.	5 կմ հվ- ամ	Հ	Արտանիշ թերակղզում, բարձունքին
	1.1.		գյուղատեղի		17-18-րդ դդ.		S	
	1.2.		գերեզմանոց		16-18-րդ դդ.		S	գյուղատեղիի հս-ամ կողմում
	1.3.		եկեղեցի		17-րդ դ.		S	ամրոցի հս մասում, կիսավեր
2.			ԱՄՐՈՑ «ԱՐՏԱՆԻՇ»		մթա 2-1 հզմ, 16- 18-րդ դդ.	ամ մասում	Հ	գյուղի եզրին, բլրի հվ ստորոտին
	2.1.		գերեզմանոց		16-18-րդ դդ.		S	
	2.1.1		խաչքար		16-17-րդ դդ.		Հ	
	2.1.2		խաչքար		16-17-րդ դդ.		Հ	
	2.1.3		խաչքար		16-17-րդ դդ.		Հ	
	2.1.4		խաչքար		16-17-րդ դդ.		Հ	խրված հողի մեջ
	2.1.5		խաչքար		16-17-րդ դդ.		Հ	թեքված
	2.1.6		խաչքար		16-17-րդ դդ.		Հ	ընկած գետնին
	2.1.7		խաչքար		16-17-րդ դդ.		Հ	եզրերը՝ քայլայված
	2.1.8		խաչքար		16-17-րդ դդ.		Հ	
	2.1.9		խաչքար		16-17-րդ դդ.		Հ	թեքված
	2.1.10.		խաչքար		16-17-րդ դդ.		Հ	

	2.1.11.	Խաչքար	16-17-րդ դդ.		Հ	
3.		ԱՄՐՈՑ «ԴԱՇՏ- ԼԵՌ»	մթա 1 հզմ	5 կմ հվ	Հ	
4.		ԱՇՏԱՐԱԿ	մթա 2-1 հզմ	ամ մասում	Հ	«Արտանիշ» ամրոցից 0,5 կմ հս
5.		ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՑ	13-17-րդ դդ.	հվ մասում	Տ	գյուղի եզրին, գյուղ մտնող ճանապարհից աջ
5.1.		Խաչքար	10-րդ դ.		Հ	
5.2.		Խաչքար	11-12-րդ դդ.		Հ	
5.3.		Խաչքար	12/10 թ.		Հ	
5.4.		Խաչքար	15-16-րդ դդ.		Հ	
6.		ԴԱՄԲԱՐԱՆ	մթա 2-1 հզմ	1 կմ հվ- ամ	Հ	Շորժա-Արտանիշ խճուղուց աջ
7.		ԵԿԵՂԵՑԻ	17-րդ դ.	1 կմ հվ- աե	Տ	բլրի վրա, կիսավեր
7.1.		Խաչքար	12/16 թ.		Հ	ընկած գետնին, երկատված
7.2.		Խաչքար	14-րդ դ.		Հ	ընկած գետնին
8		ԽԱՉՔԱՐ	10-11 դդ.	գյուղի մեջ	Հ	փոքր
9		ԽԱՉՔԱՐ	13-14 դդ.	գյուղի մեջ	Հ	մեծ

6.12. Բնության հուշարձաններ

Համաձայն կառավարության 2008 թվականի օգոստոսի 14-ի «Հայաստանի Հանրապետության բնության հուշարձանների ցանկը հաստատելու մասին» N 967-Ն որոշման՝ Գեղարքունիքի մարզում առկա են հետևյալ բնության հուշարձանները

Երկրաբանական

Սևկատար» հրաբուխ	Գեղարքունիքի մարզ, Գավառ քաղաքից 20 կմ արլ
«Աժդահակ» հրաբուխ	Գեղարքունիքի մարզ, Գավառ քաղաքից 25 կմ հվ-արմ

«Անանուն» ծալքավորում	Գեղարքունիքի մարզ, Սևանա լճի հս-արլ ափին, Երկաթուղուապատահի հատվածում, Սևան քաղաքի մոտ 45 կմ հեռավորության վրա
Քարե ծով» քարացրոններ (չինգիլներ)	Գեղարքունիքի մարզ, Լճաշեն գյուղից 1 կմ դեպի խարամային քարհանք

«Անանուն» իրաբիսային արտահայտված շերտավորություն	Գեղարքունիքի մարզ, Լճաշեն գյուղից 1 կմ հվ, իրաբիսային խարամների գործող քարհանքի մոտ
«Արմաղան» իրաբուխ	Գեղարքունիքի մարզ, Մադինա գյուղից 3.5 կմ արմ
«Հայրավանք» բրածո ֆառնա	Գեղարքունիքի մարզ, Հայրավանք գյուղից 2-3 կմ հս-արլ

Զրաեկրաբանական

«Սարանց» աղբյուր	Գեղարքունիքի մարզ, Գավառ քաղաքի Հացառատ թաղամասում, Ծ.մ-ից 1937 մ բարձրության վրա
«Խաչերի» աղբյուր	Գեղարքունիքի մարզ, Գավառ քաղաքի արմ ծայրամասում
«Անանուն» աղբյուր	Գեղարքունիքի մարզ, Ակունք գյուղի տարածքում, Ծ.մ-ից 1980 մ բարձրության վրա
«Անանուն» աղբյուր	Գեղարքունիքի մարզ, Լճավան գյուղի տարածքում, Ծ.մ- ից 2045 մ բարձրության վրա
«Անանուն» աղբյուր	Գեղարքունիքի մարզ, Կարճաղբյուր գյուղի հվ-արլ եզրին, Ծ.մ-ից 1930 մ բարձրության վրա
«Վանքի աղբյուր» աղբյուրների խումբ	Գեղարքունիքի մարզ, Սարովսան գյուղի հվ ծայրամասում, Ծ.մ-ից 1977 մ բարձրության վրա

Զրագրական

«Ակնա» լիճ |Գեղարքունիքի մարզ, Ծաղկաշեն գյուղից 10 կմ արև, Ակնասար լեռան լանջին

Կենսաբանական

«Ենթալպյան մարզագետին»

|Գեղարքունիքի մարզ, Դրախտիկ գյուղի մոտ

Հայաստանի կառավարությունը 2021թ. - դեկտեմբերի 8-ին լրացում է կատարել ՀՀ կառավարության 2008թ. օգոստոսի 14-ի ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԲՆՈՒԹՅԱՆ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆՆԵՐԻ ՑԱՆԿԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ N 967-Ն որոշման մեջ ներառելով նոր բնության հուշարձան՝ Գեղամա լեռնաշղթայի կարմիր կատար (թառ) լեռը:

Նշված պատմամշակութային և բնության հուշարձաններից ոչ մեկը չի գտնվում նախատեսվող գործունեության տարածքում:

7. ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ, ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ և ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ԼՈՒՇՈՒՄՆԵՐԸ

Սպարտակ Ռոբերտի Օհանյանի կողմից հանգստի համալիրի կառուցապատման և կազմակերպման տարածքը տեղակայված է Սևանա Աճի ափին, «Սևան» ազգային պարկ ՊՈԱԿ-ին պատկանող Արտանիշի ափամերձ հատվածի ռեկրեացիոն գոտում, զբաղեցնում է 0.38հա մակերես: Տարածքը հարակից է Սևան-Շորժա-Վարդենիս Մ14 ավտոճանապարհին: Հանգստի գոտի տանող ճանապարհի գլխավոր մուտքն ապահովված է Սևան-Վարդենիս մայուղային ճանապարհից: Կառուցապատվող հողամասը գոյություն ունեցող ասֆալտապատ ճանապարհից /որը 1905.00 նիշից վերև է/ գտնվում է 23 մ հեռավորության վրա: Կառուցապատման տարածքի ամենամոտ հեռավորությունը Սևանա լճից կազմում է 10 մ:

Տարածքի կառուցապատումը կատարվելու է համաձայն՝ ՀՀ-ում գործող նորմատիվատեխնիկական և քաղաքաշինական փաստաթղթերի, մասնավորապես՝ ՀՀ կառավարության 2008թ. դեկտեմբերի 18-ի N1563-Ն որոշման պահանջներին և ՀՀ կառավարության 2011 թվականի մարտի 3-ի N 177-Ն որոշմամբ հաստատված Սևանա լճի կենտրոնական գոտում կառուցապատման համար նախատեսված տարածքների գոտևորման նախագծի պահանջներին համապատասխան:

Համաձայն գոտիավորման նախագծի նախատեսվող գործունեության տարածքը

տեղակայված է «Սևան» ազգային պարկ ՊՈԱԿ-ի ռեկրեացիոն գոտում «Արտանիշ» տարածքային հատվածում: Տարածքի ռելիեֆը հարթ բլրային է՝ ափսեած իջվածքներով, աննշան կոնած իջվածքներով: Տարածքը ծածկված է լճային նստվածքներով: Տարիների ընթացքում գործունեության ենթակա տարածքի այս հատվածը օգտագործվել է որպես հանգստի գոտի և լողավի: Պարկի ռեկրեացիոն գոտու տարածքներում թույլատրվում են զբոսաշրջիկների և այցելուների սպասարկման ծառայությունների կազմակերպումը, 1905 նիշից բարձր տարածքներում կապիտալ, իսկ 1905 նիշից ցածր ոչ հիմնական շինություններով կառուցապատումը՝ քաղաքաշինական նորմերի և սահմանափակումներին համապատասխան:

Համաձայն նախագծի նախատեսվում է կառուցապատումը իրականացնել շարժական, ոչ հիմնական շինություններով և գոյություն ունեցող 1 հարկանի շենքում կառուցել 2-րդ հարկ՝ սպասարկման օբյեկտներով: Կառուցապատվող տարածքում կառուցապատման խտությունը 30% է, կանաչապատման և բարեկարգման խտությունը՝ 70%: Տարածքի մուտքն ապահովվելու է սիզամարգով և բիոսալիկներով կազմակերպված ճանապարհով: Շինարարական աշխատանքները ներառում են նաև ցանցային պարսպապատում: Հանգստի գոտին ապահովվելու է ջրի, էլ. էներգիայի անխափան մատակարարմամբ: Ջրառի աղբյուրը ստորգետնյա եղանակով է՝ արտեզյան ավազանից: Տարածքում առկա է կենցաղային կեղտաջրերի մաքրման կայան:

1905.0 մ բացարձակ նիշից ցածր տարածքում հանգստի համալիրում հիմնական շինություններ չի նախատեսվում: Նախագծված կառուցները լինելու են շարժական և ոչ հիմնական շինություններով, երեսպատվելու են փայտով, տեղադրվելու են փայտյա և մետաղական ցցերի վրա, որոնք անհրաժեշտության դեպքում հնարավոր կլինի արագ ապամոնտաժել և հեռացնել տարածքից: Հանգստի գոտին չի ներառում հիմնական կառուցներ, իսկ երկու լողավազանները և երկու նավամատուցը պայմանականորեն կարող են համարվել հիմնական կառուցներ: Բոլոր շինությունները գտնվում են 1905 մ նիշի սահմաններում:

Ավտոկայանատեղին նախատեսված է ավտոմոբիլային ճանապարհի հարակից հատվածում: Այն իրականացվելու է ավազային և մանրախճային ծածկութի շերտերով, միջանկյալ հատվածում օգտագործելով գեռտեքստիլ:

Մանկական խաղահրապարակը նախատեսվում է իրականացնել ավազային շերտով, որը կլցվի սեղմված հիմքի վրա: Տարածքում ոչ հիմնական կառուցներն իրականացվելու են հավաքովի, բարձրորակ պատրաստի նյութերից, հիմնականը ներմուծվելու է արտասահմանից: Երկու լողավազանները և երկու նավամատուցը պայմանականորեն կարող են համարվել հիմնական կառուցներ:

Նախագծով նախատեսված է հանգստի համալիրում տեղադրել տաս հատ թափանցիկ բնակելի վրաններ, չորս բնակելի շարժական տնակներ՝ մետաղական կոնստրուկցիաներով:

Տարածքում գոյություն ունեցող կառուցի նախկին հանգստի տուն/ վրա նախագծված է կառուցել երկրորդ հարկ: Գոյություն ունեցող կառուցի մեջ մտնելով՝ ընդունարան, աշխատասենյակ, աշխատակիցների հանգստյան սենյակ, խոհանոց, պետքարան, լվացքատուն: Կառուցի հետնամասում գտնվելու է կոնտեյներ, որը ծառայելու է որպես պահեստ:

Հանգստի համալիրում նախատեսված է չորս շարժական պետքարան, երեք բացօյյա ցնցուղներ: Ամբողջ տարածքը շրջապատված է լինելու մետաղյա ցանցապատ պարսպով՝ մինչև Սևանա Լճի սկիզբը: Հանգստի գոտին նախատեսում է 40 + անձ գիշերակաց հյուրերի համար և 60 + անձ կեսօրյա հյուրերի համար: Շահագործման փուլում հանգստացողների առավելագույն քանակը կազմելու է 100 մարդ: Սպասարկող անձնակազմը /2 պահակ, 3 տեխնիկական աշխատող/ տեղակայվելու է ժամանակավոր շինությունում: Աշխատողների համար ստեղծվելու են բավարար կոմունալ կենցաղային բոլոր հարմարությունները՝ գիշերակացով:

Հանգստյան համալիրում նախագծված է նաև վղեյրովի դաշտ, մեկ բացօյյա բար, մեկ բար՝ լողավազանի մեջ և մեկ սննդի պատրաստման բացօթյա կետ:

Արհեստական քայլուտին նախատեսված է գյուավոր մուտքից մինչև ցանցապատ պարիսպ, այնուհետև կառուցվելու է աստիճաններ, որը տանելու է դեպի շարժական տնակների քայլուտի: Կառուցների մակերեսը ամրացվելու են հողի վրա, շարժական տնակները արհեստական բարձրացվելու է համապատասխան բարձրության վրա: Մակերեսի մեծ մասը, որի վրա լինելու են շարժական տնակները /կցանք/, արհեստական կանաչապատվելու են և ծառայելու են որպես հետիուն ճանապարհ: Շարժական տնակները բաժանված են լինելու միմիանցից արհեստական կանաչապատմամբ: Չորս բնակելի շարժական տնակները պետք է ապահովեն ջրամատակարարման և ջրահեռացման լուծումներով, որտեղից կենցաղային կեղտաջրերը ուղղվում են կեղտաջրերի մաքրման կայան: Թափանցիկ բնակելի վրանների հատակը լինելու է փայտյա կամ մետայա կարկասի վրա՝ ցցային հիմքերով, որոնց մակերևույթը հողից բարձրանալու է որոշակի բարձրությամբ և վրանների տակի հողը փորվելու է որոշակի խորությամբ, որի մեջ կատարվելու են համապատասխան աշխատանքներ: Այս լուծումները թույլ կտան չխաթարել գոյություն ունեցող էկո համակարգը և անհրաժեշտության դեպքում տեղափոխել կառուցները:

Բոլոր վրանները պետք է ունենան ջրամատակարարման և ջրահեռացման համակարգին միացման տեխնիկական լուծումներ: Մեծ լողավազանի մոտ նախատեսված է բացօյյա վղեյրովի դաշտ, որի մեջտեղում նախատեսված է վղեյրովի ցանց: Աջ և ձախ թևերում լողավազանի մոտ նախատեսված են մեկ բացօյյա բար և մեկ հատ սննդի բացօյյա կետ, որոնց ծածկը և մակերեսը արևից պաշտպանվելու նպատակով նախատեսված է չորս հատ իրար կպած ծղոտե լողափի հովհանոց: Բարի և սննդի կետերը պետք է ջրամատակարարման և ջրահեռացման միացումներ:

Մեծ լողավազանը նախատոսվում է փորել հոդի մեջ մինչն 1.6 մետր խորությամբ: Այն իր մեջ ներառում 1 ջակուզի և բար: Լողավազանը ունենալու է երեք մուտքեր: Գլխավոր մուտքը նախատեսված է ջակուզիից, բարի մուտքը աշխատակիցներին ծառայելու նպատակով է: Նախատեսվում է ջրամատակարարման և ջրահեռացման համակարգեր: Անմիջապես լողավազանի վերջից սկսվելու է գլխավոր նավամատույցը, որի մակերեսը կառուցվելու է լողավազանի ջրի մակերևույթին հավասար և շարունակվելու է ափով մինչն Սևանա Լճի միջի մի փոքր մաս: Նավամատույցի մուտքը լինելու է աջ և ձախ ափի կողմերից: Այստեղ նախատեսված են հոսանքի և լուսավորության կետեր: Նավամատույցը ծառայելու է որպես ռեստորան, բեմ՝ որպես կենդանի երաժշտության կետ: Ջրամատակարարման և ջրահեռացման միացումներ նախատեսված չեն: Լողավազանի ափի աջ հատվածում լճի մեջ նախատեսվում է մեծ էկրան՝ ամրացված մետաղյա կամ փայտյա կոնստրուկցիայի վրա: Լողավազանի ձախ հատվածում տեղադրված են լինելու 4 շարժական պետքարաններ՝ ապահովված ջրամատակարարմամբ և ջրահեռացմամբ: Նրանց անմիջապես կողքին լինելու են երկու բացողյա ցնցուղ և մեկ փոքր ցնցուղ՝ ապահովված ջրամատակարարմամբ և ջրահեռացմամբ: Մեծ լողավազանի աջ թևում նախատեսվում է մանկական լողավազան, որը նոյնպես փորվելու է ավագի մեջ հոդի մակարդակին 0.7 մետր խորությամբ, ապահովվելու է ջրամատակարարմամբ և ջրահեռացմամբ:

Գոյություն ունեցող հետիոտն ճանապարհները՝ ոչ հիմնական կառուցապատումով կազմում են 300մ²: Կառուցապատունից ազատ մակերեսները, ներառյալ ճանապարհի հարակից եզրանասը կանաչապատվելու են:

Տարածքում և շինություններում տեղադրվելու են նաև լուսավորության, օդափոխության, հրդեհաշիջման համակարգեր: Հանրային լողակին ապահոված է լինելու բնակչության սակավաշարժ խմբերի և հաշմանդամների համար տեղաշարժվելու հնարավորություններով և պաշտպանության միջոցառումներով, որոնց լուծումները նախատեսվել են քաղաքաշինության նախարարի 2006թ. հոկտեմբերի 10-ի N 253-Ն հրամանի պահանջներին համապատասխան:

Տարածքի կառուցապատումը կատարվելու է համաձայն՝ «ՀՀՆ 20.04_«Երկրաշարժադիմացկուն շինարարություն» Նախագծման նորմերին» համապատասխան: Մինչև շարժական տնակների տեղադրումը տարածքում կատարվելու է մաքրման աշխատանքներ՝ քարերից, կենցաղային աղբի մնացորդներից, առանց լանդշաֆտը խախտելու:

7.1 Զերմամատակարարում

Հանգստի համայիրում ժամանակավոր շինությունների ջեռուցումը կատարվելու է յուրաքանչյուր քոթեզում և շինությունում տեղադրվող անհատական էլեկտրասարքերով: Տաք ջրամատակարարման համար նոյնպես կտեղադրվեն էլեկտրական ջրատաքացուցիչներ:

7.2. Զրամատակարարում և կոյուղի

Հանգստի համալիրի կոմունալ-կենցաղային նպատակով ջրամատակարարումը կիրականացվի տարածքում առկա խորքային հորից: Քոթեցներում ներքին ջրամատակարարումը կատարվելու է 25-32մմ պոլիպրոպիլենային խողովակներով: Տաք ջրամատակարարման համար նախատեսվել են 25-20մմ պոլիպրոպիլենային խողովակներ, որոնք կտեղադրվեն 5մմ հաստությամբ արհեստական կառուցուկից ջերմամեկուսիչ խողովակների մեջ:

Կենցաղային կեղտաջրերը սանիտարատեխնիկական սարքավորումներից ինքնահոս խողովակներով կիեռացվեն նախագծվող արտաքին ցանց, որտեղից կուղղվեն մաքրման կայան: Ներքին և արտաքին ցանցերը անցկացվում են պոլիվինիլորիդային կոյուղու կենսաբանական մաքրման կայան, որը ունի մինչև 10 մ³/օր արտադրողականություն: Մաքրված կեղտաջրերը կոռոգեն կանաչ գոտիները, իսկ կեղտաջրերից անջատված զանգվածը՝ տիղմի տեսքով համապատասխան մեքենաներով կտեղափոխվեն աղբավայր:

Ներկա պահին մաքրման կայանի սարքերի մի մասը բացակայում է: Քանի որ տարածքը երկար ժամանակ եղել է առանց պահակային ծառայության, բազմաթիվ հանգույցներ և սարքեր անօրինական կերպով հանվել են:

Նախատեսվում է դրական փորձաքննական եզրակացություն ստանալուց հետո վերականգնել մաքրման կայանը՝ գնելով բոլոր բացակայող հանգույցները:

Մինչ այդ, նախատեսվում է օգտագործել տարածքում առկա կեղտաջրերի հավաքման հորը, որում կիավաքվեն կենցաղային կեղտաջրերը և պարբերաբար համապատասխան ջրատար մեքենաներով կտեղափոխվեն Վեոլիա ջուր ընկերության կողմից հատկացված կոյուղու համակարգ:

23:04

Перейти

Сохранено

Նախատեսված թափանցիկ վրանները
(նկ.1)

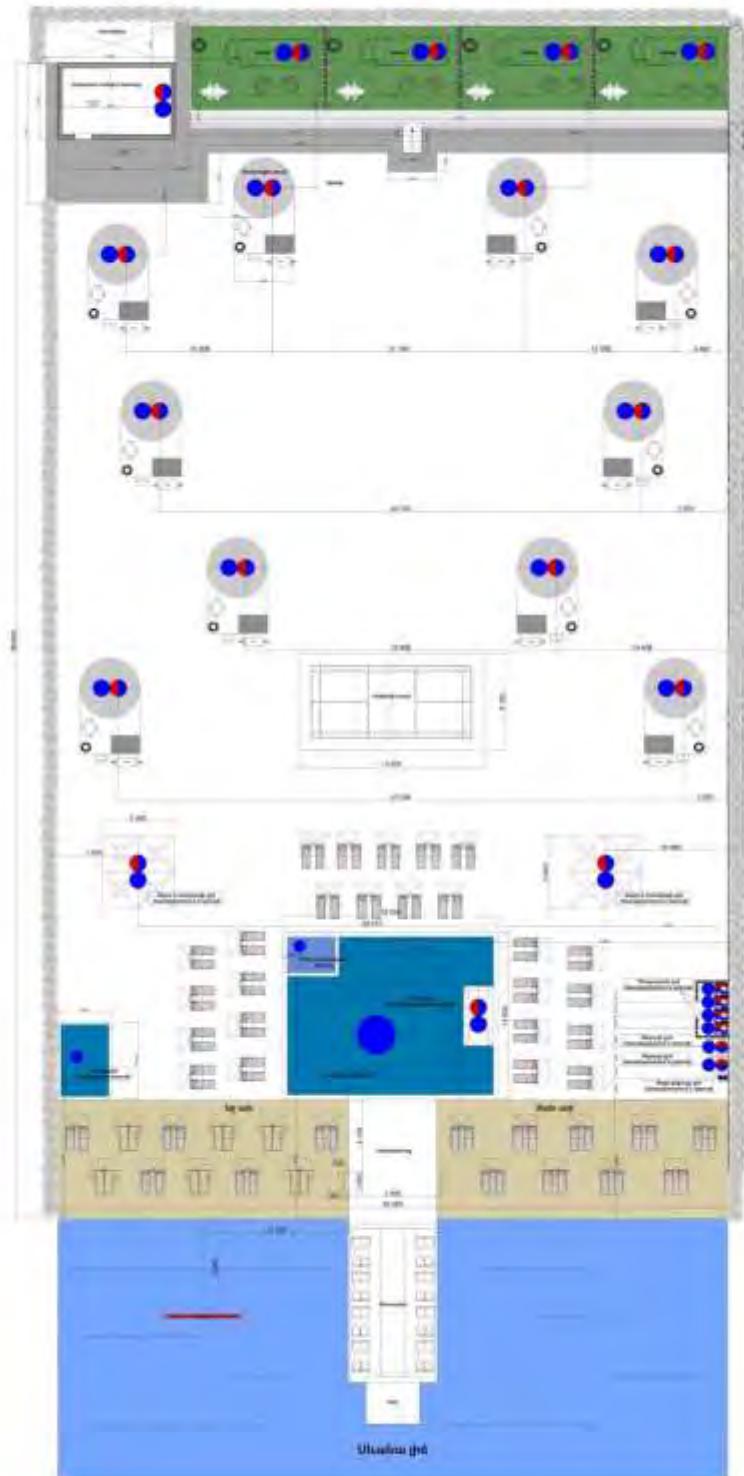
Factory Direct, Best Price!

Factory Direct, Best Price!

Դանգստի գուտի Անասի ավել զուտ Արտանիշ

Տեսասայի տախտակ՝ ԿՊԿ-ից հավաքված մետաղյա կոնստրուկցիայի վրա, որոնց վրա է նախատեսված թափանցիկ վրանների տեղադրումը (նկ.2)

8. ՇՐՋԱԿԱ ՄԻԶԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԿԱՆԿԱՏԵՍՎՈՂ ՀՆԱՐԱՎՈՐ ԱՉԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ և ՓՈԽՀԱՏՈՒՅՄԱՆ ՄԻԶՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԸ

Շրջակա միջավայրի վրա նախատեսվող գործունեության հնարավոր ազդեցությունը բացահայտելու, վերլուծելու և գնահատելու նպատակով անհրաժեշտ է նոյնականացնել բոլոր այն գործընթացները, սարքավորումները, օգտագործվող նյութերն ու ռեսուրսները, որոնք յուրաքանչյուրն առանձին կամ որաշակի գուգակցմամբ կարող են առաջացնել օդային և ջրային ավազաններ վնասակար նյութերի արտանետումներ և արտահոսքեր, վտանգավոր թափոններ, ինչպես նաև ազդել տարածաշրջանի կենսաբազմազանության վրա:

Մթնոլորտային արտանետումներ կառաջանան աշխատանքային նախագծի իրականացման կառուցման փուլերում:

Արտանետումները ներառում են օդի որակը աղտոտող նյութերը, մասնավորապես փոշու, շինարարական տեխնիկայի դիզ. վառելիքի այրման արդյունքում առաջացող արտանետումները:

Փոշու շատ կարճաժամկետ և շատ քիչ քանակով արտանետումներ կառաջանան շինարարության աշխատանքների ժամանակ, ինչը կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ մթնոլորտային օդի որակի վրա և հարակից տարածքներում հանգստացողների վրա: Հողային աշխատանքների արդյունքում գոյացող փոշին կարող է ազդել մթնոլորտային օդի որակի վրա, մասնավորապես, շինարարության սկզբնական փուլերում: Շինարարական աշխատանքների ժամանակ մեքենաների արտանետումները անխուսափելիորեն որոշակի ազդեցություն կունենան տվյալ տեղանքի մթնոլորտային օդի որակի վրա, չնայած, այդ ազդեցությունն այնքան քիչ կլինի, որ հնարավոր չի լինի այն բացահայտել: Օդի նշանակալի աղտոտում չի սպասվում, եթե շինարարության պատշաճ գործելակերպ և սարքավորում կիրառվի:

Հանգստի գոտու կառուցապատման ժամանակ նախատեսվում է ընդհանուր 250մ երկարությամբ կոյուղագծի կառուցում՝ ժամանակավոր շինություններից և տնտեսական շինությունից, որն ուղղվելու է դեպի մաքրման կայան: Այդ աշխատանքերի արդյունքում ժամանակավոր կիսախտվի հողային ծածկույթ: Հանվող հողային զանգվածը (գրունտ) կազմելու է 150մ³, որն ամբողջությամբ օգտագործվելու է անմիջապես տեղում տարածքի հարթեցման և հետլիցքի նպատակով: Տարածքը ներկայացված է ավազային գրունտով, բացակայում է բնահողը:

Զրամատակարարման և ջրահեռացման մոնտաժային աշխատանքները ներառում են՝

- Խրամուղիների քանդման աշխատանքներ
- Ավազի նախապատրաստական շերտի տեղադրման աշխատանքներ
- Խողովակաշարերի մոնտաժման աշխատանքներ
- Փորձարկման աշխատանքներ
- Ավազի պաշտպանիչ շերտի տեղադրման աշխատանքներ

- Ետլիցքի իրականացման աշխատանքներ կողալիցքի մշակված գորոնտներից
 - Տարածքի բարեկարգման աշխատանքներ:
- Կեղտաջրերի մաքրման կայանը պետք է մոնտաժվի և փորձարկվի վերոնշյալ աշխատանքների իրականացման փուլում:

Նախնական գնահատման հայտում ներկայացված են բոլոր այն միջոցառումները, որոնք միտված են մեղմելու շինարարական փուլում առաջացող վնասակար ազդեցությունները: Շինհրապարակում տեղակայվելու են ժամանակավոր շարժական տնակներ, նյութերի, թափոնների տեղակայման վայրեր: Շինաշխատանքների մեկնարկման պահից տարածքը կապահովվի ժամանակավոր ջրամատակարարումով և ջրահեռացմամբ, ժամանակավոր էլեկտրամատակարարումով, կտեղակայվեն ժամանակավոր տնակներ՝ ինժեներական և բանվորական անձնակազմի համար: Շինարարության ժամանակ կպահպանվեն անվտանգության, տեխնիկայի և հակահրդեհային կանոնները և նորմերը:

8.1 Ջրային ռեսուրսներ

Շինարարության փուլում տեխնիկական նպատակով ջուրը կրերվի ջրան մեքենաներով, ըստ անհրաժեշտության, լիցենզիա ունեցող կազմակերպությունների կողմից՝ պայմանագրային հիմունքներով: Տեխնիկական ջուրը նախատեսվում է նաև արտաքին հրդեհամարման համար: Ջրանի, աշխատողների տեխնիկական և կենցաղային նպատակների համար օգտագործվող ջուրը բերվելու է ավտոցիստեռնով և պահվելու է տարածքում տեղադրված 20մ³ տարողությամբ պլաստիկ տարայում:

Շինարարության փուլում աշխատողներին մատակարարվելու է 22ալցված խմելու ջուր՝ ըստ պահանջի:

8.2. Նյութերի և բնառեսուրսների օգտագործում

Հանգստի համալիրի կառուցման ժամանակ կիրականացվեն փոքր ծավալով հողային աշխատանքներ: Աշխատանքները կտևեն մոտ 1 ամիս: Շինարարության ժամանակ գուգործվելու են շինանյութեր: Բնառեսուրսներից օգտագործվելու է ջուր՝ տարածքների ջրանի, հողի/գրունտի խոնավացման համար՝ և շինանձնակազմի խմելու կենցաղային նպատակների համար:

a) Շինանձնակազմի կենցաղային և տնտեսական ջրածախսը որոշվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$W.E.I. = (n \times N + n_1 \times N_1) \times T, \text{ որտեղ}$$

n – ԻՏ աշխատողների, ծառայողների թվաքանակն է՝ 2 մարդ

N – ԻՏՍ ջրածախսի նորմատիվն է՝ 0.016 մ³/օր/մարդ

n₁ – աշխատողների թվաքանակն է՝ 8 մարդ

N₁ – սպասարկողների ջրածախսի նորմատիվն է՝ 0.025 մ³/օր/մարդ

T – աշխատանքային օրերի թիվն է՝ 30 օր

Վխ.տ.= (2 x 0.016 + 8 x 0.025) x 30 = 6.96 մ³/շին. ժամ.:

բ) Զրցանի համար օգտագործվող ջրի ծախսը որոշվում է հետևյալ կերպ՝

$Մ1 = S1 \times K1 \times T$, որտեղ՝

$S1$ – ջրվող տարածքի մակերեսը, 1000 մ²,

$K1$ – 1 մ² օրական ջրցանի նորմը, 0.0015 մ³,

T – ջրցանի ժամանակահատվածը օրերով, 30

$Մ1 = 1000 \times 0.0015 \times 30 = 45$ մ³/շին. ժամ:

Ընդամենը ջրօգտագործումը կկազմի 51.96 խմ/շին. ժամ:

Շինարարական աշխատանքների ընթացքում ջրցան իրականացնելու նպատակով օգտագործվող ջուրը կմատակարարվի համապատասխան մեքենաներով, մասնագիտացված ընկերության կողմից պայմանագրային հիմունքներով:

ԻՏԱ և բանվորական անձնակազմը կոմիտնալ-կենցաղային կարիքները կիոգան շինհրապարակում ժամանակավոր նախատեսվող բիոգուգարաններից, որոնք շինշխատանքների ավարտին կապամոնտաժվեն: Բիոգուգարանի մաքրումը կատարվելու է համապատասխան մասնագիտացված կառուցների կողմից՝ պայմանագրային հիմքունքներով:

Շինարարության փուլում օգտագործվելու են նաև շինարարական նյութեր՝ սենդվիչ պանելներ, երեսապատման փայտ, վիտրաժային ապակի, տանիքի համար օգտագործվող մետաղական կղմինդր, արտաքին երեսապատման ներկեր և սալիկներ, տանիքի ձևավոր թիթեղ, մետաղական հեծաններ, ներքին հարդարման նյութեր: Շինարարության համար նախատեսված նյութերը մատակարարվելու են համապատասխան մասնագիտացված կազմակերպություններից կամ մասնակի լինելու են արտասահմանյան: Անհրաժեշտ շինանյութերը գործունեության վայր են բերվելու ըստ տեսակների և անհրաժեշտության, տեղադրվելու են տակդիրների վրա: Շինարարության ընթացքում բացառվելու են << կառավարության 2002թ. - հունվարի 24-ի «Սևանա լճի վրա բացասական ազդեցություն ունեցող նյութերի, կենսածին տարրերի, ծանր մետաղների կամ դրանց միացությունների և այլ նյութերի ցանկը հաստատելու մասին» N 57 որոշմամբ ամրագրված նյութերի օգտագործումը:

8.3 Տեխնիկա-տրանսպորտային միջոցներ

Գործունեության շինարարության ժամանակաշրջանում օգտագործվելու են տեխնիկա-տրանսպորտային միջոցներ: Շինարարության ժամանակ օգտագործվող հիմնական շինարարական տեխնիկայի, փոխադրամիջոցների ցանկը բերված է ստորև.

- Բեռնատար ինքնաթափ -1 հատ
- Ավտոկոռունկ -1 հատ
- Էլ. եռակցման սարք - ըստ պահանջի
- Զեռքի էլեկտրական գործիքներ

- Ձեռքի մեխանիկական գործիքներ
- Ատաղձագործական գործիքներ
- Ներկարարական գործիքներ:

Վերջիններս լինելու են Կապալառու կազմակերպության սեփական տեխնիկան կամ անհրաժեշտության դեպքում վարձակալվելու են այլ կազմակերպություններից: Մեքենաները կայանվելու են գործունեության տարածքին կից՝ ճանապարհի եզրին: Այն դեպքում, եթե շինարարական տեխնիկան կաշխատի գործունեության տարածքում, նախատեսվում է ավագի կամ մանրախճի փոռում՝ վառելիքի կամ քսայուղերի հնարավոր արտահոսքը հողային և ջրային ռեսուրսներ կանխելու նպատակով: Աղտոտված ավագը կամ մանրախճը տեղափոխվելու է համապատասխան աղբավայր և փոխարինվելու է նորով: Շինարարական տեխնիկայի համար համապատասխան վառելիքի լիցքավորումը և յուղումը իրականացվելու է շինհրապարակից դուրս՝ մասնագիտացված լցակայաններում կամ սպասարկման կետերում:

8.4 Աղբահեռացում

Ժնարագործական վոլում ժնարագումն առը (20 տոնն) կրամքեր է համապատասխան սացդաշախունց աղեկչեալին ապրմբի մջ և Կապառ կազմակերպության կողմից՝ տեղափոխվելու է համայնքի կողմից տրամադրված աղբավայր: Իսկ կենցաղային աղբը կուտակվելու է աղբահավաք տարողության մեջ, պարբերաբար հեռացվելու է մասնագիտական ծառայությունների կողմից՝ պայմանագրային հիմունքներով:

8.5. Շահագործման փուլի ջրամատակարարում

Խմելու-տնտեսական կարիքներ ջրապահանջի հաշվարկ

Խմելու տնտեսական կարիքների համար խմելու որակի ջրի հաշվարկը կատարվում է՝ բանաձևով, որտեղ՝

n - 1 հանգստացողի համար ջրի ծախսի նորման է՝ 120 լ,

N - հանգստացողների առավելագույն քանակը՝ 100 մարդ,

T - հանրային լողափոյի աշխատելու ժամկետը՝ 45 օր:

$$W = n \times N \times T = 120 \times 100 \times 45 / 1000 = 540 \text{խմ/տարի:}$$

Օգտագործման ընթացքում ջրի անվերադարձ կորուստը կազմում է $\approx 12\%$:

$$W_{կոր.} = 216 - 52.6 = 475 \text{ խմ/տարի կամ } 10.5 \text{ խմ/օր}$$

Կենսաբանական մաքրման կայան ուղղվող հոսքաջրերի քանակը կկազմի՝ 10.5 խմ/օր:

Հաշվարկը իրականացված է լողափոյի առավելագույն զբաղվածության ցուցանիշներով:

Հանգստյան գոտում առավելագույն հանգստացողների և աշխատողների քանակը պայմանավորված է եղել կեղտաջրերի մաքրման կայանի հզորությամբ: Մաքրման կայանը տեղադրվելու է 1907.58 բացարձակ նիշի վրա, ափից մոտ 100մ հեռավորության վրա:

Հանրային լողափի կոմունալ-կենցաղային նպատակով ջրամատակարարումը կիրականացվի տարածքում նախատեսվող խորթային հորից, որի համար շրջակա միջավայրի ախարարությունից կստանան համապատասխան ջրօգտագործման թույլտվություն խորթային հոր հորատելու համար:

Շահագործման փուլում հանգստյան գոտու տարածքում նախատեսվում է զուգարանների տեղադրում: Նախատեսվում է թվով 4 զուգարան, որոնց հեռավորությունը ավելի քան 50 մետր հեռավորության վրա:

8.6. Ոռոգման կարիքների համար ջրապահանջի հաշվարկը

Զրի ծախսը 1 քառ.մ կանաչ տարածքի ջրման համար՝ n_1 գազոններ - 3 լ

Կանաչ տարածք (S)՝ 3000,

Ջրման օրական հաճախականությունը (K)՝ 15 անգամ,

Ջրման օրերի թիվը տարվա կտրվածքով (N)՝ 45 օր:

Ջրապահանջը կկազմի՝

$W_{\text{որ}} \cdot ջրը = (n_1 \times S_1) \times K = (3 \times 3000) / 1000 = 9 \text{խմ/օր}$;

$W_{\text{որ}} \cdot ջրը = 9 \times 20 = 180 \text{ խմ/տարի}$

Ոռոգման ջրցանման համար ջուրն ամբողջությամբ օգտագործվում է անվերադարձ:

8.7. Մաքրման կայան

Համաձայն << կառավարության 2008թ - դեկտեմբերի 18-ի թիվ «Սևան» ազգային պարկի և դրան հարող տարածքներում հողամասերի վարձակալության, կառուցապատման իրավունքի տրամադրման և քաղաքաշինական գործունեության իրականացման մասին 1563-ն որոշման 11-րդ կետի 9-րդ ենթակետի սահմանվում «Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց հետ լողափի և բուժերային գոտիներում գտնվող տարածքների նկատմամբ կնքվող համապատասխան պայմանագրերում անհրաժեշտ է նախատեսել դրույթներ՝ անհրաժեշտ է ապահովել կեղտաջրերի մաքրումը՝ բացառապես մաքրման կայանների միջոցով՝ ըստ նորմատիվներով սահմանված չափաբանակների: Ինչպես նաև << կառավարության 2005 թվականի դեկտեմբերի 1-ի «Հայաստանի հանրապետության կառավարության 2004 թվականի մայիսի 13-ի-Ն 766-ն որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու մասին» N 2128-Ն որոշման՝ նոյնպես նախատեսվում է նշված տարածքներում կեղտաջրերի մաքրումն իրականացնել միայն մաքրման կայանների միջոցով:

Շահագործման փուլում կենցաղային կեղտաջրերի մաքրման վնասազերծման համար տեղադրված է ռուսական արտադրության «ՅՈՒԲԱՍ 150» տեսակի 1 մաքրման կայանը

ապահովում է մաքրման այնպիսի աստիճան, որը նախատեսված է Մակերեսային ջրերը աղտոտությամբ պահպանելու սանիտարական նորմերով և կանոններով (ГОСТ 25298-82) և ՇՆ Ա Կ-40-03-99 ու ՇՆ Ա Կ 2.04.03-85 «Ջրահեռացում Արտաքին ցանցեր և կառուցներ»: Կայանը համապատասխանում է ՌԴ ՏՊ-4859-002-54899623-2003 պահանջներին: Կայանի բոլոր մասերը, որոնք շիման մեջ են գտնվում կեղտաջրերի հետ, պատրաստված են չժանգոտող կայուն նյութից՝ պոլիպրոպիլենից, որն ապահովում է դրանց աշխատանքի երկարակեցությունը:

Առաջարկվող մաքրման կայանի արտադրողականությունն ըստ տեխնիկական պարամետրերի կազմում է 25 մ³/օր և կարող է սպասարկել 150 մարդու: Այն ունի բարձր հուսալիություն և աղմուկի շատ ցածր մակարդակ: Կայանի աշխատանքը ավտոմատացված է և շահագործման ընթացքում չի պահանջվում պրոֆեսիոնալ գիտելքիներ: Մաքրման համակցված մեթոդը (կենսաբանական և մեխանիկական) հնարավորություն է տալու կեղտաջրերի եռաստիճան և քառաստիճան՝ մինև 99% մաքրում, պահպանելով շրջակա միջավայրի աղտոտումը կեղտաջրերից և ապահովել մարդկանց առողջության անվտանգության երաշխիքը:

Կենցաղային կեղտաջրերը սանիտարական սարքերից ինքնահոս հավաքվում և հեռացվում են ներքին ցանցի միջոցով դեպի կոյուղու բակային ցանց: Կոյուղու բակային ցանցը նախատեսված է միացնել կեղտաջրերի մաքրման կենսաբանական կայանին Ցանցերի վրա նախատեսված են դիտահորեր ստուգումներ կատարելու և հետագա շահագործելու համար: Ինչպես նշվեց նախորդ Ենթաբաժնում կեղտաջրերի առավելագույն օրական ծավալը նախատեսվում է 10.5 խմ/օր, որը ամբողջությամբ կօգտագործվի ոռոգման նպատակով: Մաքրման կայանը համաձայն իր անձնագրային տվյալների՝ ապահովելու է կեղտաջրերի մաքրում այն աստիճան, որն համապատասխանելու է ձևնարդյունաբերական տնտեսության ջրերի որակին՝ թույլատրելի նորմերին:

Մաքրման արդյունքում կայանից դուրս է գալու անհոտ և անհամ տեխնիկական ջուր, կայանի ելքում ապահովելով մաքրված կեղտաջրերի հետևյալ ցուցանիշները -

Նյութերի անվանումը	Մաքրման ցուցանիշը
1 - Թթվածնի քիմիական պահանջարկ՝ թթվ	30 մգ02/L
2 - Թթվածնի կենսաքիմիկան պահանջարկ՝ թկդ	6 մգ02/L
3. pH	6.5 - 8.5

Նշված ցուցանիշները համապատասխանում են << կառավարության 2021 թվականի հոկտեմբերի 22-ի՝ << Կառավարության 2011 թվականի ՀՈՒՆՎԱՐԻ 27-ի N75-Ն՝ «ԿԱԽՎԱԾ ՏԵՂԱՆՔԻ ԱՌԱՋԱՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՑ՝ ՅՈՒՐԱՔԱՆՉՅՈՒՐ ԶՐԱՎԱԶԱՅԱՅԻՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՏԱՐԱԾՔԻ ՋՐԻ ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՆՈՐՄԵՐԸ ՍԱՀՄԱՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»

ՈՐՈՇՄԱՆ ՄԵԶ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ N 1211-Ն ԴՐԱՄԱՆ պահանջներին՝ Սևանա լճի ջրհավաք ավազանի համար սահմանված նորմերին:

Համաձայն «ՅՈՒՐԱՍ 150» տեսակի կենսաբանական մաքրման կայանի տեխնոլոգիայի՝ այն ապահոված է չորս աստիճանի մաքրման համակարգով (թթվածնային և ոչ թթվածնային), որն ապահովելու է կեղտաջրերի բարձրաստիճան մաքրում, հատկապես ֆոսֆորի և ազոտի միացությունների հեռացման համար և կտրուկ նվազեցնմ է նստվածքի քանակը: Մաքրված կեղտաջրեր (99%) թույլ կտա կայանից դուրս եկող ջուրը հեռացնել դեպի Սևանա լիճ կամ օգտագործել կանաչապատ տարածքի ոռոգման նպատակով՝ կախված հանգստյան գոտու աշխատանքային ժամանակահատվածից և եղանակային պայմաններից: Օդափոխման բարում առաջանում է ակտիվացված տիղմ, որը կառուցվածքով շատ նման է գետի տիղմին և արժեքավոր պարարտանյութ է: Այն ժամանակ առ ժամանակ հեռացվելու է մասնագիտական կազմակերպությունների կողմից՝ պայմանագրային հիմունքներով:

Համաձայն մաքրման կայանի անձնագրային տվյալների մաքրված ջրերը համապատասխանում են ձկնատնտեսական ջրամբարների նորմերին և համապատասխան վնասազերծումից հետո կարող են օգտագործել նաև ոռոգման նպատակով, իսկ ավելցուկը լցնել լիճ:

8.8. Լողափի կահավորում

Շահագործման փուլում տարածքի կահավորումը նախատեսվում է կատարել, ելնելով << կառավարության 2008թ. - դեկտեմբերի 18-ի N 1563-Ն դրոշման, N2 հավելվածում նշված հետևյալ պահանջներից - .

- հանդերձարան-խցիկներ (հանգստացողների 20 տոկոսի հաշվարկով՝ 100 մարդու համար՝ 5 խցիկ, 1 մարդու համար՝ 1,2-1,3 քառ. մետր մակերեսով):
- Տենտեր, հովանոցներ (հանգստացողների 30 տոկոսի հաշվարկով՝ 1 մարդու համար՝ 3,5 քառ. մետր):
- Լողափի գոտու մանկական հատվածը կարող է կահավորվել տոպոգանով ($H = 2,5-3,0$ մետր՝ մեկ ելքով դեպի լիճ), շվաքարաններով, ավազամաններով, մանկական ջրավազաններով, ճոճանակներով:
- Աղբանոթներ՝ 50 մարդու համար՝ 1 աղբանոթ հաշվարկով:
- Ցնցուղարանները (75 մարդու համար՝ 2-4 ցնցուղ, բայց առնվազն 2 ցնցուղ հաշվարկով), խմելուցից ծորակները (200-300 մարդու համար՝ 1 ծորակ, բայց առնվազն 1 ծորակ հաշվարկով):
- Ջուգարանները պետք է տեղադրվեն գոտուց առնվազն 50 մետր հեռավորության վրա (50 մարդու համար՝ 1 ջուգարանակոնք և 1 միզաման, բայց առնվազն 2 ջուգարանակոնք և 1 միզաման):
- Աղբի կոնտեյներները, որոնք պետք է ունենան փակվող կափարիչներ,

կտեղադրվենիարթակների վրա և կունենան հարմար մերձատար ուղիներ:

Շահագործման փուլում նախատեսվող գործունեության իրականացման ժամանակ հանգստյան գոտում պահպանվելու են վերը նշված որոշման պահանջները: Քանի որ հանգստյան գոտու առավելագույն բեռնվածությունը լինելու է 100 մարդ, լողափում կլինի 5-6 հանդերձարան - խցիկ, 4-5 հատ հովանոց/տեստեր, մերձատար ուղիներին մոտ՝ 3 հատ փակվող կափարիչներով տեսակավորման աղբամաններ, զուգարաններ՝ 4հատ:

8.9 Բնապահպանական ազդեցությունները շինարարության փուլում

Ծրագրի շինարարության փուլում հնարավոր բնապահպանական և սոցիալական ազդեցությունները ներկայացվում են ստորև:

Շրջակա միջավայրի օդի աղբովում

Շինարարական աշխատանքների ընթացքում ապամոնտաժման, փորման-բեռնման աշխատանքների արդյունքում առաջանում են անօրգանական փոշու արտանետումներ: Շինարարական տեխնիկայի և ավտոտրանսպորտի աշխատանքի ընթացքում առաջանում են փոշու /երթևեկության ժամանակ/ և դիզելային վառելիքի այրման ընթացքում ծխագագերի արտանետումներ: Եռակցման աշխատանքների ընթացքում առաջանում են եռակցման աերոզոլի և մանգանի օքսիդների արտանետումներ:

Ստորև ներկայացված են արտանետումների հիմնական աղբյուրները.

- անօրգանական փոշու արտանետումներ փորման-բեռնման աշխատանքների ժամանակ,
- արտանետումներ շինարարական տեխնիկայի շահագործման և երթևեկության ժամանակ,
- բենզինի գոլորշի,
- արտանետումներ զոդման աշխատանքների ժամանակ:
- օդի աղտոտում հողի հանման և բեռնման և շինարարական տեխնիկայի շահագործման ժամանակ:

Զրային ռեսուրսների վրա ազդեցություններ

Ընդհանուր առմամբ, շինարարության փուլում ջրային ռեսուրսների վրա ազդեցությունները կլինեն նվազագույն, սակայն շինարարական երում հնարավոր է շինարարական հոսքաջրերի առաջացում, ինչպես նաև շինարարության ընթացքում աշխատողների կենսագործունեության արդյունքում տնտեսա-կենցաղային հոսքաջրերի և պինդ և հեղուկ թափոնների առաջացում:

Ջրօգուագործում և ջրահեռացում

Շինարարական աշխատանքների ժամանակ ջուրն օգտագործվում է վարչական աշխատողների և բանվորների խմելու, կենցաղային/տնտեսական նպատակների համար, ինչպես նաև շինարարական իրապարակների ջրանի, տրանսպորտային միջոցների սպասարկման համար:

Զրցանի համար նախատեսված ջուրը բերվելու է ջրցան մեքենաների միջոցով, իսկ խմելու համար ջուրը բերվելու է այդ նպատակի համար նախատեսված տարողություններով։ Վերը նշված ազդեցությունը կրեն ժամանակավոր բնույթ, սակայն կմեղմացվեն ԲԿՊ-ի Հավելված 1-ում ներկայացված միջոցառումների ժամանակին և պատշաճ իրականացման արդյունքում։

Հողային աշխատանքներ

Նոր շարժական տնակների տեղադրումը և ջրամատամարարման և ջրահեռացման ցանցերի կառուցումը կարող է ժամանակավոր վնասակար ազդեցություն ունենալ հողային ծածկույթի և շրջապատող բուսական ծածկույթի վրա։

Կենսաբազմազանություն

Գործունեության ենթակա տարածքը մասնակի ծառապատված է։ Այն ավագային ծածկով է՝ տեղ- տեղ աճած տարախոտային բուսատեսակներով։ Տարածքը նախկինում օգտագործվել է որպես լողափ, ուստի արդեն ենթարկվել է անտրոպոգեն ազդեցությունների։ Նշվածով պայմանավորված տարածքում չկան կենդանիների բնադրավայրեր, ինչպես նաև ՀՀ Կարմիր գրքերում գրանցված կենդանական բուսատեսակներ։

Ըստ բուսաբանական հետազոտությունների, ծրագրի համար նախատեսված տարածքներում գտնվող բուսատեսակները ընդգրկված չեն ՀՀ Կարմիր Գրքում։

Շինարարական թափոնների առաջացում

Նախատեսվող շինարարական աշխատանքների իրականացման ընթացքում, ծրագրի ազդակիր տարածքում առաջացող տարբեր տեսակի թափոնները կարող են բացասաբար անդրադառնալ շրջակա միջավայրի վրա, մասնավորապես՝ առաջացնելով լանդշաֆտի փոփոխություն, աղտոտել ջրային և հողային ռեսուրսները և մթնոլորտային օդը. ինչպես նաև ազդել մարդկանց առողջության վրա։

Հանգստի համալիրի կառուցապատման շինարարական աշխատանքների ընթացքում կառաջանա շինարարական աղբ և կենցաղային թափոններ։ Հողային աշխատանքներից մնացորդային գրունտ չի առաջանա և գրունտի տեղափոխման անհրաժեշտություն չի լինի, քանի որ այն ամբողջովին օգտագործվում է տեղում հարթեցման համար։

Շինարարական աշխատանքների ընթացքում, առաջացող թափոնատեսակներն են՝ կենցաղային աղբը /ծածակագիրը՝ 9120040001004/՝ 50կգ/օր, որը կիավաքվի աղբահավաք կոնտեյներներում և կտեղափոխվի մոտակա աղբավայր, և 20 տոննա շինարարական աղբը /ծածակագիրը՝ 9120060101004/, ամբողջությամբ կանոնավոր տեղափոխվելու է տեղական կտեղափոխվի ճամբարակ համայնքի ղեկավարի կողմից հատկացված վայր։

Հաշվի առնելով տարածքի զգայուն էկոհամակարգը, շինարարական տեխնիկայի և ավտոտրանսպորտի բոլոր սպասարկման աշխատանքները, քսայուղերով և վառելիքով լիցքավորումը կիրկանացվի մասնագիտացված կայաններում, ինչը թույլ կտա բացառել

վտանգավոր թափոնների առաջացումը:

Գործունեության ընթացքում կենցաղային աղբը կիավաքվի կենցաղային աղբի համար նախատեսված աղբամաններում և կանոնավոր կերպով կիեռացվի շինարարական հրապարակից: Իսկ շին աշխատանքների ընթացքում առաջացած երկրորդային օգտագործման համար պիտանի նյութերը (հիմնականում մետաղի ջարդոններ և փայտանյութ) կտեսակավորվեն և կպահվեն հրապարակում նախատեսված վայրերում՝ շինարարի կողմից հետագա օգտագործման նպատակով:

8.10 Պատմամշակութային հուշարձաններ

2011 թ. - ի մարտի 3-ին «Հառավարության կողմից N 177-Ն որոշմամբ հաստատվել է ՍԵՎԱՆԱ ԼՃԻ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԳՈՏՈՒՄ ԿԱՌՈՒՑԱՊԱՏՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՆԱԽԱՏԵՍՎԱԾ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐԻ ԳՈՏԻԱՎՈՐՄԱՆ ՆԱԽԱԳԻԾ-Ը», որտեղ յուրաքանչյուր ռեկրեացոն գոտու համար նշված են մշակութային և հնագիտական հուշարձանների մասին տեղեկատվությունը: «Արտանիշ»-ի լճափնյա հատվածը, որտեղ տեղակայված է հանգստի գոտին նշված շերտերը բացակայում են: Ուստի հնարավոր ազդեցությունները վերջիններիս վրա բացակայում են: Միաժամանակ՝ շինարարական աշխատանքների ընթացքում որևէ հնագիտական շերտի կամ հուշարձանի հայտնաբերման դեպքում շինարարական աշխատանքներն անմիջապես դադարեցվելու են և տեղեկացվելու են համապատասխան պետական մարմնին (Պատմական և մշակութային հուշարձանների պահպանության վարչությանը): Համաձայն «Հ գործող օրենսդրության հետագա գործողությունները կազմակերպելու համար:

8.11 Բնապահպանական ազդեցությունների մեղմացման միջոցառումներ

Ծրագրի շինարարության փուլերի համար նախատեսված են մեղմացնող միջոցառումներ վերը նշված բնապահպանական և սոցիալական հնարավոր բացասական ազդեցությունները կանխարգելելու և/կամ մեղմացնելու համար:

Շինարարության փուլի ընթացքում լանդշաֆտի վատթարացումը, հողերի էրոզիան, մակերևութային և ստորերկրյա ջրային ռեսուրսների և հողերի աղտոտումը կանխարգելելու և/կամ նվազագույնի հասցնելու համար նախատեսված համապատասխան միջոցառումները պետք է իրականացվեն կապալառուի կողմից: Այդ աշխատանքները ներառում են՝

- Արդեն իսկ գոյություն ունեցող թափոնների հեռացման վայրերի օգտագործում, թափոնների ժամանակավոր կուտակման վայրերի հստակ սահմանում, որոնք պետք է պահպանվեն շինարարության կապալառուի կողմից և բացառվելու են Սևան ԱՊ-ի տարածքում;

- Խախտված տարածքի վերականգնում և սկզբնական վիճակի բերում:

- Վառելիքաքսուկային և քիմիական նյութերի պահեստավորման վայրերի բացառում

Սևան ԱՊ-ի տարածքում:

- Երթևեկության և շինարարական հրապարակների մուտքի և ելքի սկզբունքների ապահովում սահմանելով հստակ երթուղիներ, կայանման վայրեր և աշխատանքների հրականացման ժամանակացույց:

Օդային ավազան

Շինարարական հրապարակում առաջացած փոշու և աղմուկի նվազեցման միջոցառումներ: Այդ նպատակի համար շինարարական նյութերի և թափոնների տեղափոխման համար անհրաժեշտ է օգտագործել փակ կամ ծածկով բեռնատար մեքենաներ: Հողային աշխատանքները կատարել փոշերուսիչով կահավորված տեխնիկական միջոցներով և սարքավորումներով: Տրանսպորտային միջոցները և տեխնիկական պետք է պարբերաբար ստուգել կարգավորել և ապահովել ձայնի խլացուցիչներով: Շինարարական տարածքը և մոտեցնող ճանապարհները պետք է պարբերաբար ջրվեն, իսկ խիճը, պահեստավորված և տեղափոխվող հողային զանգվածները խոնավացվեն՝ փոշին նվազեցնելու նպատակով (բացի ձմռանից և տեղումներով առատ ամիսներից): Շինհրապարակի որակը, բանվորական հագուստի մշակույթը, անվտանգության կանոնների պահպանումը պետք է կազմակերպվի և մշտադիտարկվի համաձայն << կառավարության 2020թ. հուլիսի 2-ի նիստի N 87 արձանագրության պահանջների:

Զրային ռեսուրսներ

Շինարարության ընթացքում առաջանալու են կեղտաջրերը, որոնք ներառում են՝ շինարարության հոսքաջրերը (որոնք կարող են առաջանալ շինհրապարակներում) և կենցաղային կոյուղաջրերը (որոնք կարող են առաջանալ աշխատողների տնտեսական գործունեության արդյունքում) և կարող են պարունակել աղտոտիչներ և պաթոգեն տարրեր: Գործունեության իրականացման շինարարության փուլում ջրային ռեսուրսների վրա հնարավորբացասական ազդեցությունները մեղմելու կամ կանխարգելու ինչպես նաև Սևանա լիճ վտանգավորնյութերի արտահոսքը բացառելու նպատակով նախատեսվում է:

- Բացառել Սևանա լիճի բնական էկոհամակարգը խախտող գործողությունները և հնարավոր վնասակար արտահոսքը Սևանա լիճ,
- փոշենստեցման համար ջրցանը կատարել ըստ անհրաժեշտության, հնարավորինս չառաջացնելով մակերևությային հոսքեր,
- անձրևաջրերի և արտադրական հոսքաջրերի հեռացման և հավաքման համար նախատեսել պլաստիկ տարողություն, մասե տարա,
- շինարարական տրանսպորտային միջոցների և սարքավորումների սպասարկումը կատարել ճամբարակ համայնքում գործող մասնագիտացված կետերում,
- Սևանա լիճ կեղտաջրերի արտահոսքը կանխելու նպատակով շինարարության փուլում աշխատողներն օգտվելու են տարածքում տեղադրույղ բիոզուգարանից, բիոզուգարանի

մաքրումը կատարվելու է համապատասխան մասնագիտացված կառույցների կողմից՝ պայմանագրային հիմքունքներով:

Շահագործման փուլում կեղտաջրերի հեռացումը և մաքրումը կատարվելու է մաքրման կայանի միջոցով, բացառելու նպատակով կենցաղային կեղտաջրերի արտահոսքը Սևանա լիճ: Այդ նպատակով տեղադրվելու է կենսաբանական մաքրման կայան, որն ապահովելու է ԹԿՊ-ի, նիտրիտների, նիտրատների, ազոտի, կիսաֆոսֆատների, անիոնների խառնուրդիմք/լ, pH-ի մինչև 99% մաքրում, ապահովելով նորմերի համապատասխանությունը: Շահագործման փուլում լողափի գոտում բացառվելու է բաժանիչ պարիսպների կամ ցանկապատերի տեղադրումը և ապահովելու է հանգստացողների անվտանգ մոտեցումները դեպի Սևանա լիճ:

Թափոնների կառավարում

Թափոնների կառավարման նպատակն է՝ կապալառուի և աշխատակիցների համար սահմանել շինարարության ընթացքում առաջացող թափոնների հեռացման, տեղադրման, կամ օգտագործման ճիշտ սկզբունքներ:

Անվտանգ թափոնները ներառում են՝ շինարարական և կոշտ կենցաղային թափոնները, բուսական մնացորդները կարող են խոչընդոտել ապամոնտաժման և կառուցապատման աշխատանքների իրականացմանը: Այս թափոնների ոչ պատշաճ պահեստավորումը, տեղափոխումը և հեռացումը կարող են առաջացնել բացասական ազդեցություններ՝ շրջակա տարածքների համար:

Թափոնների վնասակար ազդեցություններից խուսափելու համար նախընտրելի են կառավարման հետևյալ սկզբունքները:

- խուսափել թափոնների արտադրությունից,
- կրկնակի օգտագործել, կամ հնարավորինս վերամշակել թափոնները,
- առաջացող թափոնները հեռացնել << օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ համայնքինեկավարի, կամ համապատասխան մարմինների հետ համաձայնեցված,
- գոյություն ունեցող թափոնների հեռացման վայրերի օգտագործում (նախագծման փուլում ձեռքբերված համաձայնագրերում ամրագրված պայմանների համաձայն),
- թափոնների ժամանակավոր կուտակման վայրերի հստակ սահմանում (բնապահպանական տեսանկյունից առավել ընդունելի վայրեր, որոնք կիաստատվեն համապատասխան մարմինների կողմից):
- շինարարական աշխատանքների ժամանակ գործունեության տարածքը և շրջակա միջավայրը զերծ է պահվելու թափոնների կուտակումներից,
- շինարարական աշխատանքների ընթացքում առաջացող շինարարական թափոնների պահեստավորում չի նախատեսվում,
- շինարարական թափոնները՝ շինադր, բետոնյա մնացորդներ, պարկեր և այլն, կիավաքվենանջրթափանց պոլիէթելեսային պարկերի մեջ և կապալառու կազմակերպության

կողմից պարբերաբար տեղափոխվելու է,

- շինարարության ժամանակ առաջացած աղտոտված ավազը կամ մանրախիճը տեղափոխվելու է մասնագիտացված կազմակերպությունների կողմից,
- կենցաղային աղբի հեռացումը կատարվելու է կանոնավոր՝ ըստ անհրաժեշտության,
- շինարարության և շահագործման փուլերում կենցաղային աղբը հավաքվելու է տարածքում տեղադրված աղբարկերի մեջ և հատուկ աղբահավաք ծառայությունների կողմից մերենաներով տեղափոխվելու է նախատեսված աղբավայր՝ կենցաղային աղբի տեղափոխման պայմանագրի կնքումից հետո,
- բացառվելու է աղբի կուտակումը շինարարակից դուրս՝ այլ հասարակական տարածքներում,
- շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո շինարարական նյութերի մնացորդները, ինչպես նաև մետաղական մասերը և վտանգավոր նյութերը հավաքվելու են հատուկ տարողությունների մեջ և հեռացվելու են Կապալառուի կողմից:

Շահագործման փուլում կենցաղային աղբի առավելագույն ծավալը հաշվարկվել է հաշվի առնելով հանգստյան գոտու առավելագույն ծանրաբեռնվածությունը՝ վարչականաշխատող և հանգստացող՝ 110 մարդ: Շահագործման փուլում կենցաղային աղբի ծավալը կկազմի - $M=110*360=39\,600$ կգ/տարի կամ 110 . կգ/օր:

Գործունեության ընթացքում կենցաղային աղբը կհավաքվի կենցաղային աղբի համար նախատեսված աղբամաններում և կանոնավոր կերպով կիեռացվի շինարարական հրապարակից: Իսկ շին աշխատանքների ընթացքում առաջացած երկրորդային օգտագործման համար պիտանի նյութերը (հիմնականում մետաղի ջարողներ և փայտանյութ) կտեսակավորվեն և կպահվեն հրապարակում նախատեսված վայրերում՝ շինարարի կողմից հետագա օգտագործման նպատակով:

Հաշվի առնելով տարածքի զգայուն էկոհամակարգը, շինարարական տեխնիկայի և ավտոտրանսպորտի բոլոր սպասարկման աշխատանքները, քսայուղերով և վառելիքով լիցքավորումը կիրկանացվի մասնագիտացված կայաններում, ինչը թույլ կտա բացառել վտանգավոր թափոնների առաջացումը:

Հողային ռեսուրսներ.Հանվող հողային զանգվածը (գրունտ), որն առաջանալու է կոյուղու անցկացման՝ կեցաղային կեղտաջրերը մաքրման կայանին միացման աշխատանքներից, կազմելու է 150մ³: Այն ամբողջությամբ օգտագործվելու է անմիջապես տեղում տարածքի հարթեցման և հետլիցքի նպատակով: Տարածքը ներկայացված է ավագային գրունտով, բացակայում է բնահողը, ուստի վերջինիս վրա հնարավոր ազդեցությունները բացակայում են, միջոցառումներ չեն նախատեսվում:

Հողային ռեսուրսների վրա հնարավոր ազդեցությունները և վերջինիս մեջ վտանգավոր նյութերի և քսայուղերի ներթափանցումը կանխելու նպատակով նախատեսվում է.

- շինարարական տեխնիկան ժամանակավոր կայանել հարակից ճանապարհին,

- ճանապարհից դուրս տեղակայվող սարքավորումների վայրում փոել ավագ կամ մանրախիճ,
- բուն գործունեության տարածքում յուղի, վառելիքի կամ այլ վտանգավոր հեղուկների պահման տեղամասեր չնախատեսել,
- շինարարական նյութերը տեղադրել հատուկ տակոդիրների վրա,
- հողային գրունտը տարածքում պահպանել ծածկված վիճակում՝ անջրթափանց թաղանթով,
- առաջացող շինաղբը տեղափոխել ճամբարակ համայնքի կողմից նախատեսված աղբավայր,
- Հանվող հողային զանգվածը հետլիցքի հետլիցք և տարածքի բարեկարգման համար,
- շինարարության փուլում օգտագործվող տրանսպորտային միջոցների լիցքավորումը և տեխնիկական սպասարկումը կատարել տարածքից դուրս՝ հատուկ մասնագիտացված կազմակերպություններում,

Կենսաբազմազանություն գործունեության ենթակա և հարակից տարածքներն արդեն իսկ օգտագործվել են հանդստի նպատակով: Մինչ շինարարությունը սկսելը գործունեության համար նախատեսված տարածքներում առկա վայրի թփերը պետք է հեռացվեն:

Կենսաբազմազանության վրա ազդեցությունը մեղմելու նպատակով նախատեսվում է

- Բացառել ծառահատումները, առկա թփերի մաքրումը կատարել «Սևան»ԱՊ-ի հետ համատեղ,
- գործունեության և հարակից տարածքներում << Կարմիր գրքերում գրանցված բուսատեսակների նոր պոպուլյացիաների կամ կենդանիների բնադրավայրերի հայտնաբերման դեպքում դադարեցնել շինարարական աշխատանքները և տեղեկացնել Սևան» ԱՊ-ին,
- շինարարական աշխատանքներն իրականացնել ցերեկային ժամերին՝ որոշ կենդանիների կենսակերպի վրա ազդեցությունից խուսափելու համար,
- բացառվելու են հողերի պարարտացման նպատակով քիմիական միջոցների և պարարտանյութերի օգտագործումը Սևան ԱՊ-ի տարածքում:
- հնարավորինս նվազեցնել տարածքի գիշերային լուսավորությունը՝ կենդանիների որոշ տեսակների բնականոն վարքին չխանգարելու նպատակով:

Շինարարական աշխատանքների ժամանակ << Կարմիր գրքում գրանցված բուսատեսակների պոպուլյացիաների հայտնաբերման դեպքում դրանց պահպանության նպատակով նախատեսվում է.

- 1) Կարմիր գրքում գրանցված բուսատեսակների նոր պոպուլյացիաների կենսունակության ապահովման նպատակով առանձնացնել պահպանվող գոտիներում:
- 2) Ժամանակավորապես սահմանափակել առանձնացված պահպանվող գոտիներում տնտեսական գործունեության որոշ տեսակներ, երե դրանք կարող են բերել նշված

բուսատեսակների աճելավայրերի վիճակի վատթարացման ու պոպովացիաների կենսունակության խաթարմանը, տեղափոխել պահպանվող բուսերի առանձնյակները տվյալ տեսակի համար նպաստավոր բնակլիմայական պայմաններ ունեցող որևէ բնության հատուկ պահպանվող տարածք կամ բուսաբանական այգիների տարածք, կամ կարմիր գրքում որպես տվյալ բուսի աճելավայր գրանցված որևէ տարածք, իսկ բուսերի սերմերը տրամադրել համապատասխան մասնագիտացված կազմակերպությանը գենետիկական բանկում պահելու և հետագայում տեսակի վերարտադրությունը կազմակերպելու նպատակով: Աշխատանքները կիրականացվեն << կարմիր գրքում գրանցված բուսական աշխարհի օբյեկտների պահպանության և բնական պայմաններում վերարտադրության նպատակով դրանց օգտագործման կարգը սահմանող որոշման (31 հունիսի 2014 թվականի N 781-Ն) հիմնադրույթներին համապատասխան:

3) Շինարարական և հողային աշխատանքներ իրականացնելու ժամանակ օգտագործվելու է ջրան՝ փոշենստեցման նպատակով, ինչը աղտոտումից կպահպանի օդային ավազանը և բնական էկոհամակարգերը, մասնավորապես տեղի բուսականությունը:

8.12 Սոցիալական ազդեցությունների մեղմացումը շինարարության փուլում

Շրջակա տարածքների և գործունեության ազդեցության ենթակա մոտակա հանրային միջավայրի վրա բացասական ազդեցությունները հիմնականում պայմանավորված են շինարարական աշխատանքների իրականացմամբ, կրում են ժամանակավոր բնույթ և ունեն կարճատև ազդեցություններ: Այդ ազդեցությունները կարող են կանխվել կամ նվազեցվել բնապահպանական կառավարման պլանով (ԲԿՊ) նախատեսված սոցիալական ազդեցությունները մեղմացնող միջոցառումների և բնապահպանական միջոցառումների արդյունավետ իրականացման արդյունքում, որին պարտավոր են հետևել շինարարը, հսկող և վերահսկող մարմինները:

Շինարարական աշխատանքների իրականացման ընթացքում շրջակա տարածքների և սոցիալական միջավայրի վրա հնարավոր բացասական ազդեցությանների կանխման կամ մեղմացման միջոցառումները ըստ ազդեցության ուղղությունների ներկայացվում են ստորև:

Մթնոլորդային օդ

Օդային ավզանը աղտոտումից պահպանելու համար նախատեսված են՝

- շինարարական աշխատանքների /փոշեառաջացման աշխատանքներ/ ընթացքում իրականացնել ջրան,
- շինանյութերի ժամանակավոր կուտակումները և շինհրապարակը ծածկել համապատասխան բարձրությամբ թաղանթով՝ կանխարգելելու համար փոշու տարածումը,

- պարբերաբար ստուգել շինարարական տեխնիկայի և փոխադրամիջոցների տեխնիկական վիճակը և իրականացնել կարգաբերում,
- խուսափել անորակ վառելիքի օգտագործումից:

Աղմուկի և թրթռումների ազդեցություն և մեղմացում

Շինարարական աշխատանքների ընթացքում աղմուկի մակարդակի գերազանցումներ ՀՀ-ում սահմանված նորմերից չի կանխատեսվում, քանի որ շինարարական աշխատանքներում օգտագործվող մեքենա-սարքավորումները կշահագործվեն բացառապես աղմկականիչների և խլացուցիչների առկայության դեպքում: Բացի այդ հիմնական աղմուկ առաջացնող գործողությունները կիրականացվեն միայն օրվա ցերեկային ժամերին, այն է՝ ժամը 9:00-ից 18:00:

Շինարարական գործողությունների ընթացքում առաջացող հնարավոր թրթռումների դեպքում ազդեցություններ հարևան ազդակիրների վրա չեն գնահատվում՝ հաշվի առնելով ժայռային գրունտների և համապատասպան սարքավորման օգտագործման անհրաժեշտության բացակայությունը:

Աղմուկի մակարդակը նվազեցնելու համար նախագիծներ

- շինարարական աշխատանքները և տրանսպորտի տեղաշարժը կազմակերպել ցերեկային ժամերին,
- պարբերաբար ստուգել և կարգաբերել տեխնիկական միջոցների և ավտոտրանսպորտի շարժիչները,
- շինարարական տեխնիկական միջոցների ընտրության ժամանակ հատուկ ուշադրություն դարձնել դրանց աղմուկի մակարդակին,
- խուսափել աղմկահարույց մեքենաների և սարքավորումների օգտագործումից, անհրաժեշտության դեպքում խլացուցիչների տեղադրությամբ,
- բացուել անսարք վիճակում գտնվող մեքենաների օգտագործումը:

Համապատասխան բնապահպանական միջոցառումների կիրառման դեպքում շինարարական աղմուկի մակարդակը շինհրապարակին հարակից տարածքում չի գերազանցի ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված նորմերը՝ հաշվի առնելով առկա ազդակիր օբյեկտների (հանգստյան գոտի) հեռավորությունը շինտարածքից:

Աղմուկի մակարդակների կառավարմանն ուղղված մեղմացնող միջոցառումներն առավել մանրամասն ներկայացված են բնապահպանական կառավարման պլանի այլուակում:

Սոցիալական միջոցառումներ

Շինարարության փուլում հնարավոր սոցիալական ազդեցություններից խուսափելու նպատակով նախատեսվում է՝

- թույլ չտալ շինարարական աշխատանքների կատարումը սահմանված ժամերից դուրս,
- շինհրապարակը ցանկապատել և վերահսկել կանխելու համար չլիազորված անձանց մուտքը շինհրապարակ,
- Վտանգավոր տեղամասերում տեղադրել նախազգուշացնող նշաններ,
- որակավորված աշխատակիցների միջոցով իրականացնել սարքավորումների պարբերական գննումներ
- շինարարների համար՝ անվտանգության առողջություն առաջին օգնության և անվտանգության դասընթացների պարբերաբար կազմակերպելում և իրականացում:
Հանգստյան գոտու կառուցումն ունենալու է սոցիալական դրական ազդեցություն: Կնպաստի համայնքի հանգստյան և զբոսաշրջության գոտու ընդլայնմանը՝ կիթանիզբոսաշրջիկների նոր հոսքին, կնպաստի ՀՀ-ում զբոսաշրջության զարգացմանը:

8.13 Աշխարանքի անվտանգություն և առողջություն

Առողջության և աշխատանքային անվտանգության միջոցառումները ներառում են.

- Աշխատանքային անվտանգության և արտակարգ իրավիճակների համար նշանակել պատասխանատու անձ, ով մշտապես ներկա կգտնվի շինհրապարակում:
- Անհրաժեշտ է ձեռնարկել միջոցառումներ կողմնակի անձանց մուտքը շինհրապարակ արգելելու համար՝ ցանկապատում, պահակակետեր, ցուցանակներ, արգելող պատառներ այլ:
- Ապահովել շինհրապարակում աշխատողների համար հանգստի պայմաններ և կենցաղային պայմաններ /լվացարան, գուգարան/:
- Անհրաժեշտ է ապահովել կրակմարիչի առկայությունը և հեշտ հասանելիությունը շինհրապարակի բոլոր մեքենաներում և հատվածներում:
- Անհրաժեշտ է ապահովել առաջին բուժօգնության դեղատուփի առկայությունը և հեշտ հասանելիությունը շինհրապարակում:
- Անձնակազմը պետք է ապահովի համապատասխան արտահագուստով և անհատական պաշտպանական միջոցներով:
- Աշխատողներին անհրաժեշտ է տրամադրել կոնկրետ աշխատանքի անվտանգության հրահանգավորում՝ աշխատանքը սկսելուց առաջ: Աշխատանքային անվտանգության և առողջության հետ կապված միջադեպերը պետք է գրանցել գրանցամատյանում:
- Աշխատողների անհատական պաշտպանության միջոցները պետք է համապատասխանեն ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված չափանիշներին (մշտապես սաղավարտների կիրառում, անհրաժեշտության դեպքում դիմակներ և պաշտպանիչ ակնոցներ, պաշտպանիչ հագուստ և կոշիկներ)

- Խստագույնս պահապանել << օրենսդրությամբ պահանջվող աշխատանքային անվտանգության նորմերը շխատանքներն իրականացնել այնպես, որ նվազագույնի հասցվի ազդեցությունը հարևան հանգստացողների և շրջակա տարածքների վրա:
- Շինարարության և շրջակա միջավայրի անվտանգությունը վերահսկող մարմինները, համայնքը և բնակչությունը պետք է նախազգուշացված լինեն սպասվող գործընթացների վերաբերյալ:

Առողջության և աշխատանքային անվտանգության միջոցառումները շինարարության փուլում կիրականացվեն կապալառուի կողմից՝ համաձայն ԲԿԴ-ում նկարագրված միջոցառումների:

8.14. Հակահրդեհային միջոցառումներ

Շինարարական աշխատանքների ժամանակ անհրաժեշտ է՝

- Մշտապես իրականացնել շինարարական հրապարակի, բաց պահեստների հակահրդեհային միջտարածությունների ժամանակին մաքրում հրդեհավտանգ թափոններից և աղբից, քանի որ հակահրդեհային միջտարածությունները չեն կարող օգտագործվել նյութերի, սարքավորումների, տարաների պահեստավորման, ավտոտրանսպորտային տեխնիկայի կայանման համար,
- Իրդեհաշիշման համար նախատեսված ջրաղբյուրների ճանապարհները և անցումները պետք է միշտ ազատ լինեն, շինարարության ընթացքում ճանապարհների փակման դեպքում, ջրային աղբյուրներին մոտենալու կամ այդ հատվածով անցնելու նպատակով տեղադրել շրջանցման ուղղությունը ցույց տվող ցուցանակներ,
- Շինարարական աշխատանքների տեղամասերում տեղադրել իրդեհաշիշման սկզբնական միջոցներ, փակցնել հակահրդեհային անվտանգության պաստառներ, իրդեհների մասին ուղեցույց-հիշեցումներ և այլն:

Շինարարական աշխատանքների ընթացքում կարևորվում է դեկավարվել Առողջապահութան նախարարի 2012 թվականի սեպտեմբերի 19-ի թիվ 15-Ն հրամանով հաստատված սանիտարական կանոնների և նորմերի պահանջներով:

Ըստ նախնական գնահատման, ապահովելով նշված միջոցառումների պատշաճ մակարդակով իրականացնել, կարելի է արտակարգ իրավիճակների և առողջապահական ռիսկը հասցնել նվազագույնի, իսկ առաջացման դեպքում արագ և արդյունավետ հակագդել դրանց:

8.15 Բարեկարգում և կանաչապատճեն

Բնապահանական միջոցառումների նպատակն է նվազեցնել գործունեության ազդեցությունը շրջակա միջավայրի վրա և վերականգնել բոլոր այն տեղամասերի նախնական վիճակը, որոնք կենթարկվեն գործունեության ազդեցության: Կառուցապատճեն

աշխատանքների ավարտից հետո նախատեսվում է տարածքը կանաչապատել և բարեկարգել:

Կանաչապատման աշխատանքներն իրականացվելու են նախագծման առաջադրանքի պահանջներին և տարածքի համար հետագյում մշակվող տարածքի կանաչապատման սխեմային համապատասխան: Հանգստյան համալիրի կառուցապատման աշխատանքների ավարտից հետո կատարվելու է տարածքի բարեկարգություն, վերականգնում թափոնների հեռացում, ճանապարհի կարգաբերում: Կառուցապատման ժամանակ բացառվելու է գոյություն ունեցող ծառերի հատումը, պահպանվելու է բուսածածկը: Բարեկարգման նպատակով տարածքում նախատեսվում է խճաքարերով անցուղիների կառուցում՝ հետիւնի տեղաշարժն ապահովելու համար: Շարժական տնակները բաժանված են լինելու միմիանցից կանաչապատմամբ: Նախատեսվում է հանգստի գոտու ազատ տարածքի վրա կատարել կանաչապատման աշխատանքներ՝ սիզամարգի և ծառատունկի տեսքով՝ համապատասխան տվյալ լանդշաֆտին: Կանաչապատ տարածքի ոռոգումը կատարվելու է պլաստիկ խողովակներով մաքրման կայանից դուրս եկող մաքրված հոսքաջրերով: Ծառաթփատեսակների ընտրությունը կատարելիս հաշվի կառնվեն դենդրոլոգիական շրջանցման պահանջները և կանաչապատման աշխատանքները կիամաձայնեցվեն ԱՊ ՊՈԱԿ-ի հետ: Կանաչապատման համար բուսահողը բերվելու է << օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ համապատասխան պայմանագրերի և համաձայնությունների հիման վրա:

9. ՌԻՍԿԵՐԻ ՆՎԱԶԵՑՄԱՆ և ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ ՊԼԱՆ

Ռիսկերի նվազեցումը կարելի է ապահովել իրականացնելով մի շարք բնապահպանական միջոցառումներ, որոնք ամփոփվել են բնապահպանական կառավարման պլանում և կազմակերպել է իրականացվող աշխատանքների մոնիթորինգ:

ԲԿՊ-ն իրենից ներկայացնում է շրջակա միջավայրի, մարդու առողջության ու շինարարների անվտանգության վրա հնարավոր բացասական ազդեցությունների նկարագրությունը, որոնք հնարավոր են ծրագրի իրականացման նախագծման, շինարարության և շահագործման փուլերում և դրանք կանխող, մեղմացնող միջոցառումների ցանկը:

ԲԿՊ պարունակում է նախատեսվող գործունեության բոլոր փուլերի ընթացքում (նախագծում, շինարարություն, շահագործում) կանխատեսված հնարավոր անցանկալի բացասական ազդեցությունները կանխելու և մեղմացնելու միջոցառումները, ինչպես նաև մոնիթորինգի գործողություններ՝ ստուգելու համար շինարարական աշխատանքների իրականացման ընթացքի համապատասխանությունը պլանավորված մեղմացնող միջոցառումներին: Հիմնական կապալառուն պատասխանատու է լինելու ԲԿՊ-ում ներառված միջոցառումների իրականացման համար:

ԲԿՊ-ում նախանշված մեղմացնող միջոցառումների կատարումը և դրանց

արդյունավետությունը ստուգելու նպատակով Պատվիրատուի կողմից կիրականացվի կանոնավոր մոնիթորինգ, որի շրջանակներում կիրականացվեն մշտադիտարկումների միջոցառումներ և ստուգայցեր՝ երկու շաբաթը մեկ անգամ (մեկ անգամ մեկ ամսվա ընթացքում): ԲԿԴ-ն, որը ներկայացված է հավելված 1-ում:

Այն տեղամասերում, որոնք ենթակա են գործունեության ազրեցության, նախատեսվում է իրականացնել արտաքին գննում և ետնախագծային մոնիթորինգ՝ նույնպես արտաքին գննման եղանակով:

Հանգստի գոտու կառուցապատման ընթացքում շինհրապարակում և շինհրապարակի հարևանությամբ՝ ճանապարհի հարևանությամբ, նախատեսվում է իրականացնել մթնոլորտային օդում արտանետումների (փոշի, CO, NOx) չափումներ: Նախատեսված է նաև նորատունկ կանաչ գոտու վիճակի մշտադիտարկումները, որի ընթացքում կպչողականություն չափահովող ծառատեսակները կփոխարինվեն նորերով:

Բոլոր բնապահպանական միջոցառումները կիրականացվեն շինարարական կազմակերպության կողմից: Բնապահպանական միջոցառումների իրականացման համար նախատեսված ծախսերը նախնական գնահատվել են կկազմեն՝ 1600.0հազ. ՀՀ դրամ:

10. ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳ Կ ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆ

Շինարարության ընթացքում ջրային և հողային ռեսուրսների մեջ վտանգավոր նյութերի և կեղտաջրերի ներթափանցումը բացառելու նպատակով նախատեսվում են

- կատարել Հանգստի գոտու ափամերձ հատվածում Սևանա լճի ջրի և հողային ռեսուրսների որակի ուսումնասիրություններ,
- շինանյութերը գնել արտոնագրված մատակարարներից, բացառելով «Հառավարության 2002թ. - հունվարի 24-ի «Սևանա լճի վրա բացասական ազդեցություն ունեցող նյութերի, կենսածին տարրերի, ծանր մետաղների կամ դրանց միացությունների և այլ նյութերի ցանկը հաստատելու մասին» N 57 որոշմամբ ամրագրված նյութերի օգտագործումը,
- տարածքի կառուցապատումն իրականացնել «Հառավարության 2008թ. դեկտեմբերի 18-ի N 1563-Ն որոշման Սևանա լճի կենտրոնական գոտում կառուցապատման համար նախատեսված տարածքների գոտուորման նախագծի պահանջներին համապատասխան,
- ապահովել և վերահսկել շին տեխնիկայի և մեքենաների համապատասխան տեխնիկական վիճակը և իրականացնել տարածքի հողային ծածկույթի մշտադիտարկում, հնարավոր ռիսկերից խուսափելու նպատակով շինարարական տեխնիկայի և տրանսպորտայինն միջոցների վառելիքի լիցքավորումը և յուղումը կատարել շինհրապարակից դուրս՝ մասնագիտացված լցակայաններում կամ սպասարկման կետերում,
- գործունեության և հարակից տարածքներում նախատեսված է իրականացնել մշտադիտարկումներ: «Կարմիր գրքերում գրանցված բուատեսակների նոր պոպուլյացիաների կամ կենդանիների բնադրավայրերի հայտնաբերման դեպքում դադարեցվելու են շինարարական աշխատանքները և տեղեկացնելու են «Սևան»ԱՊ-ին,
- շինարարական աշխատանքների ընթացքում որևէ հնագիտական շերտի կամ հուշարձանի հայտնաբերման դեպքում շինարարական աշխատանքներն անմիջապես դադարեցվելու և տեղեկացվելու են համապատասխան պետական մարմնին (Պատմական և մշակութային հուշարձանների պահպանության վարչությանը)՝ համաձայն «Հարցող օրենսդրության հետագա գործողությունները կազմակերպելու համար:

11. ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՆՐՈՒԹՅԱՆ ԾԱԼՈՒՑՄԱՆ, ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԼՍՈՒՄՆԵՐԻ և ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Նախատեսվող գործունեության վերաբերյալ 1-ին փուլի հանրային ծանուցումը և քննարկումները կազմակերպվել և իրականացվել են 2023թ-ի սեպտեմբերի 7-ին ժամը 15:00-ին՝ «Հառավարության 19.11.2014թ-ի N 1325-Ն որոշմամբ սահմանված պահանջներին

համապատասխան, <<Գեղարքունիքի մարզի Շամբարակ խոշորացված համայնքի Արտանիշ բնակավայրում՝ վարչական ղեկավարի նստավայրում: Հանրային ծանուցման և քննարկումների մասին պատշաճ կերպով ծանուցվել է հանրությունը (1-ին փուլի հանրային ծանուցման և քննարկումների մասին հայտարարությունը հրապարակվել է <<Առավոտ>> օրաթերթում, որը կցվում է) և համայնքը (պաշտոնապես՝ Էլ-փոստի գրությամբ): 1-ին փուլի հանրային ծանուցման և քննարկումների վերաբերյալ կազմվել է համապատասխան արձանագրություն և համայնքի կողմից տրամադրվել է նախնական համաձայնության մասին պաշտոնական գրություն:

Վերը ներկայացվածի հիմնավորող փաստաթղթերը կցված են սույն ՆԳՀ-ի փաթեթին: Հանդիպման տեսագրությունը ներառված է ՆԳՀ-ի փաթեթում՝ սույն հաշվետվությանը կից, Էլեկտրոնային կրիչով:

Հավելված 1. Բնապահպանական և սոցիալական կառավարման պլան. մեղմացնող միջոցառումներ

Հնարավոր բացասական ազդեցություն	ՄԵՂՄԱՑՆՈՂ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐ	Պատասխանա- տու կազմակերպու- թյուն	Մեղմացնող միջոցառումնե րի ժամանակը	Վերահսկող կազմակեր- պություն/պատ ասխանատու	Մեղմացնող միջոցառում ների ծախսերը
---------------------------------------	-------------------------	--	--	---	--

ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐԻՆ

Հողային ռեսուրսներ	<ul style="list-style-type: none"> - գործունեության տարածքում յուղի, վառելիքի կամ այլ վտանգավոր հեղուկների պահման տեղամասեր չեն նախատեսվելու, - շինարարական նյութերը տեղադրվելու են հատուկտակդիրների վրա, - հողային գրունտը տարածքում կպահպանվի ծածկված վիճակում՝ անջրթափանց թաղանթով, - ավելցուկային գրունտը կտեղափոխվի համայնքի կողմից նախատեսված համապատասխան վայր, - մնացած հողային զանգվածը կօգտագործվի հետլիցք և տարածքի բարեկարգման համար 	Կապալառու	Աշխատանքներ սկսելուն պես և հողային աշխատանքների ընթացքում	Սպարտակ Օհանյան «Սևան» ԱՊ	ընթացիկ ծախսեր էլեկտրականուր նախահաշվում
Ազդեցություն կենսաբազմազան ության վրա	<ul style="list-style-type: none"> - Նվազեցնել ազդեցությունը բուսերի վրա՝ հողային աշխատանքների հիմնական մասը պլանավորելով և իրականացնելով վեգետացիոն ոչ ակտիվ ժամանակաշրջանում. - Բացառել ծառահատումները, առկա թիերի մաքրումը կատարել «Սևան» ԱՊ-ի հետ համատեղ, - գործունեության և հարակից տարածքներում <<Կարմիր գրքերում գրանցված բուսատեսակների 	Կապալառու	Աշխատանքներ սկսելուն պես և հողային աշխատանքների ընթացքում	Սպարտակ Օհանյան «Սևան» ԱՊ	ընթացիկ ծախսեր էլեկտրականուր նախահաշվում.

<p>Նոր պոպուլյացիաների կամ կենդանիների բնադրավայրերի հայտնաբերման դեպքում դադարեցնել շինարարական աշխատանքները և տեղեկացնել Սևան» ԱՊ-ին, պահպանության միջոցառումներն իրականացնել 31 հուլիսի 2014 թվականի N 781-Ն որոշման պահանջներին համապատասխան</p> <ul style="list-style-type: none"> - շինարարական աշխատանքներն իրականացնել ցերեկային ժամերին՝ որոշ կենդանիների կենսակերպի վրա ազդեցությունից խուսափելու համար, - բացառվելու են հողերի պարարտացման նպատակով քիմիական միջոցների և պարարտանյութերի օգտագործումը Սևան ԱՊ-ի տարածքում: <p>« կարմիր գրքում գրանցված բուսական աշխարհի օբյեկտների պահպանության և բնական պայմաններում վերարտադրության նպատակով դրանց օգտագործման կարգը սահմանող որոշման -իրականացնել գործունեության տարածքում կենսաբազմազանության մշտադիտարկում,</p>				
---	--	--	--	--

Շինարարության ընթացքում թափոնների առաջացում կառավարում	<ul style="list-style-type: none"> - շինհրապարակում առաջացող թափոնները կապալառու ժամանակավոր կուտակել բնապահպանական տեսանկյունից առավել և ընդունելի վայրեր և հեռացնել <<օրենսդրությամբ սահմանված կարգով - կենցաղային թափոնների և շինարարական աղբի տեղադրում համայնքի ղեկավարի հետ համաձայնեցված - վտանգավոր նյութերի հեռացում համաձայնագրերի պայմաններին՝ համապատասխան մարմինների հետ համաձայնեցված - արգելել ցանկացած տեսակի թափոնների բացօթյա այրումը - Նախատեսել որքանով հնարավոր թափոնների 	Կապալառու	Շին.աշխատանքի ընթացքում, հեռացնել կուտակումից հետո 3-5 օրվա ընթացքում	Սպարտակ Օհանյան «Ական» ԱՊ	Ընթացիկ ծախսեր
--	---	-----------	---	---------------------------	----------------

	<p>Վերամշակումը և կրկնակի օգտագործումը և խուսափելարտադրությունից</p> <ul style="list-style-type: none"> - շինանյութերը ձեռք բերել լիցենզավորված մատակարարներից 				
Վառելիքաքսուկայի ն կամ այլ նյութերի արտահոսք	<p>Արտահոսքերի վարակման Կապալառու Շինարարական միջոցառումների իրականացում, վտանգավոր նյութերի ինչպիսիք են՝ նավթը, քսայուղերը, տարբեր տեսակի վառելանյութերը, պատշաճ պահեստավորում հատուկ մշակված սահմանագծում,</p> <p>-տեխնիկական միջոցների վառելանյութով լիցքավորում լցավորման կայաններում խուսափելու համար արտահոսքերից</p>	Վերահսկման Կապալառու Շինարարական աշխատանքների ընթացքում	Սպարտակ Օհանյան «Սևան» ԱՊ	Շինարարական աշխատանքների	
Օդի աղտոտվածությունն մեքենաների արտանետումների վիճակում շինարարական աղողությունը	<p>Պահել մեքենաները և սարքավորումները համապատասխան տեխնիկական վիճակում ավելորդարտանետումներից խուսափելու համար</p> <p>- Խուսափել շարժիչների անգործությունից</p> <p>- Միշտ ծածկել շինարարական նյութերով և ցև շինարարական աղբով բեռնված բեռնատարները.</p> <p>- Զրցանել շին.հրապարակը չոր եղանակին և փոշու մեծծավալ առաջացնող աշխատանքների իրականացման ժամանակ:</p>	Կապալառու Շին.աշխատանքների ժամանակ ըստ անհրաժեշտության և կիրառելիության	Սպարտակ Օհանյան «Սևան» ԱՊ	ընթացիկ ծախսեր էլեկտրականության սահմանաշղթայի մեջ մասնակիության մեջ առաջարկությունը	

Շինարարության հետ կապված ծժամանակավոր ազդեցություններ	<p>1. Շինարարության և սարքավորումների աշխատանքի հետևանքով առաջացող փոշու և աղմուկի ազդեցությունը մեղմելու նպատակով հարկավոր է.</p> <p>1. աղմուկ և փոշի</p> <ul style="list-style-type: none"> • աղմկոտ աշխատանքները իրականացնելու հերեկվա ժամերին, • հնարավորինս կնվազեցվի ծանր տեխնիկայի օգտագործումը բնակավայրերի մոտակայքում, • մեքենաների վրա կտեղադրվեն ձայնախլացուցիչներ, • բնակավայրերում աշխատանքներ իրականացնելիս, կվիրառվեն փոշու 	Կապալառու	Շին. աշխատանքներ ի մեկնարկին զուգընթաց և աշխատանքներ ի ընթացքում	Սպարտակ Օհանյան «Սևան» ԱՊ	Ընթացիկ ծախսեր էլենդիանուր նախահաշվու մ
Զրային ռեսուլսներ	<ul style="list-style-type: none"> - Բացառել Սևանա լճի բնական էկոհամակարգը խախտող գործողությունները և հնարավոր վնասակար արտահոսքերը Սևանա լիճ, - փոշենստեցման համար ջրցանը կատարել ըստ անհրաժեշտության, հնարավորինս չառաջացնելով մակերևութային հոսքեր, - անձրևաջրերի և արտադրական հոսքաջրերի հեռացման և հավաքման համար նախատեսել պլաստիկ տարողություն, մասե տարա, - շինարարական տրանսպորտային միջոցների և սարքավորումների սպասարկումը 		Շինարարական աշխատանքներ ի ընթացքում		

	<p>կատարել ճամբարակ համայնքում գործող մասնագիտացված կետերում, Սևանա լիճ կեղտաջրերի արտահոսքը կանխելու նպատակով շինարարության փուլում աշխատողներն օգտվելու են տարածքում տեղադրվող բիոզուգարանից</p>			
--	--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> կառավարման տեխնոլոգիաներ: .Աշխատանքի անվտանգության ռիսկերը նվազեցնելու կամ դրանցից խուսափելու համար, 			
2. առողջականկիրառվեն հետևյալ մեղմացնող միջոցառումները.	<ul style="list-style-type: none"> ապահովել, որ բանվորները և տեղանքի ցանկացած այցելու ապահոված լինի և օգտագործի ներ 			
3. պատահար ներ շինարարական հրապարակում	<ul style="list-style-type: none"> ապահովել, որ բանվորները տեղամասի անվտանգության վերապատրաստում ստանան ապահովել, որ խոշոր սարքավորումներ աշխատեցնողները պատշաճ կերպով վերապատրաստված և լիցենզավորված լինեն, ապահովեն, որ շինարարական սարքավորումները ստուգված և լիցենզավորված լինեն, ապահովել, որ շինարարական տեխնիկան օգտագործվի խստորեն հետևելով շահագործման հրահանգներին, ունենալ առաջին օգնության բժշկական փաթեթներ և հակահրդեհային սարքավորումներ, աշխատանքային ժամերից դուրս արգելել գործունեությունը տեղանքում, ապահովել, որ ակտիվ աշխատանքային տարածքները լինեն ցանկապատված, այնպես որ երեխաները, մարդիկ չկարողանան մուտք գործել 			

	<ul style="list-style-type: none"> և վնասվել: 				
Արտակարգ իրավիճակներ	<ul style="list-style-type: none"> գործունեության իրականացման ընթացքում Կապալառու մեղմելու և դրանց առաջացումը կանխարգելելու նպատակով նախատեսվում է. շինհրապարակն ապահովված է լինելու հակահրեհային հիդրատներով, 	Գործունեության ընթացքում և ծահագործման փուլում	Սպարտակ Օհանյան		
	<ul style="list-style-type: none"> կրակմարիչներով կամ շանթարգելներով, շահագործման փուլում տեղադրվելու են կրակմարիչներ՝ հրդեհաշխման աշխատանքների ապահովման համար, մթնոլորտային տեղումների, քամու ուժեղացման և այլ վտանգավոր երևոյթների ժամանակ շինարարական աշխատանքները դադարեցվելու են, հեղուկ նյութերը տեղափոխվելու են շինարարական հարթակ օգտագործումից առաջ և պահվելու են հատուկ տակդիրների վրա՝ հնարավոր արտահոսքերը բացառելու համար: 				

<p>Աշխատանքի անվտանգություն</p>	<ul style="list-style-type: none"> ինարարության փուլում աշխատողների կապալառու աշխատանքի կազմակերպման և աշխատանքի անվտանգությունն ապահովելու համար նախատեսվում է. պահպանվելու է ՀՀ օրենսդրությամբ պահանջվող աշխատանքային անվտանգության նորմերը, պահպանվելու է ՀՀ օրենսդրությամբ պահանջվող աշխատանքային անվտանգության նորմերը, ՀՀ Առողջապահության նախարարության 2012թ. սեպտեմբերի 19-ի «Կազմակերպություններում աշխատողների սանիտարականկենցաղային սենքերի» N 2.2..8-0 սանտարական կանոնները և նորմերը հաստատելու մասին թիվ 15-Ն հրամանի պահանջները, մինչև աշխատանքների սկիզբը բոլոր աշխատողները, այդ թվում նաև վարորդներն անցնելու են հրահանգավորում՝ ըստ աշխատանքի անվտանգության կանոնների, 	<p>Կապալառու գործունեության ընթացքում և ծահագործման փուլում</p>	<p>Գործունեության ընթացքում և ծահագործման փուլում</p>	<p>Սպարտակ Օհանյան</p>	<p>”</p>
-------------------------------------	---	---	---	------------------------	----------

	<ul style="list-style-type: none"> • աշխատողներն ապահովված են լինելու 1-ին բուժօգնության համար անհրաժեշտ դեղարկողիկով, անհատական պաշտպանական միջոցներով (արտահագուստ, դիմակ և այլն), • շինհրապարակի որակի, անվտանգության կանոնների պահպանումն իրականացվելու են 2020թ. հուլիսի 2-ի << կառավարության նիստի N87 արձանագրության պահանջներին համապատասխան, աշխատողներն ունենալու են համապատասխան բանվորական արտահագուստ, • աշխատողների համար նախատեսվելու է սանհիտարական և հանգստի պայմաններ (տնակ), որը ապահովված է լինելու անհրաժեշտ կահավորանքով (լվացարան, աթոռ, սեղան և այլն), • շինհրապարակում և հարակից տարածքում տեղադրվելու են հնարավոր վտանգների մասին նախազգուշացնող նշաններ, • վերահսկվելու է աշխատող սարքավորումների պիտանելիությունը, մեքենաների երթերը, հաջորդականությունը, բացառվելու են մեքենաների կուտակումները, • նվազագույնի է հասցվելու ճանապարհների 		
--	--	--	--

իսցանումներ առաջացնող գործողություններն՝ ընդհանուր երթևեկության խոչընդոտումը և հասարակական անվտանգությունն ապահովելու նպատակով:				
--	--	--	--	--

Հավելված 2. Մշտադիտարկման պլան

Սույն մշտադիտարկման պլանը կօգտագործվի Բնապահպանական կառավարման պլանի (Հավելված A) իրականացման համապատասխանությունը որոշելու նպատակով

Մեղմացնող միջոցառումներ	Մոնիթորինգի ցուցանիշներ	Մոնիթորինգի ժամանակը/ հաճախականությունը	Մոնիթորինգի մեթոդները	Վերահսկող կազմակերպություն	
Շինարարության փուլ					
Հողային աշխատանքներից հանված գրունտը ժամանակավոր տեղադրվում է բուսականությունից ազատ տարածքներում և խողովակաշարը տեղադրելուց հետո անմիջապես օգտագործվում հետիցքի համար	Հողային տարածքների հայտնաբերում	աշխատանքների տեսողական աշխատանքների ժամանակ	Հողային տեսողական աշխատանքների ժամանակ	Տեսողական ստուգում	Տեխնիկական վերահսկողը
Հարակից տարածքի կենսաբազմազանության մշտադիտարկում	Կառավարման պլանով սահմանվածքուսական և կենդանական աշխարհի վրա ազդեցության մեղմացնող միջոցառումները	Շինարարության ընթացքում	Տեսողական ստուգում	Տեխնիկական վերահսկողը Կենսաբազմազանության մասնագետ	
Շին.մեքենաները շարժվում են տեղական գոյություն ունեցող ճանապարհներով կամ ժամանակավոր մոտեցնող ճանապարհներով, չանցնելով անկանոն կերպով հողային	Շինարարության տարածքում և դրաշուրջ հողային մակերեսների տեսողական հայտնաբերում	Շինարարության ընթացքում	Տեսողական ստուգում	Տեխնիկական վերահսկողը	

մակերեսների վրայով

Նոտարական ակտի կոդ: 447-20221012-88-6347672
Նոտարական ակտի գաղտնագիր: ASE74L

Տ/Հ-198-1

"ԵՐԵՎԱՆ" ՆՈՏԱՐԱԿԱՆ ՏԱՐԱԾՔԻ ՆՈՏԱՐ՝ ԱՆԱՀԻՏ ՄԱՅՍԻՒՄԻ ՂԱԶԱՐՅԱՆ
ՆՍՏՈՎԱԿԱՐԾ՝ ՀՀ ք. Երևան, Մ.Խորենացու 162ա,
հեռ. /37410/ 575-000, mail: ghazaryanananahit-66@mail.ru

Հ Ա Մ Ա Զ Ա Ն Ա Գ Ի Ր
ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հայաստանի Հանրապետություն քաղաք Երևան
Երկու հազար օսմսերկու թվականի հոկտեմբերի տասներկուսին

ՄԵՆՔ՝ մի կողմից «ԵՐԵՎԱՆ» ԱՉԳԱՅԻՆ ՊԱՐԿ՝ ՊԵՏԱԿԱՆ ՈՉ ԱՌԱՏՐՈՎԱՅԻՆ ԿԱԳՄԱԿԵՐԱՊՈՒԹՅՈՒՆ, հասցե՝ Հայաստան, ԳԵՂԱՐՔՈՒԽԵԶ, ՍԵՎԱՆ, ԿԱՐՄԻՐ ԲԱՍՄԱԿԻ Փ., 56, 1501, գրանցման համար՝ 35.210.00952, ՀՎՀՀ՝ 08602899, ի դեմ տուրքեն՝ ԿԱՐԵՆ ՄՈՒՇԵՐԴԻ ՄԱՍԱԿԱՆՅԱՆԻ, ծնված՝ 20/02/1981, , ՀԾՀ՝ 3002810134, անձնագիր՝ 014539274, տրված՝ 009-ի կողմից 25/03/2022թ-ին, հաշվարված՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆ, ԿՈՏԱՅՔ, ԿՈՏԱՅՔ, 12 Փ., Տ 7, 2223, ով գործում է Կանոնադրության համաձայն, ում անունից՝ 11/10/2022 թ. թիվ 19-2748 լիազորագրով հանդիս է զայիս և գործում է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի ՄՐՄԵՆ ԽԱՇԱՏՈՒՐԻ ԲԱՐՄԵՂՅԱՆԸ, ծնված՝ 21/09/1974թ-ին, ՀԾՀ՝ 3109740109, նույնականացման քարտ՝ 001746213, տրված՝ 040-ի կողմից, 25/02/2014թ-ին, հաշվարված՝ ԳԵՂԱՐՔՈՒԽԵԶ, ՍԵՎԱՆ, ՍԵՎԱՆ, ՄՑԱՍՄԻԿՅԱՆ Փ., 23, Տ հասցեում, այսուհետ՝ „ԿՈՂՄ-1, և մյուս կողմից Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի ՎԱՐԴՈՒՀԻ ԱԼՖՐԵԴԻ ՆԱՆԱԳՈՒԼՅԱՆ, ծնված՝ 16/01/1980թ-ին, ՀԾՀ՝ 6601800538, անձնագիր՝ BA2668272, տրված՝ 010-ի կողմից, 03/02/2016թ-ին, ընակության հասցե՝ ԵՐԵՎԱՆ, ԵՐԵՎԱՆ, ԿԵՆՏՐՈՆ, ՆԱԼԲԱՆԴՅԱՆ Փ., 51, Ը, 1ԲՆ հասցեում, այսուհետ՝ „ԿՈՂՄ-2,,

Կմբեցինք սույն համաձայնագիրը հետևյալի մասին .

1.Հիմք ընդունելով 22/10/2011 թ.ԵՐԵՎԱՆ քաղաքի „ՄԱՆԱՁԻՒ, ՆՈՏԱՐԱԿԱՆ ՏԱՐԱԾՔԻ ՆՈՏԱՐ՝ ԹԵՀՄԻՆԱԿԱՎԱՐԾԱԿԱՆԻ կողմից վավերացված թիվ 4869 Հայաստանի Հանրապետություն, մարզ ԳԵՂԱՐՔՈՒԽԵԶ, համայսր ԾՈՂԱԿԱՐ, գյուղ ԱՐՄԱՆԻ 15/ՄԱՍԻՆԻՆ/ փողոց, 1/ առաջին/ հասցեի անշարժ գույքի առուվճանորդի պայմանագիրը, համաձայն 05/10/2022թ. Ծրջակա միջավայրի նախարարության «ԵՐԵՎԱՆ» ԱՉԳԱՅԻՆ ՊԱՐԿ՝ ՊՈՍԿ-ի գործադրության մասինածենությամբ շրջակա միջավայրի նախարարության «ԵՐԵՎԱՆ» ԱՉԳԱՅԻՆ ՊԱՐԿ՝ ՊՈՍԿ-ի խորհրդի նիստի վերաբերյալ թիվ 15 արձանագրության թիվ 1 կետի, Երևանի Երերունի նոտարական տարածքի նոտար՝ Գ.Ռ. Մովսիսյանի կողմից 11/02/2006 թ վավերացված հողամասի վարձակալության թիվ 1063 պայմանագիրի թիվ 10 կետը կարող է հետևյալ կերպ՝ Հողամասի տարեկան վարձավճարը կազմում է 114,000/հարյուր տասնչորս հազար / Հայաստանի Հանրապետության դրամ : 1/մեկ/թվ.-ի արժեքը 30/ Երեսուն/<< դրամ:

2.Պայմանագրի մյուս որովաշերք մտում են անփոփոխ:

3.Սույն համաձայնագրի կնքման հետ կապված ծախսերը կատարում է „ԿՈՂՄ-2,-ը:

4.Սույն համաձայնագրը կազմված է հայերեն լեզվով,չորս հավասարացոր օրինակներից, որոնցից մեկ օրինակը պահպան է նոտարի գործերում, իսկ մյուս օրինակները տրվում են կողմերին:

5.Սույն համաձայնագրի օրինակների միջև հակասություն առաջանալու դեպքում սահմանառությունը տրվում է նոտարական գրասենյակում պահպան օրինակին:

„ԿՈՂՄ-1,

«ԵՐԵՎԱՆ» ԱՉԳԱՅԻՆ ՊԱՐԿ՝

ՊԵՏԱԿԱՆ ՈՉ ԱՌԱՏՐՈՎԱՅԻՆ ԿԱԳՄԱԿԵՐԱՊՈՒԹՅՈՒՆ

Հիանալիք ան»

ՄՐՄԵՆ ԽԱՇԱՏՈՒՐԻ ԲԱՐՄԵՂՅԱՆ

Հայաստանի Հանրապետության նախարարի կողմից ստուգական համաձայնագրի սահմանառությունը

ԿՈՂԱ-2,
ԿԱՐՈՒՀԻ ԱԼՖՐԵԴԻ ՆԱԽԱԳՈՒՅԱՆ

Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի ՀՀ Քաղաքացի

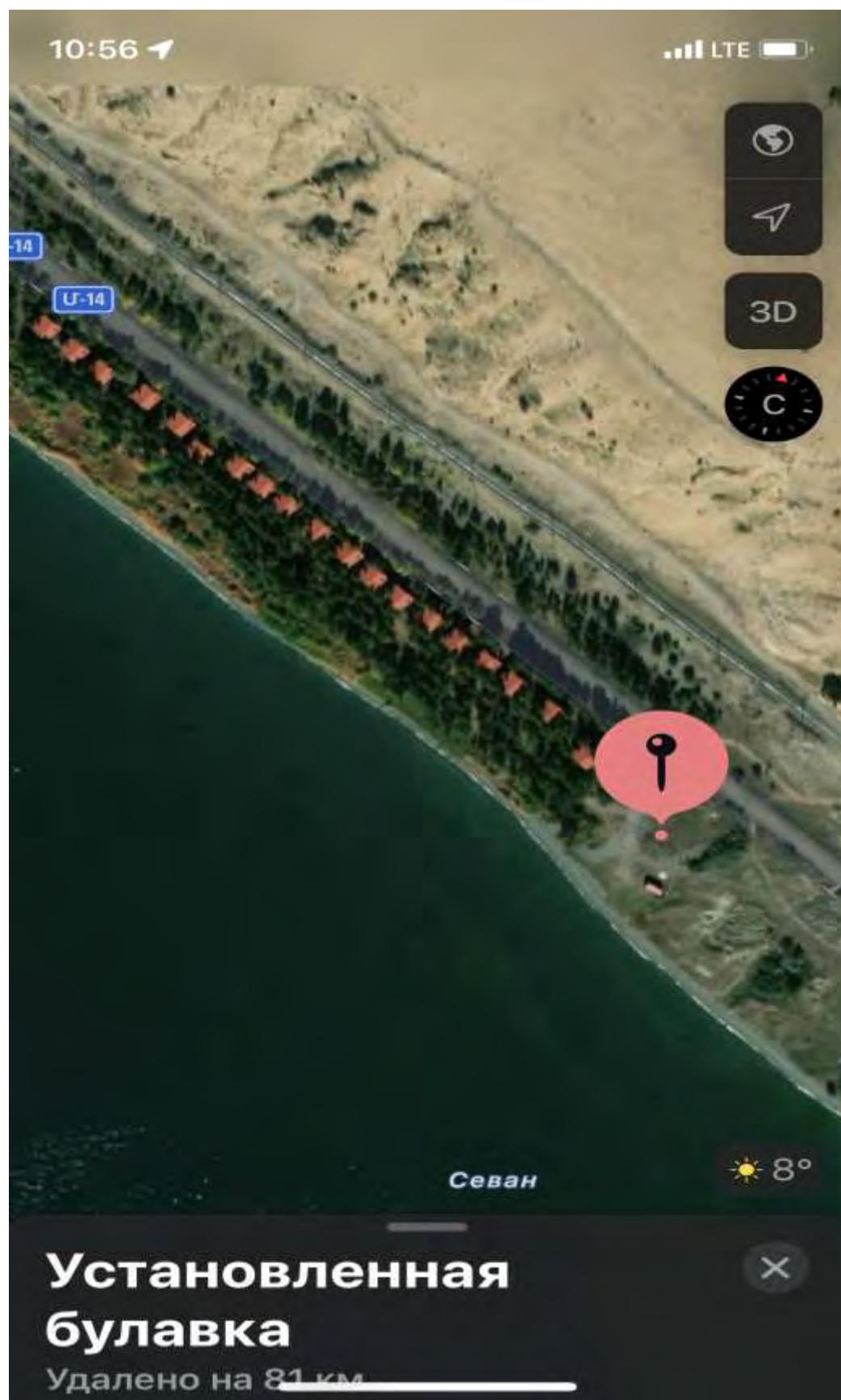
Հայաստանի Հանրապետության քաղաք Երևան
Երկու հազար քառանուն թվականի հոկտեմբերի տասներկուամս
սույն համաձայնագիրը վամերացված է իմ՝ Հայաստանի Հանրապետության "ԵՐԵՎԱՆ"
ՆՈՏԱՐՎԱԾ ՏԱՐԱԾԻ ՆՈՏԱՐ ՄՆԱՀԻՏ ՄԱՅՍԻՆԻ ՂԱԶԱՐՅԱՆԻ Կողմից: Կողմերը
համաձայնագիրը ստորագրեցին իմ ներկայությամբ: Համաձայնագիրը ստորագրած անձանց
ինքնությունը, գործունակությունը, իրավաբանական անձի իրավունակությունը և
լիազորությունը ստուգված են:

Գրանցված է սեղանամատյանում N 12209
Գանձված է պետական տուրք Երկու հազար ՀՀ դրամ և ծառայության համապատասխան
դրամ՝ համաձայն «Պետական տուրքի մասին» և «Նոտարիաթայի մասին» ՀՀ օրենքների:

Նոտար

Անահիտ Մաքսիմի Ղազարյան

**Հավելված 4. «Հաղաստրի կոմիտեի և «Սևան ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի կողմից
տրվածհամաձայնություն, տեղեկանք**

 ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ՎԿԱՅԱԿԱՆ
ԱՆԴՐԱ ԳՈՒՅՔԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ
ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԾԱՑՈՒՅԹ

Սույն Վկայականով հաստուալում է 21 նոյեմբերի 2022 թվականին գույքի նկատմամբ
իրավուսընթի պետական գրանցման միավական մատյանում կատարված անշարժ
գույքի նկատմամբ իրավումի պետական գրանցման հետևյալ տվյալները:

- 1. ԳՐԱՆՑՎԱԾ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՍՈՒՐԵԱԿԵՑ(ՆԵՐ)**
ՍՊԱՐՏԱԿ ՕՇՄԱՅԱՆ ՈՂՈՔԵՐԻՆ
- 2. ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ԳՏՆՎԵԼՈՒ ՎԱՅՐԸ ԵՎ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ**
Մարզ Գեղարքունիք, Խամայնք Շամբարակ գյուղ Արտանիշ 15-րդ փողոց :
- 3. ԳՐԱՆՑՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՀԻՄՔ ՀԱՆԴԻՍԱՑՎԱԾ ՓԱՍՏԱՌԱՋԵՐԸ**
Անշարժ գույքի առուվաճառքի արայմանագիր 08/11/2022թ. ս/վ 11732
- 4. ՀՈՒԱՄԱՍԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐԵՐԸ**
Կաղաստրային ճաճկագիրը՝ 05-018-0250-0056
Մակերեսի չափը (հա)՝ 0.38
Նպատակային նշանակությունը՝ հսկող պահպանիող տարածքների
Գործառնական նշանակությունը կամ հողատաքց՝ Հանգստի համար նախատեսված
Գրանցված իրավումի տեսակը՝ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՂՈՒԹԵՐՈՒՆ

ՎԿԱՅԱԿԱՆ N 21112022-05-0042, գաղտնաբառ՝ SD92AIIH3P1VX
Գաղտնաբառը խթանվում և փափութանությամբ իրար է առուցել հասպարհ իր հրավի
առաջարկությունը առաջնային մեջքուն

Էջ 1/2

5. ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐԵՐԸ

- 1) Նպատակային նշանակությունը՝ հասարակական
- 2) Բնույթագործությունը և առանձին շինությունների՝

C/C	Կարգադրամային ժամկացիք	Տեսակ	Մակերես	Գրանցված իրավունքի առեղանջական պահանջման առաջնային մաս
1	05-018-0250-0036-001	Հանգստի տուն	120.1 քմ	Անդամակցություն

Լրացուցիչ նշումներ և տեղեկություններ

Գրանցումը լրականացնող պաշտոնատար անձի մնամբ, ազգանունը՝ ՌԱԲԱԼՅԱՆ, ԶԱՀՐՈՅԱՆ

Ձեռադրության պաշտոնը՝ Անշարժ գույքի գրանցման օրաթվական ստորաբաժանման
անշարժ գույքի ավագ ռեգիստրատոր

ՎԿԱՅԱԿԱՆ N 21112022-05-0042, գաղտնաբառ՝ SD92A1H2P1VX

Բառապահության և լրացրաբառապահության նախարար է անունու և ազգանունը՝ Արմեն Վահագին

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԵՐԱԿԱՆ ՄԻՋԱՎԱԳԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՍԵՎԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՐԿ»
ՊԵՏԱԿԱՆ ՈՉ ԱՊԵՎՏՐԱՑԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ

REPUBLIC OF ARMENIA
MINISTRY OF ENVIRONMENT
“SEVAN NATIONAL PARK”
STATE NON-COMMERCIAL ORGANIZATION

Տնօրին

DIRECTOR

ք. Սևան, Կ. Բանակի 56, հետ, ֆաք. (0 261) 2-40-44, 2-13-38
Sevan, K. Banaki 56, phone, fax: (0 261) 2-40-44, 2-13-38
WEB: www.sevan-park.am, e-mail: sevansnco@env.am

N 19 - 2005

«23» 08 2023թ.

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

Տրվում է այս մասին, որ համաձայն անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման մասին №21112022-05-0042 վկայականի Սպառուակ Ռոբերտի Օհանյանը հանդիսանում է «Սևան ազգային» պարկի տարածք հանդիսացող Գեղարքունիքի մարզ, համայնք Շամրարակ գյուղ Արտավազի 15-րդ փողոց 1-ին հասցեում գտնվող 0.38 հա հողամասի վարձակալը՝ մինչև 25 հունվարի 2031թ.:

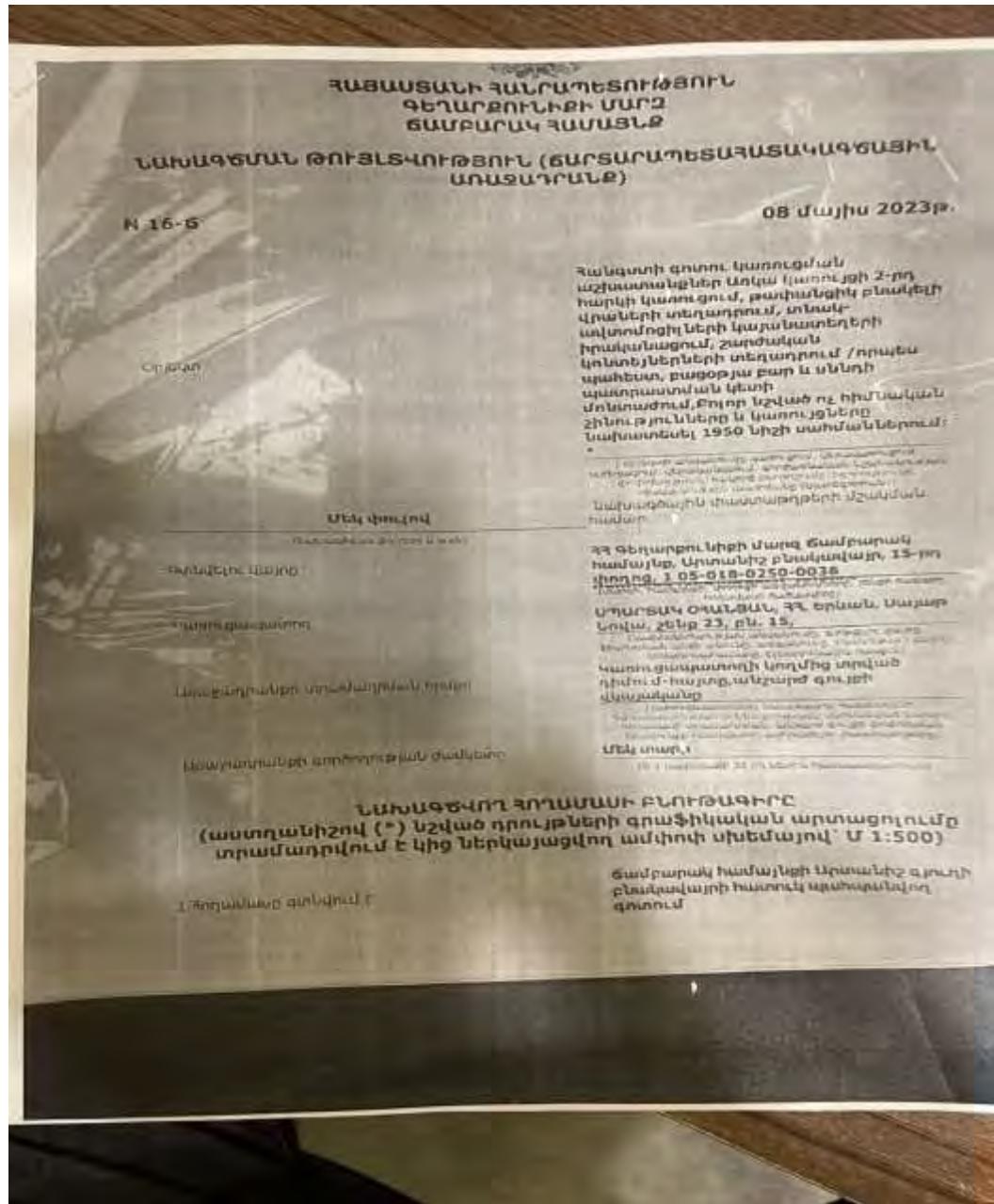
Տնօրինի Ժ/Ձ

Տնօրինի Ժ/Ձ Հ. Մացականյան

Հավելված 5. Նախագծման թույլտվությունը (Ճարտարապետահատակագծային առաջադրանք)

9.7.Այլ պահանջներ	Չկան
10.Խորհանառը գտնվող շնորհի ու շնորհադների բանավան ևս տեղափոխման (ապամուսածման) պայմանները և աշխատավայրերի հերթականությունը	Մեկ հարկանի շինություն
11.Աստրօնոմիա, կիսանկույի և առաջին հասկերի տարածքների օգտագործման պայմանները	Չկան
12.(*) Ինժեներական ցանցի և սպորտավորություն	Չկան
12.1.(*) ըրամատակարարում, կորուսի, տաճ ցու և առաջարկություն	Պահանջներ՝ գոյություն ունեցող և սպազմվող նյարդավայրերի ու ցանցի նկատմամբ
12.2.(*) Ենթարկմատակարարում	Չկան
12.3.(*) գազավատակարարում	Պահանջներ՝ մատուցման առանձնահատկությունները և առաջարկությունները
12.4.(*) Ենթարկմային հաղորդակցության մարդատակարարություն (նորոգությունը դիտահորը) տեսահորը	Չկան
12.5.Ջուր հոսանքներ	Պահանջներ՝ մատուցման առանձնահատկությունները և առաջարկությունները
12.6.Կորուսիաներուն	Կատարել միևն 5.0մ
13.Տնտեսքի համեմունքական նոհապետության մասին	Իրականացնել որոշ հասկվածի գրությունի հանում և տեղում մնում
14.Բարենարգում	Պահանջներ՝ մատուցման առանձնահատկությունները և առաջարկությունները
15.Ծովարարական նյութեր	Տեղական պատուրուրայն
16.Դաշտամական կառուցելու	Շնունդուրել
17.Վայրի հողաբարձր պահանջներ	Չի պահանջվում
18.Հաջողականություն և բարելարյան տպակացարությունը պահանջանառային միջոցառությունը	Չի պահանջվում
19.Ըստըսակարգի պահանջներ	Չկան
20.Ժննդարտության սահմանառություն	Չկան
21.Առաջարարական գործության մակարդակ և առաջարարական մուտքեր	11/05/2023-ից մինչև 13/05/2024-ի
22.Ավագանության տարրագրություն նույնականացնելու պահանջներ	Առավելագույն բարձրագույնություն

ՀՀ.Արշակունյաց համաժայռեցիւ

Համարական թվարկութեր

Համարական թվարկութեր կամ սպազմական
գործոցի գործութիւն ստացուլ

Համարական թվարկութեր առաջարկութեր
ստացուլ
Համարական

ՀԱՄԱՅՆՅԻ ՂԵԿԱԿԱՐ

45.

Բամբարակի համայնքապետարանի

Խեն

Համարական թվարկութեր առաջարկութեր
համարական թվարկութեր պատճեն ընդունուելու
պահանջման մասին առաջարկութեր առաջարկութեր
համարական թվարկութեր պատճեն ընդունուելու
համարական թվարկութեր պատճեն ընդունուելու
համարական թվարկութեր պատճեն ընդունուելու

Զիսն

(Համարական թվարկութեր պատճեն ընդունուելու
համարական թվարկութեր պատճեն ընդունուելու)

Զիս

(Համարական թվարկութեր պատճեն ընդունուելու
համարական թվարկութեր պատճեն ընդունուելու)
Համարական թվարկութեր պատճեն ընդունուելու
համարական թվարկութեր պատճեն ընդունուելու
համարական թվարկութեր պատճեն ընդունուելու)

Զիս

Համարական

Վազգեն Աղամյան

Դասընթացի գոտի Ալեքսի ափն զյուղ Արտավազ

